

प्रदेश राजपत्र

कर्णाली प्रदेश सरकारद्वारा प्रकाशित

खण्ड ७) वीरेन्द्रनगर, सुर्खेत, कार्तिक ११ गते, २०८१ साल (अतिरिक्ताङ्क १३)

भाग-३

कर्णाली प्रदेश सरकार

उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालयको

सूचना

कर्णाली प्रदेश विनियोजन ऐन, २०८१ को दफा १२ को उपदफा (१) बमोजिम कर्णाली प्रदेश सरकारले (मन्त्रिपरिषद्) उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालयको वार्षिक कार्यक्रम सञ्चालन एकीकृत कार्यविधि, २०८१ स्वीकृत गरेकोले यो सूचना प्रकाशन गरिएको छ।

उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालयको वार्षिक कार्यक्रम

कार्यान्वयन एकीकृत कार्यविधि, २०८१

प्रस्तावना: कर्णाली प्रदेश सरकारबाट उद्योग, वाणिज्य, उपभोक्ता हित, वन, वातावरण, वन्यजन्तु, जडिबुटी विकास, पर्यटन विकास, भू- तथा जलाधार संरक्षण, वन अनुसन्धानतर्फका स्वीकृत वार्षिक विकास कार्यक्रम व्यवस्थित, पारदर्शी, प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन तथा कार्यान्वयन गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

कर्णाली प्रदेश विनियोजन ऐन, २०८१ को दफा १२ को उपदफा (१) बमोजिम कर्णाली प्रदेश सरकारले यो कार्यविधि बनाएको छ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१. **सक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** (१) यस कार्यविधिको नाम "उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालयको वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन एकीकृत कार्यविधि, २०८१" रहेको छ।

(२) यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।

२. **परिभाषा:** विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,-

(क) "अनुदान व्यवस्थापन कार्यविधि नियम" भन्नाले कर्णाली प्रदेश सरकारबाट स्वीकृत प्रचलित अनुदान कार्यविधि नियम, २०७७ सम्झनु पर्छ।

(ख) "अनुदानग्राही" भन्नाले यस कार्यविधि बमोजिम अनुदान प्राप्त गर्ने व्यक्ति, समुह, सहकारी, फर्म वा कम्पनी सम्झनु पर्छ।

(ग) "कार्यक्रम" भन्नाले स्वीकृत नीति तथा कार्यक्रम अन्तर्गत मन्त्रालय वा अन्तर्गतका निकायबाट

सञ्चालन हुने स्वीकृत वार्षिक विकास कार्यक्रम सम्झनु पर्छ।

(घ) "कार्यालय" भन्नाले मन्त्रालय मातहतका कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने डिभिजन वन कार्यालय, भू-तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय र उद्योग तथा उपभोक्ता हित संरक्षण कार्यालय सम्झनु पर्छ र सो शब्दले मन्त्रालय, वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र र निर्देशनालयलाई समेत जनाउँछ।

(ङ) "उद्योग" भन्नाले प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भएका उद्योग सम्झनु पर्छ।

(च) "उद्यमी" भन्नाले नाफा कमाउने उद्देश्यले उद्योग व्यवसाय सञ्चालनका लागि लगानी गर्ने व्यक्ति वा समूह सम्झनु पर्छ।

(छ) "निर्देशनालय" भन्नाले मन्त्रालय मातहतका उद्योग तथा उपभोक्ता हित संरक्षण निर्देशनालय र प्रदेश वन निर्देशनालय सम्झनु पर्छ।

(ज) "मन्त्रालय" भन्नाले कर्णाली प्रदेश सरकारको उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय सम्झनु पर्छ।

(झ) "लक्षित समूह" भन्नाले अनुदान पाउन योग्य युवा, दलित, महिला, आदिवासी जनजाती, पिछडिएको समुदाय, अल्पसंख्यक, अपाङ्ग सिमान्तकृत वर्ग वा समुदायका उद्यमी सम्झनु पर्छ।

(ञ) "लाभग्राही" भन्नाले स्थानीय स्रोत साधनको प्रयोग गरी स्थानीय स्तरमा रोजगारी सृजना हुने उद्यमशिलता विकासका लागि सहयोग प्राप्त गर्ने दर्तावाला उद्यमी सम्झनु पर्छ।

परिच्छेद-२

कार्य सञ्चालनको पूर्व तयारी तथा व्यवस्थापन

३. खर्चको अख्तियारी तथा अभिलेखको व्यवस्था: बजेट तथा कार्यक्रम सम्बन्धी मार्गदर्शन र प्रदेश सरकारको मन्त्रालयगत बजेट सूचना प्रणाली बमोजिम खर्च गरी प्रतिवेदन गर्ने तथा अभिलेख राख्ने दायित्व अख्तियारी प्राप्त अधिकारीको हुनेछ।
४. कार्ययोजना तयारी गर्नु पर्ने: (१) मन्त्रालयका विषयगत महाशाखा, निर्देशनालय तथा कार्यालयले प्रदेश सरकारको मन्त्रालयगत बजेट सूचना प्रणाली अनुसार स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयन अवधि, बजेट बाँडफाँट, जिम्मेवार अधिकारी र अनुगमन सूचक खुल्ने कार्ययोजना तयार गर्नु पर्नेछ।
(२) उपदफा (१) बमोजिम तयार भएको कार्ययोजना अधिकारप्राप्त अधिकारीबाट स्वीकृत गरी निर्देशनालय र मन्त्रालयमा जानकारी गराउनु पर्नेछ।
५. जिम्मेवारी तोक्नु पर्ने: अख्तियारीप्राप्त अधिकारीले कार्यक्रम सञ्चालन, कार्यान्वयन तथा अनुगमनको लागि सम्बन्धित कर्मचारीलाई कार्य विवरण सहित जिम्मेवारी तोक्नु पर्नेछ।
६. स्थानीय तहसँग समन्वय: मन्त्रालय वा अन्तर्गतका आयोजना वा कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा आवश्यकता अनुसार सम्बन्धित स्थानीय तहसँग समन्वय गरी सञ्चालन गर्न सकिनेछ।
७. सम्भाव्यता अध्ययन: आयोजना सञ्चालन गर्दा वर्तमान अवस्था, आयोजनाको आवश्यकता, नक्सा, डिजाइन, सहयोगी वा सहकार्य गर्ने निकाय वा संस्था र सो आयोजनाका चुनौती

- तथा जोखिम समेत खुलाई आवश्यकता अनुसार सम्भाव्यता अध्ययन वा आयोजना दस्तावेज प्रतिवेदन तयार गर्नु वा गराउनु पर्नेछ।
८. विशेषज्ञ सेवा लिन सकिने: कार्यक्रमको प्रकृति हेरी कुनै अध्ययन, अनुसन्धान वा प्राविधिक सेवा वा कामका लागि सम्बन्धित विशेषज्ञको सेवा लिन सकिनेछ। परामर्श वा विशेषज्ञ सेवा लिने प्रक्रिया प्रचलित सार्वजनिक खरिद सम्बन्धी कानून र कर्णाली प्रदेश खर्च मापदण्ड निर्देशिका, २०७५ बमोजिम हुनेछ।
९. खरिद योजना तथा लागत अनुमान तयार गर्नु पर्ने: (१) कुनै पनि सार्वजनिक निर्माण, मर्मत सम्भार, सामग्री वा सेवा वा परामर्श सेवा खरिद सम्बन्धी कार्य गर्नु पूर्व सम्बन्धित प्राविधिक वा विशेषज्ञ वा सेवा खरिद गर्दा सो बापत लाग्ने इकाई र लागत अनुमान तयार गरी अख्तियारीप्राप्त अधिकारीबाट स्वीकृत गराउनु पर्नेछ।
१०. खरिद इकाईबाट निर्णय गराउनु पर्ने: कार्यालयले खरिद इकाईबाट निर्णय गराएर मात्र खरिद कार्य गर्नु पर्नेछ र त्यस्तो खरिदको निर्णय अख्तियारीप्राप्त अधिकारीबाट स्वीकृत भएको हुनु पर्नेछ।
११. कार्यदिश दिएर काम गराउन सकिने: स्वीकृत कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न प्रचलित कानूनको प्रतिकूल नहुने गरी अख्तियारी प्राप्त अधिकारीले कुनै सरकारी निकाय, मातहत कार्यालय वा पदाधिकारी तथा सरोकारवाला संस्था वा सेवा प्रदायकसँग सम्झौता गरी कार्यदिश दिई कार्यक्रम कार्यान्वयन गराउन सक्नेछन्।

परिच्छेद-३

अनुदान सम्बन्धी कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रक्रिया

१२. अनुदान उपलब्ध गराउने कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रक्रिया: (१) स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम बमोजिम अनुदान उपलब्ध गराउने कार्यक्रम अनुदान व्यवस्थापन कार्यविधि नियम बमोजिम हुनेछ।

१३. अनुदानग्राहीको छनौट: (१) कार्यालयले सार्वजनिक रूपमा सूचना प्रकाशन गरी यस कार्यविधि बमोजिम अनुदान प्राप्त गर्न चाहने उद्यमी, समुह, सहकारी, फर्म तथा कम्पनीबाट अनुदानको लागि सामान्यतया कार्तिक मसान्त सम्ममा आवेदन माग गर्नेछ र यसरी आवेदन माग गर्दा चैत्र मसान्त भन्दा पछि माग गर्न पाइने छैन।

(२) उपदफा (१) बमोजिम प्राप्त आवेदन मध्येबाट अनुदानग्राही छनौट गर्दा अनुदान कार्यविधि नियम समेतलाई आधार लिई मूल्याङ्कन गरिनेछ।

(३) अनुदानसँग सम्बन्धित कार्यक्रमको लागि प्रस्ताव आव्हान गर्दा सूचनामा रहने विषयहरू अनुसूची-१ र आवेदनको ढाँचा अनुसूची-२ बमोजिम हुनेछ।

(४) आवेदक वा प्रस्तावको मूल्याङ्कन तथा छनौट सम्बन्धी प्राविधिक मापदण्ड, सूचनाको सार्वजनिकीकरण तथा सञ्चालन विधि मन्त्रालयले स्वीकृत गरे बमोजिम हुनेछ।

१४. निर्देशक समिति: (१) अनुदान प्रवाहको प्रक्रिया सहजीकरण गर्नका लागि देहाय बमोजिमको एक निर्देशक समिति रहनेछ:-

(क) सचिव, मन्त्रालय -संयोजक

- (ख) अधिकृतस्तर नवौ तहको प्रतिनिधि, मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय -सदस्य
- (ग) अधिकृतस्तर नवौ तहको प्रतिनिधि, आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय -सदस्य
- (घ) अधिकृतस्तर नवौ तहको प्रतिनिधि, कर्णाली प्रदेश योजना आयोग -सदस्य
- (ङ) निर्देशक, सम्बन्धित विषयगत निर्देशनालय -सदस्य
- (च) अधिकृत प्रतिनिधि, प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय -सदस्य
- (छ) प्रमुख, कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा, मन्त्रालय -सदस्य
- (ज) संयोजकले तोकेको विषय विज्ञ -सदस्य
- (झ) प्रमुख, प्रशासन तथा योजना महाशाखा, मन्त्रालय सदस्य-सचिव

(२) उपदफा (१) बमोजिमको समितिले सरोकारवाला निकायका अधिकृत प्रतिनिधि वा पदाधिकारीलाई समितिको बैठकमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ।

१५. निर्देशक समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार: (१) दफा १४ को उपदफा (१) बमोजिमको निर्देशक समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ:-

- (क) अनुदान प्रक्रियाको सहजीकरण गर्ने,

- (ख) अनुदान सम्बन्धी काम कारबाहीको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्ने,
- (ग) अनुदान उपलब्ध गराउने सम्बन्धमा आइपरेका समस्याहरूको समाधान तथा विवाद निरूपण गर्ने,
- (घ) अनुदान व्यवस्थापन कार्यविधि नियमको दफा १० मा बमोजिमको समन्वय समितिसँग समन्वय गर्ने,
- (ङ) अनुदान सम्बन्धि गुनासो व्यवस्थापन गर्ने।

(२) निर्देशक समितिको बैठक समितिका संयोजकले तोकेको मिति, समय र स्थानमा बस्नेछ।

(३) पचास प्रतिशतभन्दा बढी सदस्य उपस्थित भएमा निर्देशक समितिको बैठकको लागि गणपूरक संख्या पुगेको मानिनेछ।

(४) निर्देशक समितिको बैठक सञ्चालन तथा निर्णय समितिले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

१६. छनौट समितिको गठन: (१) यस कार्यविधि बमोजिम अनुदानग्राही छनौट गर्न देहाय बमोजिमको छनौट समिति रहनेछः-

- (क) कार्यालय प्रमुख
(सम्बन्धित कार्यालय) -संयोजक
- (ख) प्रमुख, आर्थिक प्रशासन शाखा -सदस्य
- (ग) प्रदेश लेखा नियन्त्रक वा प्रदेश
लेखा इकाई कार्यालयको अधिकृत
प्रतिनिधी -सदस्य

(ग) सुर्खेत जिल्लाको हकमा मन्त्रालयको
कानून अधिकृत -सदस्य

(घ) सम्बन्धित महाशाखा वा शाखा
प्रमुख -सदस्य-सचिव

(२) समितिको बैठकमा आवश्यकता अनुसार बढीमा दुईजना सम्म विषय विज्ञहरुलाई आमन्त्रण गर्न सकिनेछ।

(३) अनुदानमा सञ्चालन हुने प्रति कार्यक्रमको छनौट तथा मूल्याङ्कनको कार्य बढीमा तीन वटा बैठकभित्र सम्पन्न गर्नु पर्नेछ।

(४) उपदफा (१) बमोजिमको समितिले छनौट सम्बन्धी मापदण्ड तयार गरी अनुदानग्राही छनौट गर्नु पर्नेछ।

१७. अनुदान रकमको सीमा: यस कार्यविधि बमोजिम उपलब्ध गराइने अनुदान रकमको सीमा सहकारी र लक्षित वर्गको लागि सञ्चालन हुने कार्यक्रमको हकमा कूल लागतको अधिकतम सत्तरी प्रतिशतसम्म र निजी फर्म वा उद्यमीको हकमा पचास प्रतिशतसम्म हुनेछ।

१८. अनुदानग्राहीसँग सम्झौता गर्नु पर्ने: (१) कार्यालयले अनुदानग्राहीको छनौट र अनुदान रकमको निर्धारण भएपछि अनुदानग्राहीसँग अनुसूची-३ बमोजिमको ढाँचामा सम्झौता गर्नु पर्नेछ।

(२) सम्झौता बमोजिम अनुदानग्राहीको तर्फबाट व्यहोर्नु वा गर्नु पर्ने लगानी रकमको सुनिश्चितताको लागि सम्झौता गर्नु अघि सम्बन्धित पक्षबाट लगानी गर्नु पर्ने रकम बराबरको जमानत (नगद, धरौटी वा ऋण स्वीकृत भएको बैंकको प्रतिबद्धतापत्र वा बैंक ग्यारेन्टी वा जगेडा कोष वा पूँजी प्रमाणित हुने कागजपत्र) कार्यालयमा पेश गर्नु पर्नेछ।

तर लक्षित वर्ग तथा कार्यालयले जमानत आवश्यक नठानेको कार्यक्रमका लागि जमानत आवश्यक पर्ने छैन।

(३) अनुदानग्राहीले आफ्नो हिस्साको कार्य सम्पन्न गरे पछि मात्र कार्यालयले अनुदानतर्फको रकम भुक्तानी दिनेछ।

(४) कार्यालयले आवश्यक देखेमा पेशकी दिन सक्नेछ। पेशकी दिंदा प्रचलित कानून बमोजिमको प्रक्रिया अवलम्बन गर्नु पर्नेछ।

(५) उपदफा (१) बमोजिम गरिने सम्झौता पत्रमा अनुदानग्राहीले कार्य शुरु र सम्पन्न गर्नु पर्ने समय, अनुदान भुक्तानी हुने बैङ्कको शाखा वा कार्यालय, आवधिक रूपमा कार्य सम्पन्न गर्नु पर्ने भए सो विषय र सोही बमोजिम अनुदान उपलब्ध गराइने समय तालिका उल्लेख गर्नु पर्नेछ।

(६) जेठ महिना भित्र अनुदान सम्बन्धी सम्पूर्ण कार्य सम्पन्न गर्नु पर्नेछ।

१९. प्राविधिक मूल्याङ्कन, अनुगमन तथा योजनागत अभिलेखन: (१)

सम्झौता बमोजिम कार्य सम्पन्न भएको प्रतिवेदन प्राप्त भए पछि भुक्तानी दिनु पूर्व सम्बन्धित प्राविधिकबाट अनुगमन गरी अनुसूची-४ बमोजिमको सिफारिस र योजनागत अभिलेखहरू संलग्न राख्नु पर्नेछ।

(२) मन्त्रालय तथा मातहतका निकायले अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्दा अनुसूची -५ मा उल्लेख भएका विषयहरू समेट्नु पर्नेछ।

(३) कार्यालयले अनुदानसँग सम्बन्धित कार्य सम्पन्न भएपछि अनुसूची - ६ बमोजिमको ढाँचामा कार्य र खर्चको प्रतिवेदन निर्देशनालय र मन्त्रालयमा पेश गर्नु पर्नेछ।

२०. अनुदानको भुक्तानी बैङ्क खाता मार्फत हुने: (१)

अनुदानग्राहीलाई भुक्तानी हुने रकम बैङ्क खाता मार्फत उपलब्ध गराउनु पर्नेछ।

(२) अनुदान रकमको भुक्तानी सम्झौता पत्रमा उल्लेख भएको हकमा सोही बमोजिम र सम्झौता पत्रमा उल्लेख नभएको हकमा कार्यालय प्रमुखले तोकेको जिम्मेवार प्राविधिक (फोकल पर्सन) ले स्थलगत निरीक्षण गरी तयार पारेको कार्य सम्पन्न प्रमाणिकरणको आधारमा हुनेछ।

(३) कार्यालयले अनुदानग्राहीलाई अनुदान रकम कम्तिमा दुई किस्तामा भुक्तानी दिनु पर्नेछ।

(४) उपदफा (३) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि अनुदानग्राहीले शतप्रतिशत कार्य सम्पन्न गरेपछि अनुदानको एकमुष्ट रकम माग गरेमा एकमुष्ट रकम भुक्तानी गर्न बाधा पर्ने छैन।

(५) यस दफामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि अनुदानग्राहीबाट कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन प्राप्त भई सोको स्थलगत प्रमाणिकरण नभएसम्म अनुदान रकमको अन्तिम किस्ता भुक्तानी हुने छैन।

(६) जिन्सी सामान, उपकरण, मेसिनरी, लघु, घरेलु तथा औद्योगिक मेसिनरी औजार उपकरण, वस्तुगत सहायता लगायतका सामग्री खरिदको हकमा सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ तथा सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ मा व्यवस्था भए बमोजिम खरिद गरी कार्यालयबाटै हस्तान्तरण हुने व्यवस्था मिलाउन सकिनेछ।

२१. असुल उपर र कारवाही: (१) यस कार्यविधि बमोजिम प्रवाह भएको अनुदान रकम सम्बन्धित कार्यमा प्रयोग नगरी अन्यत्र

प्रयोग गरेको पाइएमा वा हिनामिना भएको प्रमाणित भएमा सम्बन्धित पक्षबाट प्रचलित कानून बमोजिम कारवाहीको लागि सम्बन्धित निकायमा लेखि पठाउनु पर्नेछ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनी विपद् वा अन्य कुनै काबु बाहिरको परिस्थितिबाट क्षति भएको अवस्थामा भने उक्त क्षतिको प्रमाणित हुने (मुचुल्का, स्थानीय तहको सिफारिस/प्रहरी प्रतिवेदन कागजात) प्रमाण सहित एक महिनाभित्र अनुदानप्राप्त गरेको कार्यालयमा लिखित जानकारी गराउनु पर्नेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम निवेदन प्राप्त भएमा सम्बन्धित कार्यालयले अनुदानग्राहीले पेश गरेको निवेदन र कार्यालयको राय सहितको फाइल खडा गरी मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम फाइल प्राप्त भएमा मन्त्रालयले आवश्यक छानवीन गरी आवश्यक निर्णय गर्नेछ र यसरी मन्त्रालयले गरेको निर्णय अन्तिम हुनेछ।

(५) यस कार्यविधि बमोजिम भएको सम्झौता अनुसार काम नगर्ने तथा अनुदानमा दिइएको सामग्री वा रकमको हिनामिना वा दुरुपयोग गर्ने अनुदानग्राहीलाई मन्त्रालय वा मातहतका निकायबाट भविष्यमा कुनै पनि अनुदान उपलब्ध गराइने छैन।

२२. **गुनासो व्यवस्थापन:** (१) अनुदान सम्बन्धी कुनै गुनासो भएमा अनुदानग्राहीले सम्बन्धित कार्यालय प्रमुख समक्ष निवेदन दिन सक्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम अनुदानग्राहीबाट कुनै गुनासो प्राप्त भएमा सम्बन्धित कार्यालय प्रमुखले त्यस्तो

गुनासो प्राप्त भएको मितिले पन्ध्र दिनभित्र त्यस्तो गुनासो निरूपण गर्नु पर्नेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम भएको गुनासोको निरूपण उपर चित्त नबुझेमा अनुदानग्राहीले निर्देशक समिति समक्ष पुनरावलोकनको लागि निवेदन दिन सक्नेछ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम परेको निवेदन उपर निर्देशक समितिले निवेदन प्राप्त भएको मितिले पन्ध्र दिनभित्र त्यस्तो गुनासोको सम्बन्ध आवश्यक निर्णय गर्नेछ, र यसरी समितिले गरेको निर्णय अन्तिम हुनेछ।

२३. दोहोरो सुविधा लिन नपाउने: अनुदानग्राहीले एउटै कामको लागि संघ, प्रदेश वा स्थानीय तह वा एक भन्दा बढी निकाय तथा एक भन्दा बढी कार्यक्रमको लागि मन्त्रालय अन्तर्गतका कार्यालयहरूबाट अनुदान प्राप्त हुने छैन।

तर अन्य साझेदार निकायसंग स्पष्टसंग सम्झौता भई लागत इष्टिमेटमा समेत साझेदारीको हिस्सा उल्लेख गरिएको अवस्थामा अनुदान प्रदान गर्न बाधा पर्ने छैन।

२४. जिम्मेवार हुने: (१) प्रदेश सरकारको श्रोत सहितको अनुदान उपयोग गर्दा वित्तिय अनुशासन तथा उत्तरदायित्व वहन गर्नु पर्नेछ।

(२) अनुदानग्राहीले अनुदान प्राप्त गर्नु अघि कार्यालयले तोकेको ढाँचामा प्रतिवद्धता जाहेर गर्नु पर्नेछ।

(३) अनुदान लगायतका सहायता वितरण कार्यको गुणस्तर र सो सम्बन्धी वित्तीय जिम्मेवारी सम्बन्धित कार्यालय प्रमुखको हुनेछ।

(४) कुनै विशेष कारणवश वा काबू बाहिरको परिस्थितिवाहेक अनुदानग्राहीको कारणबाट सम्झौता अनुरूप

तोकिएको समयसीमा भित्र कार्य सम्पन्न हुन नसकी अनुदान रद्द भएमा वा अनुदानको रकम पूरा भुक्तानी नभएमा अनुदानग्राही स्वयम् जिम्मेवार हुनेछ।

परिच्छेद-४

बार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन विधि

२५. वन तथा वातावरण सम्बन्धी कार्यक्रम कार्यान्वयन: (१) कार्यालयले वन तथा वातावरणसँग सम्बन्धित अनुदानसँग सम्बन्धित कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा परिच्छेद-३ मा उल्लेख भए बमोजिमको विधि र प्रक्रिया अवलम्बन गरी गर्नु पर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमका अनुदान बाहेकका कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली बमोजिमको प्रक्रिया पुरा गरी गर्नु पर्नेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा कार्यक्रमको लक्ष्य तथा उद्देश्यअनुरूप अमानत विधिबाट वा कर्मचारीलाई कार्यदिश दिई कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा सम्भव भएसम्म सबै सब-डिभिजन वन कार्यालय वा सरोकारवाल क्षेत्र समावेश हुने गरी गर्नु पर्नेछ।

(४) यस दफा बमोजिम समुदायस्तरमा गर्ने विभिन्न प्रकारका तालिम, गोष्ठी र सचेतनामुलक कार्यक्रम वन उपभोक्ता समुहहरुलाई प्राथमिकतामा राखी कार्यान्वयन गर्नु पर्नेछ।

(५) उपदफा (१) बमोजिम कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा प्रचलित कानून बमोजिम बार्षिक लेखापरीक्षण तथा नविकरण गरेका र स्थायी लेखा नम्बर प्राप्त गरेका उपभोक्ता समुहमार्फत गर्नु पर्नेछ।

(६) यस दफा बमोजिम सञ्चालन हुने कार्यक्रम तथा क्रियाकलापको कार्यान्वयन विधि अनुसूची-७ को खण्ड(क) मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ।

२६. एकिकृत भू तथा जलाधार संरक्षणका कार्यक्रम कार्यान्वयन: (१) भू-तथा जलाधार संरक्षण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा कार्यालयले क्रियाकलाप कार्यान्वयन हुने सम्भाव्य स्थल पहिचान गरी स्थलगत निरीक्षण तथा आधारभूत तथ्याङ्क सङ्कलनको कार्य गर्नु पर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम सम्भाव्य स्थल पहिचान भएपछि उपभोक्ता समिति गठन गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नु पर्ने भएमा सम्बन्धित स्थानीय तहका जनप्रतिनिधीको रोहबरमा उपभोक्ता समुह वा समिति गठन गर्नु पर्नेछ, यसरी उपभोक्ता समिति गठन गर्दा उपभोक्ता समितिको गठन तथा परिचालन सम्बन्धी मन्त्रालयले बनाएको कार्यविधि बमोजिम गर्नु पर्नेछ।

(३) कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नुअघि कार्यालयले क्रियाकलापमा विनियोजित बजेटको सिमाभित्र रही सर्भे, डिजाइन, ड्रइङ तथा लागत अनुमान तयारी गरी स्वीकृत गर्नु पर्नेछ। यसरी लागत अनुमान तयार गर्दा स्वीकृत कार्यक्रम बजेटको पाँच देखि पन्ध्र प्रतिशतसम्म रकम जलाधार क्षेत्रमा बायोइन्जिनियरिङका कार्यमा खर्च गर्ने गरी लागत अनुमान तयारी तथा स्वीकृत गर्नु पर्नेछ।

(४) कार्यक्रम सुरुवात गर्नुभन्दा अगाडी प्रत्येक स्थानको क्रियाकलाप समेटिने गरि एक दिनको प्रविधि सम्बन्धी अभिमुखिकरण तालिम दिई कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्नेछ।

(५) यस दफा बमोजिमका कार्यक्रम सार्वजनिक खरिद सम्बन्धी प्रचलित कानून बमोजिम उपभोक्ता समुह वा ठेक्काका माध्यमबाट गर्न सकिनेछ।

(६) यस दफा बमोजिम कार्यसम्पन्न पश्चात सम्बन्धित उपभोक्ता समुह वा निर्माणकर्ताले सम्बन्धित कार्यक्रमको सार्वजनिक सुनुवाई सहित कार्यालयमा अन्तिम नापँजाँच गरी मुल्याङ्कन तथा भुक्तानीको लागि निवेदन प्राप्त भए पश्चात कार्यालयले प्राविधिक कर्मचारी खटाई स्थलगत रूपमा नापजाँच गरी नापी किताब तथा कार्यसम्पन्न प्रतिवेदनको आधारमा भुक्तानी दिनु पर्नेछ।

(७) यस दफा बमोजिम कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा वन तथा भू-संरक्षण विभागको भू-संरक्षण तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यक्रम र क्रियाकलाप (परिभाषा, उद्देश्य, दायरा र कार्यरणनिति) तेश्रो संस्करण, २०७२, भू-संरक्षण तथा जलाधार व्यवस्थापनका उपाय तथा कम खर्चिलो प्रविधि, २०६२ लाई अनुसरण गर्नु पर्नेछ।

(८) सुर्खेत उपत्यकाको उत्तरी जलाधार तथा बहुवर्षिय रूपमा सञ्चालन हुने कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पूर्व कार्यक्षेत्रको जलाधार क्षेत्र समेटी जनसंख्याको आधारमा समुह सञ्जाल गठन गरी समुहको सहभागिता जुटाउने तथा निर्मित संरचनाको रेखदेख र मर्मत सम्भारको व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ।

(९) यस दफा बमोजिम सञ्चालन हुने कार्यक्रम तथा क्रियाकलाप कार्यान्वयन विधि अनुसूची-७ को खण्ड(ख) मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ।

२७. वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षणका कार्यक्रमको कार्यान्वयन: (१)

अध्ययन, अनुसन्धानका कार्यक्रम सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ ले निर्दिष्ट गरेका विधि तथा प्रक्रिया अवलम्बन गरी कार्यान्वयन गर्नु पर्नेछ।

(२) तालिम सञ्चालन गर्नु पूर्व तालिम संयोजकले तालिमको अवधारणा, लागत अनुमान र शत्र योजना तयार गरी निर्देशकबाट स्वीकृत गराउनु पर्नेछ।

(३) तालिमका लागि सहभागी छनौट तथा मनोनयन गर्दा दुर्गम क्षेत्रमा खटिएका र महिला कर्मचारीलाई प्राथमिकतामा राखी सबै कर्मचारीहरूलाई अवसर दिनु पर्नेछ।

(४) तालिममा सहभागिलाई प्रदान गरिने सेवा सुविधा कर्णाली प्रदेश सरकारको प्रचलित खर्च मापदण्ड निर्देशिका बमोजिम हुनेछ।

(५) तालिमलाई सफलतापूर्वक सञ्चालन तथा सम्पन्न गर्न तालिमको पूर्व तयारी तथा व्यवस्थापन गर्ने प्रयोजनका लागि निर्देशकले तालिम व्यवस्थापन समिति गठन गरी कार्य सञ्चालन गर्न सक्नेछ।

(६) तालिम सञ्चालनका लागि पाठ्यक्रम निर्माण गर्दा सम्बन्धित विषयविज्ञहरूसँग छलफल गरी तहगत पाठ्यक्रम निर्माण गर्नु पर्नेछ।

(७) यस दफा बमोजिम सञ्चालन हुने कार्यक्रम तथा क्रियाकलाप कार्यान्वयन विधि अनुसूची-७ को खण्ड(ग) मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ।

२८. पर्यटन प्रवर्द्धन तथा पर्यटन पुर्वाधार विकास कार्यक्रम

कार्यान्वयन: (१) पर्यटन पुर्वाधार निर्माण क्रियाकलाप प्रचलित

सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली र अख्तियारी तथा बजेट खर्च सम्बन्धी मार्गदर्शन बमोजिम कार्यान्वयन गर्नु पर्नेछ।

(२) पर्यटन पूर्वाधार निर्माण कार्य गर्दा क्रियाकलापमा उल्लेख भएकै स्थानमा कार्यान्वयन गर्नु पर्नेछ यसरी पूर्वाधार निर्माण गर्दा जग्गा प्राप्त सम्बन्धि कार्य सम्पन्न भएपछि मात्र निर्माण कार्य शुरु गर्नु पर्नेछ। निजी हकभोग भएको जग्गामा पर्यटन पूर्वाधार निर्माणका कार्य गरिने छैन।

(३) बहुवर्षिय तथा पचास लाख रुपैयाँभन्दा बढी रकम विनियोजन भएका पर्यटन पूर्वाधार निर्माणका कार्य गर्नु पूर्व विनियोजित बजेटको सिमाभित्र रही लागत अनुमान तथा विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन स्वीकृत गरेर मात्र गर्नु पर्नेछ।

तर पचास लाख रुपैयाँभन्दा कम रकम विनियोजन भएका बहुवर्षिय बाहेकका पर्यटन पूर्वाधार निर्माण कार्य कार्यालयले सोझै लागत अनुमान तयार गरी कार्यान्वयन गर्न सक्नेछ।

(४) यस दफा बमोजिम पर्यटन पूर्वाधार सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा त्यस्ता कार्य वन क्षेत्रभित्र पर्ने भए वन ऐन, २०७६ र प्रचलित वातावरण संरक्षण सम्बन्धी कानूनको अधिनमा रहि गर्नु पर्नेछ।

(५) पर्यटन पूर्वाधारको निर्माण सम्पन्न भएपछि पूर्वाधारको दिगो संरक्षण तथा व्यवस्थापन हुने गरी आवश्यक व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ।

(६) यस दफा बमोजिम पर्यटन प्रवर्द्धनसँग सम्बन्धित क्रियाकलापको कार्यान्वयन अनुसूची-७ को खण्ड(घ) मा उल्लेख गरिएको विधि तथा प्रक्रिया बमोजिम गर्नु पर्नेछ।

२९. उद्योग तथा उपभोक्ता हित संरक्षणका कार्यक्रम कार्यान्वयन:

(१) सम्बन्धित कार्यालयले उद्योग तथा तथा उपभोक्ता हित संरक्षणसँग सम्बन्धित अनुदान सम्बन्धी कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा परिच्छेद-३ मा उल्लेख भए बमोजिमको विधि र प्रक्रिया अवलम्बन गरी गर्नु पर्नेछ।

(२) यस दफा बमोजिम उद्योग तथा उपभोक्ता हित संरक्षण सम्बन्धित क्रियाकलापको कार्यान्वयन अनुसूची-७ को खण्ड (ड) मा उल्लेख गरिएको विधि तथा प्रक्रिया बमोजिम गर्नु पर्नेछ।

परिच्छेद-५

विविध

३०. प्रतिवेदन तथा अभिलेखन सम्बन्धी व्यवस्था: प्रत्येक कार्यालयले सम्पादित कार्यक्रमहरूको श्रव्यदृश्य सामग्रीहरू तयार गर्नुको साथै आयोजनाको पूर्ववत अवस्था र कार्यसम्पन्न भएपछि आयोजनाको विस्तृत विवरण खुलाई वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन सम्बन्धित निर्देशनालय र मन्त्रालयमा पेश गर्नु पर्नेछ र त्यस्तो प्रगति प्रतिवेदनमा आयोजनाले सृजना गरेको रोजगारीको संख्या पनि समावेश गर्नु पर्नेछ।

३१. सार्वजनिक सुनुवाई र विवरण प्रकाशन गर्नु पर्ने: (१) कार्यक्रमको कार्यान्वयनलाई पारदर्शी बनाउन कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने गराउने कार्यालयले सार्वजनिक सुनुवाई गर्नु पर्नेछ।

(२) अनुदानग्राहीलाई अनुदान उपलब्ध गराउने प्रत्येक कार्यालयले अनुदान सम्बन्धी विवरण वेबसाइटमा (वेबसाइट नभएको हकमा सूचनापाटी वा बुलेटिन मार्फत) नियमित रूपमा अद्यावधिक गरी प्रकाशन गर्नुका साथै उक्त

विवरणहरू मासिक रूपमा निर्देशनालयवा मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ।

(३) मन्त्रालयले अनुदान विवरणको अभिलेख राखी सोको अद्यावधिक गर्नु पर्नेछ।

(४) सञ्चालन भएको कार्यक्रमको कार्यान्वयन स्थलमा जानकारीमूलक होर्डिङ्ग बोर्ड राख्नु पर्नेछ।

३२. सम्झौता गर्ने निकाय: कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने अख्तियारी प्राप्त कार्यालयले कार्यक्रम सञ्चालन सम्झौता गर्नेछ।

३३. अनुगमन तथा मूल्याङ्कन: (१) कार्यक्रमको कार्यान्वयन, सञ्चालन तथा भुक्तानीको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन आवश्यकतानुसार सम्बन्धित कार्यालय, निर्देशनालय र मन्त्रालयबाट हुनेछ।

(२) उपदफा (१) उल्लिखित व्यवस्थाका अलावा कार्यक्रमको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन सरोकारवाला मन्त्रालय, कर्णाली प्रदेश योजना आयोग र मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयले समेत गर्न सक्नेछ।

(३) जिल्ला समन्वय समितिको संयोजकत्वमा जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सम्बन्धित स्थानीय तहको उपप्रमुख वा उपाध्यक्ष, सम्बन्धित कार्यालयको प्रमुख, सरोकारवाला निकायका प्रतिनिधि र आवश्यकता अनुसार विषय विज्ञको सहभागितामा कार्यक्रमको अनुगमन तथा सहजीकरण गर्न सकिनेछ र यसरी गरिने अनुगमनमा प्रदेश सभाका सदस्यहरूलाई समेत आमन्त्रण गर्न सकिनेछ।

३४. सम्झौता बमोजिम हुने: (१) यस कार्यविधि बमोजिम सञ्चालन हुने क्रियाकलाप र निर्माण गरिएका पूर्वाधार तथा सुविधाको

प्रयोग सम्झौतामा तोकिए बमोजिमको प्रयोजनका लागि मात्र गरिनेछ र कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकायको पूर्वस्वीकृति नलिई तोकिएको अवधिभित्र कुनै प्रकारको फेरबदल वा संरचनाको स्वरूप परिवर्तन, बिक्री वितरण कार्य गर्न पाईने छैन।

(२) यस कार्यविधि अनुसार सञ्चालित कार्यक्रम सम्पन्न भएपछि कम्तीमा सम्झौतामा तोकिएको अवधिसम्म निरन्तर रूपमा सञ्चालन गर्नु पर्नेछ।

३५. कार्यक्रमको प्रभावकारिता: (१) कार्यक्रमलाई प्रभावकारी र व्यवस्थित बनाउन नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार तथा स्थानीय तह र अन्य कुनै निकायबाट कार्यान्वयन हुने आयोजनाहरूसँग दोहोरोपना नहुने गरि आवश्यक समन्वय गरेर कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्नेछ।

(२) प्रदेशमा राष्ट्रिय/अन्तर्राष्ट्रिय गैह्र सरकारी संस्थाहरूबाट सञ्चालित मन्त्रालयसँग सम्बन्धित कार्यक्रमको वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन मन्त्रालयमा पेश गर्नु पर्नेछ।

३६. प्राविधिक मापदण्ड तथा दिग्दर्शन बनाउन सक्ने: मन्त्रालय अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू कार्यान्वयनका लागि सम्बन्धित कार्यक्रमहरूको स्थापित नर्मस र मापदण्ड अनुरूप यस कार्यविधिको प्रतिकुल नहुने गरी मन्त्रालयले आवश्यक मापदण्ड तथा दिग्दर्शन बनाई जारी गर्न सक्नेछ।

३७. प्रचलित कानून बमोजिम हुने: (१) यस कार्यविधिमा उल्लिखित कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा यस कार्यविधिमा उल्लेख भएकोमा यसै बमोजिम र नभएकोमा प्रचलित कानून, प्राविधिक मापदण्ड तथा नर्मसमा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ।

३८. अनुसूचीमा संशोधन: मन्त्रालयले आवश्यकता अनुसार अनुसूचीमा संशोधन, थपघट वा हेरफेर गर्न सक्नेछ।

आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय

अनुसूची -१

(दफा १३ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

प्रस्ताव आव्हान गर्दा सूचनामा समावेश गर्नु पर्ने विषयहरू

- (क) कार्यक्रम/ आयोजनाको नाम,
- (ख) कार्यक्रम/आयोजनाको उद्देश्य,
- (ग) कार्यक्रम/आयोजनाका मुख्य-मुख्य क्रियाकलाप,
- (घ) अनुदान उपलब्ध गराउन सकिने क्रियाकलाप,
- (ङ) अनुदानग्राहीले पेश गर्नुपर्ने कागजात,
- (च) अनुदानग्राहीको योग्यता र पालना गर्नुपर्ने शर्त,
- (छ) कार्यक्रम सञ्चालन हुने स्थान,
- (ज) अनुदानग्राहीको तर्फबाट गर्नुपर्ने साझेदारी,
- (झ) अनुदानग्राहीले पाउन सक्ने अधिकतम वस्तुगत सहायता वा रकमको सीमा,
- (ञ) लाभान्वित संख्या देखिने उपलब्धी मुल्याङ्कन सूचक,
- (ट) निवेदन पेश गर्नुपर्ने निकाय र अपनाउनु पर्ने प्रक्रिया,
- (ठ) कार्यक्रम व्यवस्थापन गर्ने निकायले आवश्यक ठानेका अन्य विषय।

अनुसूची-२

(दफा १३ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

अनुदानको लागि पेश गर्ने आवेदनको ढाँचा

मिति:

विषय: अनुदान उपलब्ध गराइ दिनु हुन।

श्रीमान् ज्यू

.....

महोदय

तहाँ मन्त्रालय/कार्यालयबाट मिति.....मा प्रकाशित सूचना अनुसार सञ्चालन हुन लागेकोकार्यक्रमको उद्देश्य, लागत, समयावधि, लाभान्वित जनसंख्या लगायतको विवरण तपसिलमा उल्लेख गरिएको छ। कार्यक्रम सञ्चालन गर्न आर्थिक/वस्तुगत/लागत साझेदारी सहयोग आवश्यक परेको हुँदा अनुदान उपलब्ध गराइदिनुहुन अनुरोध गर्दछौं/छु ।

तपसिल

अनुदानग्राहीको नाम:

ठेगाना:

स्थानीय तह:

वडा नं

कार्यक्रमको नाम:

कार्यक्रमको उद्देश्य:

अनुदान रकम आवश्यक पर्नाको कारण:

सञ्चालन गरिने कार्यक्रम: क्रमागत भए गत आ.व. सम्मको
लेखापरीक्षण प्रतिवेदन

कार्यक्रम सञ्चालन गर्न लाग्ने कूल लागत:

कार्यक्रम सम्पन्न गर्न लाग्ने समय:

कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने कार्ययोजना:

कार्यक्रमबाट लाभान्वित जनसंख्या:

निवेदक

लाभान्वित समूह/लघु,घरेलु तथा औद्योगिक सहकारी संस्था/लघु,घरेलु
तथा औद्योगिक फर्म/उद्यमी

अध्यक्ष/प्रतिनिधिको दस्तखत:

नाम थर:

पद:

सम्पर्क फोन

मिति:

संस्थाको छाप

अनुसूची-३

(दफा १८ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

सम्झौताको ढाँचा

यो सम्झौता पत्र...../मन्त्रालय/कार्यालय/केन्द्र (यस पछि पहिलो पक्ष भनिएको) र लघु, घरेलु तथा औद्योगिक फार्म /उद्यमी कृषक गा.पा./नपा वडा नं टोल (यस पछि दोस्रो पक्ष भनिएको) बीच तपसिलको शर्त वमोजिमको कुराहरुलाई पालना गर्ने कुरा मञ्जुर गरिन्छ।

यो सम्झौता, सम्झौता भएको मिति देखि प्रारम्भ भएको मानिनेछ र यो सम्झौतामा संलग्न स्वीकृत प्रस्तावना/इष्टिमेट वमोजिमको कार्य यथाशिघ्र सञ्चालन गरी मिति:.....साल.....महिना.....गतेसम्म सम्पन्न गरेर आवश्यक कागजात सहित दोस्रो पक्षले पहिलो पक्ष समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ।

(१) यस सम्झौता वमोजिमको कार्यक्रम सञ्चालन सम्बन्धी सम्पूर्ण कार्य दोस्रो पक्ष आफैले गर्नु पर्नेछ। दोस्रो पक्ष आफैले नगरी अन्य व्यक्ति वा संस्था मार्फत गराउन पाइने छैन।

(२) सम्झौता वमोजिमको कार्य संचालन तथा सम्पन्नको लागि पहिलो पक्ष मार्फत अनुदान स्वरुप रु. (अक्षरेपी.....) र दोस्रो पक्षको लागत सहभागितारु.....(अक्षरेपी) व्यहोरिनेछ।

(३) दोस्रो पक्षले सम्झौता वमोजिमको कार्यक्रम अन्तरगत..... व्यवसाय/उद्यम सञ्चालनका लागि सम्झौतामा समावेश गरिएको श्रोत वाहेक अन्य कुनै सरकारी, गैह्र सरकारी संघसंस्थावाट सहयोग, अनुदान आदि प्राप्त गरिने भए प्रथम पक्षलाई जानकारी गराउनु पर्नेछ।

- (४) दोस्रो पक्षले सम्झौता बमोजिमको काम गर्दा प्रथम पक्षबाट खटिएका प्राविधिकले दिएको निर्देशनको पालना गर्नु पर्नेछ।
- (५) दोस्रो पक्षलेकार्यक्रम अन्तर्गत.....व्यवसाय सञ्चालन सम्बन्धी कार्यको सार्वजनिक जानकारीका लागि सार्वजनिक परीक्षण गराउनु पर्नेछ।
- (६) प्रथम पक्षले दोस्रो पक्षलाई भुक्तानी दिँदा प्रथम पक्ष समक्ष विल पेश भए पश्चात सम्बन्धित दोस्रो पक्षको नाममा एकाउन्ट पेई चेक मार्फत भुक्तानी दिनेछ।
- (७) दोस्रो पक्षको लापरवाहीको कारणबाट कार्यसम्पन्न नभई हानिनोक्सानी भएमा त्यसको सम्पूर्ण जिम्मेवारी दोस्रो पक्षले लिनेछ।
- (८) दोस्रो पक्षले स्वीकृत प्रस्तावनाको कार्य तालिका बमोजिम मिति सम्म यो सम्झौता बमोजिमको सम्पूर्ण कार्य (स्वीकृत प्रस्तावना/इष्टिमेटअनुसार) पूर्ण रूपमा सम्पन्न गरी सञ्चालनमा ल्याउने छ।
- (९) सम्झौता बमोजिमको कार्य गर्ने सम्बन्धमा कुनै विवाद आएमा प्रथम पक्षको निर्णय अन्तिम मानिनेछ।
- (१०) कार्यविधिको खण्डबाट सम्झौतामा अनिवार्य उल्लेख हुनुपर्ने विषयहरू
- (११) कार्यक्रमको विस्तृत लागत अनुमान, डिजाइन संलग्न भए बमोजिम हुनेछ।
- (१२) भुक्तानी हुने खाता नम्बर: नाम:
खाता नम्बर:
- (१३) यो सम्झौतामा उल्लेख भएका कुराहरूमा यस बमोजिम र अन्य कुराहरूमा प्रचलित ऐन नियम अनुसार हुनेछ।

पहिलोपक्ष

दस्तखत

नाम

पद

मिति

कार्यालयको

छाप

दोस्रो पक्ष

दस्तखत

नाम

पद

मिति

संस्थाको

छाप

रोहवर

दस्तखत

नाम

ठेगाना

मिति

दस्तखत

नाम

ठेगाना

मिति

अनुसूची-४

(दफा १९ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

भुक्तानी गर्नु पूर्व पूरा गर्नु पर्ने प्रक्रिया तथा अभिलेखहरु

- (१) कार्य सम्पन्न भए पश्चात समुहले सम्पन्न कामको विवरण, फोटो र फर्म, कम्पनी, समुह वा समितिको निर्णय सहित कार्यालयमा निवेदन गर्नु पर्नेछ।
- (२) कार्य सम्पन्न भएको जानकारी प्राप्त भए पछि सम्बन्धित प्राविधिक खटाइ सकेसम्म स्थानीय जनप्रतिनिधि समेतको सहभागितामा ३ लाख भन्दा माथीको कार्यक्रमको हकमा सार्वजनिक सुनुवाइ गराउनु पर्नेछ। साथै ५० लाख भन्दा बढिको आयोजनाको हकमा जिल्ला समन्वय समितिको सहभागितामा अनुगमन भएको हुनु पर्नेछ।
- (३) सम्झौता अनुसारको कार्य सम्पन्न भए पश्चात सोको प्राविधिक प्रतिवेदन र सम्बन्धित स्थानीय तह, वडापालिकाको सिफारिस सहित कार्य सम्पन्न भएको जानकारी लिखित रूपमा गर्नु पर्नेछ।
- (४) प्राप्त जानकारी अनुरूप कार्य सम्पन्न भए नभएको स्थलगत निरीक्षण गरी सोको प्राविधिक प्रतिवेदन पेश भए पछि ल.ई. मध्ये सम्पन्न कामको भुक्तानी गरिनेछ।
- (५) कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने जिम्मेवार निकायले प्रचलित कानून बमोजिम प्राविधिक जाँचपास हुनु पर्ने आयोजना तथा कार्यक्रमको योग्यता पुगेका प्राविधिकबाट जाँचपास गराउनु पर्नेछ।
- (६) यसरी भुक्तानी गर्दा निर्माण कार्यको काम दिँदा लागत अनुमानमा रहेको मूल्य अभिवृद्धि कर, ओभरहेड, कन्टिजेन्सी रकम र जनसहभागिताको अंश कट्टा (उ.स. मार्फत भएमा) गरेर मात्र भुक्तानी दिनु पर्नेछ।

- (७) भुक्तानी दिनु अघि कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन, ठेक्का विल, सार्वजनिक लेखापरीक्षण प्रतिवेदन (उ.स. मार्फत भएमा), सुपरीवेक्षण तथा अनुगमन प्रतिवेदन (फोटो सहित) समेत अनिवार्य रूपमा पेश गर्नु पर्नेछ। कार्यदिश प्राप्त कर्मचारीले खर्चको विलभर्पाई सहित कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्नेछ।
- (८) स्थलगत निरीक्षण गरी पेश भएको कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन अनुरूप कार्य सम्पन्न भए नभएको एकिन गरी जाँचपास प्रतिवेदन संलग्न गर्नु पर्नेछ।
- (९) अन्तिम भुक्तानी वा पेशकी फछ्छ्यौटको लागि भिडियो र फोटो सहितको सुपरीवेक्षण तथा अनुगमन प्रतिवेदन अनिवार्य रूपमा पेश गर्नु पर्नेछ।

अनुसूची-५

(दफा १९ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्दा समेट्नु पर्ने विषयहरू

- (१) कार्यालयले अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका लागि कार्यालयको संगठन संरचना र उपलब्ध जनशक्तिको आधारमा अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका लागि जिम्मेवारी तोक्नु पर्ने छ । योजनाको सम्झौता संगै कार्यदिश संगै अनुगमन गर्ने अधिकारी तोकेर निजले सो क्रममा गर्नु पर्ने कार्यहरू तोकिदिनु पर्नेछ ।
- (२) अनुगमनकर्ताले योजनाको सम्झौता स्वीकृत ल.ई. ड्रईड र डिजाईन अनुसार आयोजनागत प्रोफायल तयार गर्न आवश्यक विवरणहरू समेत समेटी अनुगमनका क्रममा भर्नु पर्ने फाराम तयार गरी स्वीकृत गराउनु पर्नेछ ।
- (३) हरेक योजनाको आयोजनाको सूचना पाटी राखिने व्यवस्था सुनिश्चित गर्नु पर्नेछ ।
- (४) अनुगमनकर्ताले उपभोक्ता समुहमा पनि अनुगमन समिति गठन गरी समुहका तर्फबाट अनुगमन गर्ने प्रवन्ध मिलाउनु पर्नेछ ।
- (५) उपभोक्ता समुह वा कामदारलाई स्वीकृत लागत ईष्टमेट, डिजाईनका बारेमा प्रष्ट जानकारी दिनु पर्ने छ र काम शुरु गर्नु पहिले कामको विषयमा अनिवार्य रुपमा अभिमुखीकरण गरीएको हुनु पर्ने छ । त्यस्तो अभिमुखीकरणमा उपस्थित हुने सहभागीहरूको अभिलेख समेत राख्नु पर्नेछ ।
- (६) अनुगमनकर्ताले आयोजना शुरु हुन पूर्व, आयोजना सुचारुको अवधी र आयोजना समाप्ती पछि गरी कम्तिमा ३ पटक अनुगमन गरी सो बेलाको फोटो र भिडीयो संलग्न गरेको हुनु पर्ने र कार्यालय प्रमुखले सो कुराको अनुगमन र निरिक्षण गरी सुनिश्चित गर्नु पर्नेछ । कार्यालय प्रमुखले कार्यको प्रकति हेरी

- मासिक, द्वैमासिक, चौमासिक कार्यतालिका तयार गरी अनुगमन र पृष्ठपोषण गर्नु पर्नेछ।
- (७) कार्य सम्पन्न भएपछी स्थानीय जनप्रतिनिधी, वडा प्रतिनिधि समेतको सहभागीतामा सार्वजनिक सुनुवाई गर्नु पर्नेछ।
- (८) निश्चित रकम (५० लाख) भन्दा बढीको अनुगमन तथा मूल्याङ्कनमा जिल्ला समन्वय समितिका प्रमुख वा प्रतिनिधिलाई सहभागि गराउनु पर्ने छ। निर्देशनालयको तर्फबाट चौमासिक रुपमा र मन्त्रालयको तर्फबाट बार्षिक रुपमा स्याम्पलको रुममा उपरोक्त अनुसार भए नभएको अनुगमन तथा मुल्याङ्कन गर्न सक्नेछ।
- (९) वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्रले सेवाकालिन तालिम वा अन्य छोटो तालिम दिए पछी त्यसको प्रभाव कर्मचारीमा पर्यो वा परेन भनी प्रभावकारीता जाच गर्न तालिम लिने कर्मचारीको फिड अनुगमन गर्न सकिनेछ। त्यसरी अनुगमन गर्दा तालिम प्राप्त कर्मचारीले गरेका काममा परिवर्तनका सुचकहरु हेर्ने तथा सो कार्यालयमा सोधपुछ तथा छलफल गरी तालिम कार्यक्रमको फिडब्याक लिनु पर्नेछ।
- (१०) सम्बन्धित कार्यालयका प्रमुख तथा माथिल्लो स्तरका कर्मचारीबाट सम्बन्धित कर्मचारीको अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण र पृष्ठपोषण लिन सकिनेछ।
- (११) तालिम लिने कर्मचारीको कार्यशैलीमा परिवर्तन आए नआएको, विषयगत ज्ञान, प्रविधिको प्रयोग जस्ता विषय हेरिनेछ।
- (१२) प्रदेश मन्त्रालय र निर्देशनालयबाट फिड अनुगमन गर्दा प्राप्त फिडब्याकलाई तालिम कार्यक्रमहरुको डिजाईनमा समावेश गर्नु पर्नेछ।

अनुसुची-६

(दफा १९ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

सम्पन्न काम र खर्चको प्रतिवेदन ढाँचा

कार्यक्रमको नाम:.....

अनुदान प्रदान गर्ने निकायको

नाम:.....

अनुदानग्राहीको

नाम:.....

कार्यक्रम संचालन

अवधि:.....

लाभान्वित संख्या) क्षेत्रगत

विस्तृतमा).....

कार्यक्रममा अन्य कुनै साझेदार निकाय भएमा

नाम.....साझेदारीको रकम.....

क्र. स.	क्रियाकलाप	अनुदान रकम रु.	लक्ष्य (इकाई)		प्रगति प्रतिशत		लक्ष्य अनुसार प्रगति हुन नसकेको भए कारण	मासिक / चौमासिक / अर्धवार्षिक / वार्षिक / अन्य	कैफियत
			भौतिक	वित्तीय	भौतिक	वित्तीय			

ठोस प्रगति/उपलब्धि:

- १.....
- २.....
-
- ३.....

कार्यालय प्रमुख

दस्तखत:

नाम:.....

पद:.....

द्रष्टव्य: कार्यक्रमको प्रकृति अनुसार यस ढाँचालाई आधार मानी मन्त्रालयले प्रगति प्रतिवेदनको ढाँचा तयार गर्न सक्नेछ।

अनुसूची-७

कार्यक्रम तथा क्रियाकलाप कार्यान्वयन गर्ने विधि

(दफा २५ को उपदफा (६), दफा २६ को उपदफा (९), दफा २७ को उपदफा (७) दफा २८ को उपदफा (६) र दफा २९ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

खण्ड (क)

वन तथा वातावरण संरक्षणका कार्यक्रम कार्यान्वयन विधि

कार्यक्रमको नाम:	वन सुरक्षा योजना कार्यान्वयन
पृष्ठभूमि र उद्देश्य	जिल्ला भित्रको वन क्षेत्रको संरक्षण तथा सबै प्रकारका वन, वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण तथा वन अपराध नियन्त्रणका लागि अन्य सुरक्षा निकायहरूसँग समन्वय तथा सहकार्य गर्न यो कार्यक्रम तय गरिएको छ।
क्रियाकलाप र सञ्चालन विधि	योजना कार्यान्वयनको लागि प्रत्येक डिभिजन वन कार्यालयले जिल्लाको वन सुरक्षाको समग्र अवस्था र वन सुरक्षा सम्बन्धी चुनौती सामना गर्नको लागि योजना सहितको वन सुरक्षा योजना तयार गरी जिल्ला वन सुरक्षा समितिबाट अनुमोदन गराउनु पर्नेछ। जिल्ला वन सुरक्षा योजना अनुमोदन भएपछि यस कार्यक्रम अन्तर्गत देहाय बमोजिमका क्रियाकलाप गर्न सकिनेछ:- <ul style="list-style-type: none">✓ त्रैमासिक रूपमा जिल्ला वन सुरक्षा समितिको बैठक सञ्चालन गर्ने,✓ वन अपराध नियन्त्रणको लागि गस्ती परिचालन गर्ने,✓ वन अपराध नियन्त्रणको लागि अन्य सुरक्षा

	<p>निकाय परिचालन गर्ने,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ जिल्ला वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण एकाई (DWCCB) को बैठक सञ्चालन गर्ने। ✓ आर्थिक वर्षको अन्तमा जिल्लाको वार्षिक वन सुरक्षा प्रतिवेदन तयार गरी जिल्ला वन सुरक्षा समिति र प्रदेश वन निर्देशनालयमा पेश गर्ने।
बजेट खर्च गर्ने विधि	<p>यस कार्यक्रममा विनियोजन भएको रकम देहाय बमोजिम खर्च गर्न सकिनेछः-</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ जिल्ला वन सुरक्षा समितिको बैठक भत्ता, खाजा, स्टेसनरी, ✓ वन गास्ति परिचालन गर्दा वन कर्मचारीलाई दैनिक खाजा खर्च (दैनिक भ्रमण भत्ता दिन नहुने), ✓ अन्य सुरक्षा निकाय परिचालन गर्दा दैनिक भ्रमण भत्ता, ✓ सवारी साधन ईन्धन तथा मर्मत।
कार्यक्रमको नामः	वन अपराधको सूचना सङ्कलन
पृष्ठभूमि र उद्देश्य	जिल्लास्तरमा हुने अतिक्रमण, चोरी शिकार तथा चोरी निकासी जस्ता वन अपराधहरूको गोप्यरूपमा सूचना सङ्कलन गरी वन अपराध नियन्त्रणका लागि यो कार्यक्रम तय गरिएको छ।
क्रियाकलाप र सञ्चालन विधि	यस कार्यक्रम अन्तर्गत डिभिजनल वन अधिकृतले गोप्य तवरले प्रत्येक स्थानीय तहमा कम्तिमा एक जनाको दरले वन अपराधको सूचना सङ्कलनकर्ता/सुचक नियुक्त गर्नु पर्नेछ र त्यसरी नियुक्त सूचकले नियमित रूपमा डिभिजन वन अधिकृत

	<p>वा निजले तोकेको अधिकारीलाई वन अपराध सम्बन्धि सूचना उपलब्ध गराउनु पर्नेछ। कुनै पनि वन अपराधको सुचना प्राप्त भए पश्चात तुरुन्तै डिभिजन वन कार्यालयले वा सब डिभिजन वन कार्यालय मार्फत अपराध नियन्त्रणको लागि पहल गर्नु पर्नेछ।</p> <p>यस कार्यक्रममा अन्तरगत खटिएका सूचकहरूबाट प्राप्त भएका सूचना र सो सम्बन्धमा भए गरेका कार्यहरूको विवरण डिभिजनल वन अधिकृत वा निजले तोकेको अधिकारीले मासिक प्रतिवेदन कार्यालयमा पेश गर्नु पर्नेछ।</p>
<p>बजेट खर्च गर्ने विधि</p>	<p>यस कार्यक्रममा विनियोजित बजेट देहाय बमोजिम खर्च गर्न सकिनेछ:-</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ सुचकलाई दैनिक वा मासिक भत्ता, ✓ खटिएको अवस्थामा खाजा खर्च, ✓ यस सम्बन्धी कार्य गर्ने अधिकारी र सूचकलाई सञ्चार खर्च।
<p>कार्यक्रमको नाम:</p>	<p>वन अनुसन्धान तथा तहकिकात तथा अभियोजन</p>
<p>पृष्ठभूमि र उद्देश्य:</p>	<p>वन तथा वन्यजन्तु अपराध सम्बन्धी अनुसन्धान, तहकिकात र अभियोजनका लागि यो कार्यक्रम राखिएको छ।</p>
<p>क्रियाकलाप र सञ्चालन विधि</p>	<p>आर्थिक वर्षको अन्तमा वर्षभरी अनुसन्धान तथा तहकिकात अभियोजन भएका मुद्दाको विवरण निर्देशनालयमा पेश गर्ने गरी यस कार्यक्रमबाट देहाय बमोजिमका क्रियाकलाप सञ्चालन गर्न सकिनेछ:-</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ वन मुद्दाको अनुसन्धान, तहकिकात तथा अभियोजन कार्य, ✓ बरामद भएका मालवस्तुको ढुवानी खर्च, ✓ वन मुद्दा सम्बन्धमा वन कर्मचारीहरुलाई जिल्लास्तरमा एक पटक अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।
बजेट खर्च गर्ने विधि	<p>यस कार्यक्रमको लागि विनियोजित रकम देहाय बमोजिम खर्च गर्न सकिनेछः-</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ वन अनुसन्धान सम्बन्धी आवश्यक फाराम छपाई तथा स्टेसनरी, ✓ वन अनुसन्धानमा खटिने कर्मचारीहरुलाई दैनिक भ्रमण भत्ता, ✓ वन अनुसन्धानमा सहयोगको लागि खटिने सुरक्षा निकायका कर्मचारीहरुलाई भत्ता, ✓ सवारी साधनको लागि ईन्धन तथा मर्मत खर्च, ✓ बरामद भएका मालवस्तुको ढुवानी खर्च। <p>यसमा विनियोजित बजेट मुद्दाको प्रकृति हेरी यस कार्यक्रम मार्फत अनुसन्धान अधिकारीलाई पेशकी रकम समेत उपलब्ध गराउन सकिनेछ।</p>
कार्यक्रमको नामः	वन अतिक्रमण हटाई पुनरुत्पादन व्यवस्थापन/वृक्षारोपण
पृष्ठभूमि र	वन अतिक्रमण नियन्त्रण तथा रोकथाम गर्न तथा अतिक्रमित

उद्देश्यः	क्षेत्रहरूलाई क्रमशः खाली गरी वृक्षारोपण तथा संरक्षण गर्नको लागि यो कार्यक्रम तर्जुमा गरिएको छ।
क्रियाकलाप तथा सञ्चालन विधि	<p>वन अतिक्रमण हुन नदिन तथा अतिक्रमित क्षेत्रलाई पुनःस्थापना गर्नको लागि देहाय बमोजिमका क्रियाकलाप सञ्चालन गर्न सकिनेछः-</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ अतिक्रमण भएका र अतिक्रमणको हिसाबले संवेधनशील क्षेत्रहरूको पहिचान गरी नक्साङ्कन गर्ने, ✓ जिल्ला वन अतिक्रमण नियन्त्रण समितिको बैठक सञ्चालन गर्ने, ✓ अतिक्रमण नियन्त्रणको लागि कार्ययोजना तयार गर्ने, ✓ अतिक्रमित क्षेत्रका संरचनाहरू हटाउने र सो कार्यमा आवश्यकता अनुसार अन्य सुरक्षा निकाय परिचालन गर्ने, ✓ अतिक्रमण नियन्त्रण गरिएका क्षेत्रहरूमा वृक्षारोपण गर्ने तथा सो को लागि संरक्षणको व्यवस्था गर्ने। <p>यस कार्यक्रम अन्तर्गत भएका क्रियाकलापहरूको प्रतिवेदन डिभिजन वन कार्यालयले त्रैमासिक रूपमा निर्देशनालयमा पेश गर्नु पर्नेछ।</p>
बजेट खर्च	यस शिर्षकमा विनियोजित रकम देहाय बमोजिमका

<p>विधि</p>	<p>क्रियाकलापहरूमा खर्च गर्न सकिनेछः-</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ अतिक्रमण नियन्त्रण समितिको बैठक सञ्चालन खर्च, ✓ अतिक्रमण नियन्त्रणको लागि वन कर्मचारी तथा सुरक्षा निकाय परिचालन गर्दा लाग्ने दैनिक भ्रमण भत्ता, ईन्धन तथा यातायात खर्च, ✓ अतिक्रमित क्षेत्रको सिमाङ्कन तथा नक्साङ्कन कार्यको लागि नापी कार्यालयका कर्मचारीको परिचालन, ✓ अतिक्रमित क्षेत्रको तथ्याङ्क सङ्कलन तथा डाटावेस तयारी गर्ने।
<p>कार्यक्रमको नामः</p>	<p>वन क्षेत्रको डिजिटल सिमाङ्कन (कित्तामा आधारित)</p>
<p>पृष्ठभूमि र उद्देश्यः</p>	<p>जिल्लाको वन क्षेत्रको तथ्याङ्कको वैज्ञानिक व्यवस्थापन गर्न र वन अतिक्रमणको जोखिम न्यूनिकरण गर्दै प्रभावकारी ढङ्गले वन संरक्षणका कार्य गर्न यो कार्यक्रम राखिएको छ।</p>
<p>क्रियाकलाप तथा कार्यान्वयन विधि</p>	<p>यो कार्यक्रम कार्यान्वयनको लागि देहाय बमोजिमका क्रियाकलाप सञ्चालन गर्न सकिनेछः-</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ वन क्षेत्रको कित्तामा आधारित नक्सा (Cadastral Map) तथा कित्ताहरूको Geographic Information System (GIS) मा आधारित डाटावेस प्राप्त गर्ने,

	<p>✓ अतिक्रमण सम्भावित वा अतिक्रमण जोखिमयुक्त स्थानहरुमा वन सिमाना चिन्ह स्थापना गर्ने।</p> <p>यो कार्यक्रम सम्बन्धित विषयमा विशेषज्ञ समेत लिई सार्वजनिक खरपरामर्श सेवामार्फत गर्न सकिनेछ।</p>
खर्च विधि	<p>यस कार्यक्रममा विनियोजन भएको रकम देहाय बमोजिम बमोजिम खर्च गर्न सकिनेछ:-</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ कित्तामा आधारित नक्सा, GIS डाटावेस तथा Topo Map खरिद, ✓ वन क्षेत्रको कित्तामा आधारित नक्सा प्रकाशन (Printing)कार्य, ✓ वन सिमाना चिन्ह स्थापना/निर्माण खर्च, ✓ उल्लिखित कार्यमा खटिने कर्मचारीहरुलाई दैनिक भ्रमण भत्ता तथा आवश्यक अन्य खर्च। <p>यो कार्यक्रम सम्बन्धित विषयका विशेषज्ञ समेत लिई सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली बमोजिम परामर्श सेवा खरिद गरी समेत गर्न सकिनेछ।</p>
कार्यक्रमको नाम:	महत्वपूर्ण जैविक विविधतायुक्त क्षेत्र संरक्षण तथा व्यवस्थापन
पृष्ठभूमि र उद्देश्य:	जैविक विविधताका दृष्टीकोणले महत्वपूर्ण वन क्षेत्रको पहिचान गरी वन, वन्यजन्तु तथा जैविक विविधताको संरक्षण गर्नको लागि यो कार्यक्रम तय गरीएको छ।
क्रियाकलाप	यस कार्यक्रम कार्यान्वयनको लागि देहाय बमोजिमका

<p>तथा सञ्चालन विधि</p>	<p>क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्न सकिनेछु:-</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ जिल्लाभित्र रहेका महत्वपूर्ण वन क्षेत्रहरूको पहिचान, नक्साङ्कन तथा व्यवस्थापन योजना तयारी, ✓ पहिचान भएका क्षेत्रको जैविक विविधता संरक्षणको लागि समुह/सञ्जाल गठन, परिचालन, सचेतना विस्तार, प्रचार-प्रसार तथा प्रकाशन, ✓ महत्वपूर्ण जैविक विविधतायुक्त क्षेत्र संरक्षणको लागि वन गस्ति (लामो दुरीको वन गस्ति सञ्चालन)।
<p>बजेट रकम खर्च गर्ने विधि</p>	<p>यस कार्यक्रममा विनियोजन भएको रकम प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली र कर्णाली प्रदेश खर्च मापदण्ड निर्देशिका बमोजिम हुने गरी देहाय बमोजिम कार्यमा खर्च गर्न सकिनेछु:-</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ विनियोजित बजेटको पचास प्रतिशतमा नबढ्ने गरी कर्मचारी वा विज्ञ परामर्शदाता मार्फत जैविक विविधतायुक्त क्षेत्रको तथ्याङ्क सङ्कलन, सिमाङ्कन/सर्भे तथा नक्साङ्कन सहितको व्यवस्थापन योजना तयारी गर्ने, ✓ समुह/सञ्जाल गठन कार्य गर्दा हुने खाना/खाजा, भत्ता, स्टेसनरीमा हुने खर्च,

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ सार्वजनिक सूचनाका लागि होर्डिङ्गबोर्ड, पुस्तिका, पम्पलेट तयारी, ✓ लामोदुरीको वन गस्तिको लागि टेन्ट, स्लिपिङ्गब्याग लगायतका सामग्री खरिद, ढुवानी/यातायात तथा दैनिक भ्रमण भत्ता।
कार्यक्रमको नाम:	वन्यजन्तुको वासस्थान संरक्षण कार्यक्रम
पृष्ठभूमि र उद्देश्य:	डिभिजन वन कार्यालयको कार्यक्षेत्रभित्र वन्यजन्तुहरुको वासस्थान व्यवस्थापन गरी वन्यजन्तु संरक्षण गर्ने उद्देश्यले यो कार्यक्रम राखिएको छ।
क्रियाकलाप तथा सञ्चालन विधि	<p>यस कार्यक्रमबाट वन्यजन्तुको वासस्थान संरक्षणको लागि देहाय बमोजिमका क्रियाकलापहरु सञ्चालन गर्न सकिनेछ:-</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ महत्वपूर्ण वासस्थानहरुको पहिचान तथा नक्साङ्कन, ✓ पानी पोखरी निर्माण तथा मर्मत, खर्क तथा घाँसे मैदान व्यवस्थापन, वनजन्य फलफूल रोपण तथा वन्यजन्तुमैत्री स-साना संरचना निर्माण, ✓ जैविक मार्ग संरक्षण तथा व्यवस्थापन, ✓ सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन, ✓ वन उपभोक्ता समुहहरु मार्फत वन्यजन्तुको वासस्थान संरक्षणका आवश्यक क्रियाकलाप सञ्चालन।
बजेट रकम	यस कार्यक्रममा विनियोजित रकमबाट कार्यालयले लागत

<p>खर्च गर्ने विधि</p>	<p>अनुमान तयार तथा स्वीकृत गरी प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली र कर्णाली प्रदेश खर्च मापदण्ड निर्देशिका बमोजिम तथ्याङ्क सङ्कलन, नक्साङ्कन, सचेतनामुलक कार्यमा खाजा तथा स्टेसनरी खर्च, वृक्षारोपण लगायतका कार्यमा खर्च गर्न सकिनेछ।</p>
<p>कार्यक्रमको नाम:</p>	<p>सब-डिभिजन वन कार्यालयको संस्थागत विकास</p>
<p>पृष्ठभूमि र उद्देश्य:</p>	<p>वन संरक्षणका लागि स्थानीय तहसम्म परिचालन भई वन संरक्षण गर्ने संयन्त्रको रूपमा रहेका सब-डिभिजन कार्यालयहरूको संस्थागत विकास गरी कर्मचारीहरूको मनोबल उच्च बनाउनुका साथै कार्यसञ्चालन पद्धतिलाई व्यवस्थित बनाउने उद्देश्यले यो कार्यक्रम तय गरिएको छ। यसबाट सबै सब-डिभिजन वन कार्यालयहरू व्यवस्थित भई वन संरक्षण तथा वन अपराध नियन्त्रण, वन व्यवस्थापन तथा सेवा प्रवाह कार्यमा प्रभावकारीता बढ्ने अपेक्षा राखिएको छ।</p>
<p>क्रियाकलाप तथा सञ्चालन विधि</p>	<p>सब-डिभिजन वन कार्यालयको भौतिक तथा संस्थागत व्यवस्थापनका लागि देहाय बमोजिमका क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्न सकिनेछ:-</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ सब-डिभिजन वन कार्यालयको व्यवस्थापन (कार्पेट, पर्दा, दराज, कुर्सी, टेवल आदी) गर्ने, ✓ सब-डिभिजन वन कार्यालयको आवास व्यवस्थापन (कर्मचारीहरूलाई आवासीय

	<p>व्यवस्थापन गर्नको लागि कार्यालयमा रहने आवासीय समानहरू) गर्ने,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ सव-डिभिजन वन कार्यालयमा सुशासन गर्न चाहिने सामग्री (कम्प्युटर, प्रिन्टर, फोटोकपि मेसिन, विद्युतिय हाजिरी सञ्चालन, ईन्टरनेट) जडान गर्ने, ✓ विद्युतिय हाजिरी जडान गरिएमा निर्देशनालय तथा मन्त्रालयमा जानकारी गराउने।
बजेट रकम खर्च गर्ने विधि	सव-डिभिजन वन कार्यालयकाबाट माग भए बमोजिम लागत अनुमान तयार गरी प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली बमोजिम कार्यालयले खरिद गरी सव-डिभिजन वन कार्यालयमा हस्तान्तरण गर्नु पर्नेछ।
कार्यक्रमको नाम:	Rangers' Gear तथा वन सुरक्षा सामग्रीहरू खरिद
पृष्ठभूमि र उद्देश्य:	वन, वन्यजन्तु तथा जैविक विविधताको संरक्षण गर्नको लागि अहोरात्र खटिएका वन कर्मचारीहरूले बेलाबेलामा विभिन्न हातहतियार सहितका वन अपराधमा संलग्न व्यक्तिहरूको समेत सामना गर्नुपर्ने हुँदा न्युनतमरूपमा अत्यावश्यक वन सुरक्षा सामग्रीहरूको व्यवस्था गरी सुरक्षाको प्रत्याभुती गर्न यो कार्यक्रम तय गरिएको छ।
सञ्चालन गरिने क्रियाकलाप	यस कार्यक्रममा विनियोजन भएको रकम मार्फत देहायका वन सुरक्षा सामग्री व्यवस्थापन गर्न सकिनेछ:- <ul style="list-style-type: none"> ✓ सुरक्षा उपकरण (हत्कडी, Walking stick, सानो

<p>हरू</p>	<p>सुरक्षा चक्र, सुरक्षा ज्याकेट, सुरक्षा डोरी, घटनास्थल घेरा, सुरक्षा हेलमेट, Crime scene processing kit) खरिद गर्ने,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ झोला तथा फिल्ड स्टेसनरी (झोला, फिल्ड डायरी, कलम/सिसाकलम, स्केल) खरिद गर्ने, ✓ सञ्चार उपकरण: सम्बन्धित निकायबाट अनुमति प्राप्त गरी स्याटेलाईटमा आधारित सञ्चार सेट प्रति सब-डिभिजन कम्तिमा एक वटाका दरले पुग्ने गरी खरिद गर्ने, ✓ फिल्ड सामग्री (रिन्कोट, टर्चलाईट, तुम्लेट, टेन्ट, Sleeping Mat, Sleeping bag) खरिद गर्ने, ✓ फिल्ड पोशाक (पोशाक, बुट, ह्याट, बेल्ट) गर्ने, ✓ खरिद गरिएका सामग्री फिल्डस्तरमा खटिने कर्मचारीलाई प्राथमिकतामा राखी सबै कर्मचारीहरूलाई पुग्ने गरी आवश्यक व्यवस्थापन गर्ने।
<p>बजेट रकम खर्च गर्ने विधि</p>	<p>यस कार्यक्रमको लागि विनियोजित रकमबाट प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली बमोजिमको प्रक्रिया पुरा गरी खरिद तथा व्यवस्थापनका कार्य गर्नु पर्नेछ।</p>
<p>कार्यक्रमको नाम:</p>	<p>डिभिजन तथा सब-डिभिजन वन कार्यालयमा विद्युतिय हाजिरी जडान</p>
<p>पृष्ठभूमि र उद्देश्य:</p>	<p>डिभिजन तथा सब-डिभिजन वन कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीलाई नियमित उपस्थिति गराई आचरणमा थप</p>

	सूदृढीकरण गर्दै सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई थप प्रभावकारी बनाउनका लागि डिभिजन वन कार्यालय तथा सब-डिभिजन वन कार्यालयहरूमा विद्युतिय हाजिरी जडान कार्यक्रम तय गरीएको छ।
क्रियाकलाप तथा कार्यान्वयन प्रक्रिया	यस कार्यक्रममा विनियोजन भएको रकमबाट देहायका क्रियाकलाप गर्न सकिनेछः- <ul style="list-style-type: none"> ✓ डिभिजन वन कार्यालय तथा सब-डिभिजन वन कार्यालयहरूमा विद्युतीय हाजिरी जडान गर्ने, ✓ विद्युतिय हाजिरी अनिवार्यरूपमा सरकारी पोर्टलमा मात्र गर्नु पर्ने, ✓ विद्युतिय हाजिरी जडान गरी सञ्चालन भएपछि अनिवार्यरूपमा मन्त्रालय तथा निर्देशनालयमा जानकारी पठाउने।
बजेट रकम खर्च गर्ने विधि	यस कार्यक्रमको लागि विनियोजित रकमबाट प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली बमोजिमको प्रक्रिया पुरा गरि गरिनेछ।
कार्यक्रमको नामः	नर्सरी मर्मत
पृष्ठभूमि र उद्देश्यः	डिभिजन वन कार्यालयमा रहेका स्थायी वा अस्थायी नर्सरीहरूको नियमित मर्मत सम्भार गरी नर्सरीहरूको सञ्चालनबाट जिल्लामा आवश्यक बिरुवा उत्पादन गर्ने उद्देश्यका साथ यो कार्यक्रम तर्जुमा गरिएको छ।

<p>क्रियाकलाप हर</p>	<p>यस कार्यक्रमबाट डिभिजन वन कार्यालय वा सब-डिभिजन वन कार्यालयको नर्सरी व्यवस्थापन गर्ने सम्बन्धमा देहायका क्रियाकलाप सञ्चालन गर्न सकिनेछः-</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ नर्सरी बेड तथा छानो/छाप्रा मर्मत वा निर्माण, ✓ नर्सरीमा सिंचाई व्यवस्थापन, ✓ नर्सरी मर्मत सम्बन्धी अन्य कार्य।
<p>बजेट रकम खर्च गर्ने विधि</p>	<p>यस कार्यक्रमको लागि विनियोजित भएको रकम देहाय बमोजिम खर्च गर्न सकिनेछः-</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ लागत अनुमान तयारी तथा स्वीकृत गर्ने, ✓ प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली बमोजिमको प्रक्रिया पुरा गरी नर्सरी मर्मत तथा स्तरोन्नतिका लागि समग्री खरिद एवम अन्य विविध खर्च, ✓ कामदारहरुको ज्याला।
<p>कार्यक्रमको नामः</p>	<p>उच्च प्रविधियुक्त नर्सरी मर्मत तथा सञ्चालन सहयोग (जग्गा भाडा समेत)</p>
<p>पृष्ठभूमि र उद्देश्यः</p>	<p>विगतका आर्थिक वर्षमा स्थापना गरी मर्मतको आवश्यकता रहेका उच्च प्रविधियुक्त नर्सरी मर्मत गर्नको लागि यो कार्यक्रम राखिएको छ।</p>
<p>क्रियाकलाप तथा सञ्चालन</p>	<p>यो कार्यक्रमको सञ्चालनको लागि देहाय बमोजिमका क्रियाकलाप सञ्चालन गर्न सकिनेछः-</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ आवश्यकता अनुसार उच्च प्रविधियुक्त नर्सरीको

<p>विधि</p>	<p>मर्मत गर्ने, ✓ नर्सरी निर्माणदेखि अन्य निकायलाई हस्तान्तरण नहुँदाको अवधिसम्मको जग्गाभाडा सम्बन्धित जग्गाधनीलाई भुक्तानी दिने, ✓ नर्सरीको लागि आवश्यक थप उपकरण जडान गर्ने।</p>
<p>बजेट रकम खर्च गर्ने विधि</p>	<p>यस शिर्षकमा विनियोजित रकम प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली बमोजिम नर्सरी मर्मत कार्य तथा स्तरोन्नती कार्य तथा जग्गाको भाडा भुक्तानीमा खर्च गर्न सकिनेछ।</p>
<p>कार्यक्रमको नाम:</p>	<p>बहुवर्षिय विरुवा उत्पादन (नर्सरी नाइकेको ज्याला सहित)</p>
<p>पृष्ठभूमि र उद्देश्य:</p>	<p>डिभिजन वन कार्यालयहरुले आफुले स्थापना गरेका नर्सरीहरुमा गुणस्तरीय बहुवर्षिय विरुवा उत्पादन गरी स्थानीय समुदाय तथा विभिन्न निकायलाई वितरण गर्नको लागि यो कार्यक्रम तय गरिएको छ।</p>
<p>क्रियाकलाप तथा सञ्चालन विधि</p>	<p>विरुवा उत्पादनका सम्पूर्ण कार्यहरु जिल्लाको स्वीकृत जिल्ला दररेट तथा “वन, वनस्पती, वन्यजन्तु तथा भू-संरक्षण सम्बन्धि विकास निर्माण कार्यक्रमका लागि दर विश्लेषण नर्मस् २०७०” बमोजिम गर्नु पर्नेछ र विरुवा उत्पादन गर्दा जिल्लामा सबैभन्दा धेरै माग हुने तथा आयमुलक प्रजातिहरुको विरुवा उत्पादनमा जोड दिनु पर्नेछ। यस</p>

	<p>कार्यक्रम अन्तर्गत देहायका क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्न सकिनेछः-</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ बहुवर्षिय विरुवा उत्पादन गर्नको लागि डिभिजन वन कार्यालयले स्थायी नर्सरी स्थापना गरिएका जिल्लाहरूमा आवश्यकता अनुसार नर्सरी नाईके नियुक्त गरी विरुवा उत्पादन तथा संरक्षण कार्यमा खटाउने, ✓ बहुवर्षिय विरुवा उत्पादनको लागि डिभिजन वन कार्यालय र डिभिजन जलाधार व्यवस्थापन कार्यालयले नर्सरी स्तरोन्नतीको लागि आवश्यक मर्मत तथा निर्माण कार्य समेत गरी विरुवा उत्पादन कार्य गर्ने।
<p>खर्च विधि</p>	<p>यस कार्यक्रममा विनियोजित रकम कार्यालयले प्रचलित नर्मस तथा जिल्ला दररेट अनुसार लागत अनुमान तयारी तथा स्वीकृत गरी देहाय बमोजिमका क्रियाकलापहरूमा खर्च गर्न सक्नेछन्ः-</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ नर्सरी नाईकेको ज्याला, ✓ विउ खरिद तथा विरुवा उत्पादनको लागि समाग्री/उपकरण/औजार खरिद, ✓ सिंचाई प्रविधि जडान, मर्मत तथा सञ्चालन, ✓ विरुवा उत्पादनको लागि आवश्यक विद्युत महसुल तथा अन्य महसुल भुक्तानी, ✓ बहुवर्षिय विरुवा उत्पादनको लागि स्थायी नर्सरीको स्तरोन्नती कार्य।

<p>कार्यक्रमको नाम:</p>	<p>वृक्षारोपण योजना कार्यान्वयन</p>
<p>पृष्ठभूमि र उद्देश्य:</p>	<p>डिभिजन वन कार्यालयले सोझै वा अन्य निकायसँगको सहकार्यमा सरकारी, सार्वजनिक तथा निजी जग्गाहरूमा बहुउपयोगी, सौन्दर्यमुक्त तथा आयमुलक वृक्षारोपण गरी हरियाली प्रवर्द्धन गर्न, भौगोलिक सौन्दर्यता कायम गर्न तथा स्थानीय समुदायको आय-आर्जन समेत वृद्धि गर्ने उद्देश्यले यो कार्यक्रम तय गरिएको छ।</p>
<p>क्रियाकलाप हरू</p>	<p>जिल्लाको स्वीकृत पञ्चबर्षिय वृक्षारोपण योजनामा पहिचान गरिएका स्थान तथा विरुवा उपलब्ध गराउने सम्बन्धि सार्वजनिक सूचना मार्फत प्राप्त हुन आएका माग बमोजिम संरक्षणको सुनिश्चितता हुने गरी देहाय बमोजिम वृक्षारोपण गर्न सकिनेछः-</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ सामुदायिक तथा कबुलियती वन क्षेत्र, ✓ राष्ट्रिय वन क्षेत्र, ✓ सार्वजनिक स्थान (विद्यालय, पार्क आदि), ✓ सडक किनारा, ✓ निजी जग्गा, ✓ अतिक्रमण खाली गरिएको क्षेत्र, ✓ नदि उकास क्षेत्र, ✓ शहरी वृक्षारोपण। <p>यस कार्यक्रम अन्तरगत राष्ट्रिय वन क्षेत्र, सार्वजनिक निकाय,</p>

	सडक किनारा वृक्षारोपण लगायतका क्षेत्रका वृक्षारोपण गरी संरक्षणका कार्यहरु गर्दा अनिवार्यरूपमा कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन संलग्न राख्नु पर्नेछ।
खर्च विधि	<p>यस कार्यक्रममा विनियोजन भएको रकम देहाय बमोजिम खर्च गर्न सकिनेछ:-</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ कार्यक्रममा विनियोजन भएको रकमको बिस प्रतिशतसम्म रकम अघिल्लो आर्थिक वर्षमा भएका वृक्षारोपणको संरक्षण, गोडमेल, पुनरोपण तथा अभिवृद्धि वृक्षारोपण (Enrichment plantation) कार्यमा खर्च गर्न, ✓ स्थानीय समग्रीबाट निर्माण भएको वृक्षकवच (Tree Guard) लाई प्राथमिकता दिई खरिद गर्न, ✓ कार्यालयले सञ्चालन गरेको नर्सरीमा उपलब्ध हुन नसकेका विरुवा स्थानीय माग बमोजिम खरिद गरी वितरण गर्न।
कार्यक्रमको नाम:	कृषि वन/निजी वन प्रवर्द्धन कार्यक्रम
पृष्ठभूमि र उद्देश्य:	निजी जग्गामा कृषकहरुलाई वन तथा वनस्पतिजन्य वृक्षारोपण गरी आय-आर्जन गर्न तथा वन पैदावारको आवश्यकता परिपूर्ती गर्दै वन क्षेत्रमा पर्ने चापलाई कम गर्नको लागि यो कार्यक्रम तय गरिएको छ।
क्रियाकलाप	कार्यालयले स्थानीय सञ्चार माध्यममार्फत सार्वजनिक सूचना

<p>हरु</p>	<p>प्रकाशन गरी निजी कृषक, समुह, सहकारी तथा व्यवसायिक फर्महरुबाट प्रस्ताव आव्हान गरी पेश हुन आएका प्रस्ताव देहाय बमोजिम छनौट गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिनेछः-</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ अनुदानग्राही छनौट समितिको बैठकबाट प्रस्ताव खोली प्रारम्भिक सुची तयारी गर्ने, ✓ प्रारम्भिक सुचीमा परेका प्रस्तावको स्थलगत निरीक्षण गर्ने, ✓ प्रस्ताव मूल्याङ्कन तथा प्रस्ताव छनौट गर्ने, ✓ लागत अनुमान तयारी, सम्झौता तथा कायदिश दिने। <p>यस कार्यक्रम मार्फत कृषी बाली बाहेक काष्ठ तथा गैरकाष्ठजन्य प्रजातीका विरुवाका लागि मात्र अनुदान प्रदान गरिनेछ।</p>
<p>खर्च विधि</p>	<p>सम्झौताको कार्यान्वयन पश्चात सम्बन्धित सब-डिभिजन वन कार्यालयबाट स्थलगत निरीक्षण गरी पेश भएको कार्यसम्पन्न प्रतिवेदनको आधारमा भुक्तानी दिनु पर्नेछ।</p> <p>अनुदानग्राही छनौट समितिको बैठक, स्थलगत निरीक्षण लगायतका कार्यमा चार प्रतिशतमा नबढ्ने गरी कन्टिन्जेन्स रकम खर्च गर्न सकिनेछ।</p>
<p>कार्यक्रमको नामः</p>	<p>जोखिमयुक्त सरकारी रुख व्यवस्थापन</p>
<p>पृष्ठभूमी र</p>	<p>वनक्षेत्र बाहेकका सरकारी तथा सार्वजनिक स्थानहरुमा रहेका</p>

उद्देश्य	जोखिमयुक्त रुखहरूको व्यवस्थापन नभई जनधनको क्षति हुने सम्भावना देखिएमा डिभिजन वन कार्यालयले उक्त रुखहरू तत्काल हटाउनको लागि यो कार्यक्रम तय गरिएको छ।
कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रक्रिया	यो कार्यक्रम कार्यान्वयन वन नियमावली, २०७९ को नियम ३६ तथा कर्णाली प्रदेश वन नियमावली, २०८० को नियम ८४ र ८५ बमोजिम प्रक्रिया अवलम्बन गरी गर्नु पर्नेछ। जोखिमयुक्त सरकारी रुखहरूको व्यवस्थापन सम्बन्धित निकायहरूले आफ्नै खर्चमा गर्नु पर्नेछ। तर सम्बन्धित निकायबाट कटान मुद्दान सहितको आवश्यक कार्यको लागि बजेट व्यवस्थापन हुन नसकेको कारण र अवस्था खुलाई लिखित पत्र प्राप्त भएमा डिभिजन वन कार्यालय मार्फत व्यवस्थापन गर्न सकिनेछ।
खर्च विधि	यस कार्यक्रममा विनियोजित रकमको खर्च देहाय बमोजिम गर्न सकिनेछ:- <ul style="list-style-type: none"> ✓ रुखको कटान मुद्दान तथा घाटगद्दीस्थलसम्मको ढुवानी खर्च, ✓ जोखिमयुक्त रुख व्यवस्थापन समितिको बैठक सञ्चालन, लिलाम बिक्रीको सूचना प्रकाशन खर्च।
कार्यक्रमको नाम:	ढलापडा तथा सुखड खडा वृद्धि रोकिएका रुख सङ्कलन
पृष्ठभूमि र उद्देश्य:	काठ दाउरा सङ्कलन तथा बिक्री वितरणलाई व्यवस्थित बनाउन र सोको सहज आपूर्तिको लागि वन क्षेत्रमा प्राकृतिक

	तथा अन्य कारणले ढलेका रुखहरूलाई सङ्कलन, घाटगद्दी तथा बिक्री वितरणको प्रबन्ध मिलाई बजारमा वन पैदावारको माग आपूर्ति सहजताका लागि यो कार्यक्रम तर्जुमा गरिएको छ।
कार्यक्रम कार्यान्वयन विधि	प्रदेश सरकारको काठ दाउरा सङ्कलन तथा बिक्री वितरण निर्देशिका लगायतका अन्य व्यवस्था नहुञ्जेलसम्म नेपाल सरकारले बनाएको वन पैदावार (काठ र दाउरा) सङ्कलन तथा बिक्री वितरण निर्देशिका, २०७३ र सुखड खडाको हकमा कर्णाली प्रदेश वन नियमावली, २०८० को नियम १७ मा उल्लेखित व्यवस्था बमोजिम यो कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछ।
बजेट खर्च गर्ने विधि	यो शिर्षकमा विनियोजित रकमबाट कटान, मुद्दान, सङ्कलन, ढुवानी, लोड, अनलोड, पाईलिङ तथा सूचना प्रकाशन आदि कार्यमा खर्च गर्न सकिनेछ।
कार्यक्रमको नाम:	वन पैदावारमा आधारित नविनतम उद्योग स्थापना तथा सञ्चालन सहयोग (प्रतिस्पर्धामा आधारित)
पृष्ठभूमि र उद्देश्य:	जिल्लाभिन्न स्थापना भएका वन पैदावारमा आधारित साना उद्योगहरूलाई पुँजीगत हिसाबले सबलिकरण गरी सञ्चालन गर्न र जिल्लाभिन्नको कच्चा पदार्थलाई सदुपयोग गर्दै रोजगारीको अवसर सृजना गर्न तथा स्थानीय अर्थतन्त्रमा सकारात्मक योगदान पुऱ्याउने उद्देश्यले यो कार्यक्रम राखिएको छ।

<p>क्रियाकलाप हरु</p>	<p>जिल्लाभित्रीका प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भएका स्थानीय वन पैदावारमा आधारित उद्योगबाट प्रस्ताव आव्हान गरी पेश हुन आएका प्रस्तावको अनुदानग्राही छनौट समितिको बैठकबाट देहाय बमोजिमको प्रक्रिया अवलम्बन गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न सकिनेछ:-</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ प्रस्ताव आव्हानको लागि स्थानीय पत्रिका तथा सञ्चार माध्यममा तीस दिने सूचना प्रकाशन गर्ने, ✓ अनुदानग्राही छनौट देहायको मापदण्ड बमोजिम गर्ने:- <p style="text-align: center;">(क) प्रस्तावको प्रारम्भिक मुल्याङ्कन (५० अङ्क)</p> <ul style="list-style-type: none"> • कच्चा पदार्थको उपलब्धता : १० अङ्क • सृजना हुने रोजगारी : १५ अङ्क • बजारको सम्भाव्यता : १५ अङ्क • स्थानीय सम्भावना : ५ अङ्क • लागत साझेदारी (स्वलगानीको हिस्सा) : ५ अङ्क <p>खण्ड (क) मा उल्लिखित मापदण्ड उल्लिखित प्रारम्भिक मुल्याङ्कनबाट सबैभन्दा बढी अङ्क प्राप्त गर्ने तीन वटा प्रस्तावकको प्रारम्भिक सुची तयार गरी स्थलगत निरीक्षण गर्नु पर्नेछ। स्थलगत निरीक्षण मुल्याङ्कनको मापदण्ड देहाय बमोजिम हुनेछ:-</p> <p style="text-align: center;">(ख) स्थलगत निरीक्षण तथा मुल्याङ्कन(५० अङ्क)</p> <ul style="list-style-type: none"> • उद्योग स्थापनाको अवस्था (पुर्वाधार तथा उपकरणहरु) : २० अङ्क
-----------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> • उद्योग सञ्चालनको अवस्था : १० अङ्क • उद्योगको पहुँचको अवस्था : १० अङ्क • बजारीकरण संरचना : १० अङ्क <p>खण्ड (क) र (ख) बमोजिमको मूल्याङ्कनबाट प्राप्त हुने अङ्कको जोडफलबाट सबैभन्दा बढी अङ्क प्राप्त गर्ने एक वटा उद्योगलाई अनुदान प्रदान गर्न सकिनेछ।</p> <p>कुनै पनि निकायबाट एकै प्रकृतिको क्रियाकलापमा अनुदान प्राप्त गरेको उद्योगलाई यस कार्यक्रममा समावेश गरिने छैन।</p>
खर्च विधि	<p>यस कार्यक्रममा विनियोजित रकमबाट अनुदान व्यवस्थापन कार्यविधि नियम समेतको आधारमा उद्योगको स्तरोन्नती लागि भौतिक संरचना निर्माण, समग्री तथा उपकरण खरिद, उत्पादनको ब्रान्डिङ्ग आदीमा खर्च गर्न सकिनेछ। अनुदानबाट प्राप्त रकम विज्ञापन तथा जग्गा खरिदको लागि खर्च गर्न पाईनेछैन।</p> <p>अनुदान रकमको बढीमा चार प्रतिशतसम्म रकम कार्यालयले अनुदानग्राही छनौट समितिको बैठक तथा स्थलगत निरीक्षण आदि कार्यमा कन्टिन्जेन्सीको रूपमा खर्च गर्न सक्नेछ।</p>
कार्यक्रमको नामः	निजी क्षेत्रसँगको साझेदारीमा काष्ठ उपचार (Wood Seasoning Plant) उद्योग स्थापना
पृष्ठभूमि र उद्देश्यः	काठलाई उपचार (Wood Seasoning) गरी काठको गुणस्तर तथा आयु वृद्धि गर्नको लागि निजी क्षेत्रसँगको साझेदारीमा

	<p>काठ उपचार उद्योग स्थापना गर्ने उद्देश्यले यो कार्यक्रम राखिएको छ।</p>												
<p>क्रियाकलाप हरू</p>	<p>यो कार्यक्रम मन्त्रालयले तयार गरेको सम्भाव्यता अध्ययन प्रतिवेदनको आधारमा उपयुक्त स्थान र उपयुक्त प्रकृतिको काठ उपचार प्लान्ट स्थापना गर्न देहाय बमोजिमका क्रियाकलाप र प्रक्रियाको अवलम्बन गरी गरिनेछः-</p> <ul style="list-style-type: none"> • प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भएका उद्यमीहरूबाट कम्तिमा दश वर्षे व्यवसायिक योजना सहितको प्रस्ताव पेश गर्न राष्ट्रियस्तरको पत्रिकामा सूचना प्रकाशन गर्ने, • प्राप्त प्रस्तावहरूको जिल्लाको अनुदानग्राही छनौट समितिको बैठकबाट देहायको मूल्याङ्कन मापदण्डको आधारमा मुल्याङ्कन गरी सबैभन्दा बढी अङ्क प्राप्त गर्ने तीन वटा प्रस्तावको छनौट गरी प्रारम्भिक सूची तयार गर्नु पर्नेछः- 												
	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="284 1005 357 1061">(अ)</th> <th data-bbox="357 1005 647 1061">प्रस्ताव मूल्याङ्कन (५० अङ्क)</th> <th data-bbox="647 1005 1004 1061">मूल्याङ्कन आधार</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="284 1061 357 1220"></td> <td data-bbox="357 1061 647 1220"> <table border="1"> <tr> <td data-bbox="362 1061 440 1220">(क)</td> <td data-bbox="440 1061 642 1220">प्रस्तावको गुणस्तर एवं पूर्णता वापतः</td> <td data-bbox="647 1061 740 1220">१० अङ्क</td> </tr> <tr> <td data-bbox="362 1220 440 1452">(ख)</td> <td data-bbox="440 1220 642 1452">लागत सहभागिताः</td> <td data-bbox="647 1220 740 1452">२० अङ्क</td> </tr> </table> </td> <td data-bbox="740 1061 1004 1460"> <p>उत्कृष्ट भए : १० अङ्क मध्यम भए : ८ अङ्क सामान्य गुणस्तरको भए : ५ अङ्क</p> <p>५० प्रतिशत भन्दा बढी भए : २० अङ्क ४० देखि ५० प्रतिशत भए : १५ अङ्क ४० प्रतिशतभन्दा कम भए : १० अङ्क</p> </td> </tr> </tbody> </table>	(अ)	प्रस्ताव मूल्याङ्कन (५० अङ्क)	मूल्याङ्कन आधार		<table border="1"> <tr> <td data-bbox="362 1061 440 1220">(क)</td> <td data-bbox="440 1061 642 1220">प्रस्तावको गुणस्तर एवं पूर्णता वापतः</td> <td data-bbox="647 1061 740 1220">१० अङ्क</td> </tr> <tr> <td data-bbox="362 1220 440 1452">(ख)</td> <td data-bbox="440 1220 642 1452">लागत सहभागिताः</td> <td data-bbox="647 1220 740 1452">२० अङ्क</td> </tr> </table>	(क)	प्रस्तावको गुणस्तर एवं पूर्णता वापतः	१० अङ्क	(ख)	लागत सहभागिताः	२० अङ्क	<p>उत्कृष्ट भए : १० अङ्क मध्यम भए : ८ अङ्क सामान्य गुणस्तरको भए : ५ अङ्क</p> <p>५० प्रतिशत भन्दा बढी भए : २० अङ्क ४० देखि ५० प्रतिशत भए : १५ अङ्क ४० प्रतिशतभन्दा कम भए : १० अङ्क</p>
(अ)	प्रस्ताव मूल्याङ्कन (५० अङ्क)	मूल्याङ्कन आधार											
	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="362 1061 440 1220">(क)</td> <td data-bbox="440 1061 642 1220">प्रस्तावको गुणस्तर एवं पूर्णता वापतः</td> <td data-bbox="647 1061 740 1220">१० अङ्क</td> </tr> <tr> <td data-bbox="362 1220 440 1452">(ख)</td> <td data-bbox="440 1220 642 1452">लागत सहभागिताः</td> <td data-bbox="647 1220 740 1452">२० अङ्क</td> </tr> </table>	(क)	प्रस्तावको गुणस्तर एवं पूर्णता वापतः	१० अङ्क	(ख)	लागत सहभागिताः	२० अङ्क	<p>उत्कृष्ट भए : १० अङ्क मध्यम भए : ८ अङ्क सामान्य गुणस्तरको भए : ५ अङ्क</p> <p>५० प्रतिशत भन्दा बढी भए : २० अङ्क ४० देखि ५० प्रतिशत भए : १५ अङ्क ४० प्रतिशतभन्दा कम भए : १० अङ्क</p>					
(क)	प्रस्तावको गुणस्तर एवं पूर्णता वापतः	१० अङ्क											
(ख)	लागत सहभागिताः	२० अङ्क											

	(ग)	पूर्वाधार एवम् जग्गाको स्वामित्वः	१० अङ्क	निजी जग्गा भएः १० अङ्क शर्त सहित भोगाधिकार प्राप्त जग्गा भएः ८ अङ्क भाडाको जग्गा भए : ५ अङ्क
	(घ)	रोजगारीको सम्भावनाः	१० अङ्क	१० जनाभन्दा बढी रोजगारी सृजना हुने भएः १० अङ्क ५ देखि १० जनासम्म रोजगारी सृजना हुने भए : ८ अङ्क ५ जनाभन्दा कम रोजगारी सृजना हुने भएः ५ अङ्क

उल्लिखित खण्ड (ख) बमोजिम मूल्याङ्कन भई छनौट भएका प्रस्तावदाताको देहायको मापदण्ड बमोजिम स्थलगत निरीक्षण गरी खण्ड (अ) र (आ) बमोजिमको अङ्कको योगफलबाट सबैभन्दा बढी अङ्क प्राप्त गर्ने प्रस्तावदाताको छनौट गर्नु पर्नेछः-

(आ)	स्थलगत निरीक्षण मूल्याङ्कन (५० अङ्क)		मूल्याङ्कन भार
	(क)	उद्योग स्थापनाको अवस्था (पूर्वाधार तथा प्रविधि)	२० अङ्क
			पूर्वाधार र प्रविधि विस्तार गर्नु नपर्ने भए : २० अङ्क प्रविधि थप गर्नु पर्ने भए : १५ अङ्क पूर्वाधार र प्रविधि विस्तार गर्नु पर्ने भए : १० अङ्क

	(ख)	उद्योग सञ्चालनको अवस्था:	१० अङ्क	चालु अवस्थामा भए : १० अङ्क आंशिकरूपमा चालु भए: ८ अङ्क चालु नरहेको भए : ५ अङ्क
	(ग)	उद्योगको पहुँचको अवस्था:	१० अङ्क	पक्की सडकले छोएको भए: १० अङ्क ग्राभेल वा कच्ची सडक भए: ८ अङ्क सडकले नछोएको भए : ५ अङ्क
	(घ)	बजारीकरण को संरचना:	१० अङ्क	अन्तराष्ट्रिय बजार : १० अङ्क राष्ट्रिय बजार : ८ अङ्क स्थानीय बजार: ५ अङ्क
बजेट रकम खर्च गर्ने विधि	यो कार्यक्रममा विनियोजित रकमको खर्च गर्ने विधि काठ उपचार उद्योग स्थापनाको लागि पूर्वाधार तथा संरचना निर्माण एवं उपकरण खरिदमा अनुदान व्यवस्थापन कार्यविधि नियम तथा प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली बमोजिम खर्च तथा भुक्तानी गर्नु पर्नेछ।			
कार्यक्रमको नाम:	समुदायमा आधारित वन संरक्षण तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम			
पृष्ठभूमि र उद्देश्य:	सहभागितामा आधारित वन (सामुदायिक वन, कबुलियती वन, धार्मिक वन) समुहको प्रभावकारी परिचालन गरी वनको दिगो व्यवस्थापन गर्दै वनको उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्धि गर्न तथा स्थानीय जनताको वन पैदावारको दैनिक आधारभूत आवश्यकता पूरा गर्न देहायका उद्देश्य राखी यो कार्यक्रम			

	<p>राखिएको छः-</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ समुदायमा आधारित वनहरूको दिगो व्यवस्थापन गर्ने, ✓ सामुदायिक वन/कबुलियती वन/धार्मिक वन उपभोक्ता समुहलाई सक्रिय बनाउने, ✓ समुदायमा आधारित वन समुहमा सुशासन कायम गराउने, ✓ समुदायमा आधारित वनबाट वन पैदावारको स्थानीय आवश्यकता पूर्ति गर्ने, ✓ समुहको आम्दानी, स्थानीय रोजगारी तथा राजश्वमा टेवा पुऱ्याउने।
<p>क्रियाकलाप तथा कार्यान्वयन विधि</p>	<p>यो कार्यक्रमको कार्यान्वयनको लागि देहाय बमोजिमका क्रियाकलाप सञ्चालन गरिनेछः-</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ स्थानीय तहमा अन्तरक्रिया तथा छलफल सञ्चालन गर्ने, ✓ वडास्तरमा वन समुहका प्रतिनिधि सहितको समन्वय बैठक गर्ने, ✓ वडामा रहेका सबै समुदायमा आधारित वन समुहहरूको पहिचान गर्ने र समयतालिका बनाई उपभोक्ता समुहमा जाने कार्ययोजना तयार गर्ने। ✓ उपभोक्ता समुह स्तरमा निम्नबमोजिमका कार्यहरू गर्नेः ✓ अभिलेखहरू व्यवस्थापन (रजिष्टरहरू, सदस्यतापत्र समेत वितरण गर्न सकिने),

- ✓ समुहका लेखा परीक्षणमा सहयोग तथा समन्वय,
- ✓ वन कार्ययोजना नविकरणमा सहयोग तथा समन्वय,
- ✓ उपभोक्ता समुहको साधारण सभा/आमभेलामा सहयोग समन्वय गर्ने (वार्षिक कार्यक्रमहरु तयारी तथा अन्य कार्य गर्ने),
- ✓ काठदाउरा बिक्रिवितरण लगायत कार्यमा सहयोग गर्ने।

माथि उल्लिखित क्रियाकलाप सञ्चालन गर्नको लागि डिभिजन वन कार्यालयले आवश्यकता अनुसार कृषि तथा वन विज्ञान विषयमा कम्तिमा डिप्लोमा तह उत्तिर्ण गरेको वा कम्तिमा प्रविणता प्रमाणपत्र तह उत्तीर्ण गरेका जनशक्तिलाई वन सहजकर्ताको रूपमा नियुक्त गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न सक्नेछ।

डिभिजन वन कार्यालयमा अधिल्ला वर्षमा नियुक्त गरी निरन्तर कार्य गरेका वन सहजकर्ताको कार्यसम्पादन सन्तोषजनक देखिएमा र निजले पुनः कार्य गर्न इच्छा व्यक्त गरेमा पुनःम्याद थप गरी खटाउनु पर्नेछ।

वन सहजकर्ताले आफुले गरेको कामको मासिक रूपमा सब डिभिजन वन कार्यालयमार्फत डिभिजन वन कार्यालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्नेछ।

डिभिजन वन कार्यालयले जिल्ला भित्रका सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहहरुको डाटावेस तयार गर्न सक्नेछ। यो

	<p>कार्यक्रम कार्यान्वयन पश्चात पचास हजार रुपैयाँमा नबढ्ने गरी कार्यक्रमका उपलब्धि तथा सिकाईहरु सहितको पुस्तिका प्रकाशन गर्नु पर्नेछ।</p> <p>यस कार्यक्रम अन्तरगत भए गरेका क्रियाकलापको वन सहजकर्ताले मासिक प्रतिवेदन र सब-डिभिजन वन कार्यालयले त्रैमासिक रुपमा डिभिजन वन कार्यालयमा छुट्टै प्रतिवेदन तयार गरी पेश गर्नु पर्नेछ। साथै डिभिजन वन कार्यालयले त्रैमासिकरुपमा निर्देशनालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्नेछ।</p>
<p>विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्ने विधि</p>	<p>यस शिर्षकमा विनियोजित रकम देहाय बमोजिमका क्रियाकलापमा खर्च गर्न सकिनेछ:-</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ स्टेसनरी तथा छपाई खर्च, ✓ स्थानीय तहहरुमा सम्पन्न हुने समन्वय बैठकहरुमा खाजा खर्च तथा भत्ता, ✓ उपभोक्ता समुह स्तरमा हुने बैठक तथा भेलाहरुमा हुने खाजा खर्च, ✓ वन सहजकर्ताको पारिश्रमिक, ✓ तथ्याङ्क व्यवस्थापनमा खर्च, ✓ वन कार्ययोजना नविकरणमा हुने खर्च, ✓ कर्मचारीलाई दैनिक भ्रमण भत्ता।
<p>कार्यक्रमको नाम:</p>	<p>कबुलियती वनको समाजिक परिचालन तथा क्षमता विकास (वन प्राविधिक मार्फत)</p>
<p>पृष्ठभूमि र</p>	<p>कर्णाली प्रदेशमा हाल निष्कृत रहेका कबुलियती वन</p>

<p>उद्देश्यः</p>	<p>समुहलाई सक्रिय बनाउदै आयआर्जनका क्रियाकलापहरू सञ्चालन गरी स्थानिय रोजगारी सिर्जना मार्फत गरिबी निवारणका लागि वन प्राविधिकद्वारा समुहको क्षमता विकास गर्ने उद्देश्यले यो कार्यक्रम राखिएको हो।</p>
<p>क्रियाकलाप हरू</p>	<p>यो कार्यक्रम कार्यान्वयनको लागि वन विज्ञान विषयमा कम्तिमा डिप्लोमा तह उत्तिर्ण वन प्राविधिक वा प्रविणता प्रमाणपत्र तह वा सो सरह उत्तिर्ण जनशक्तिलाई प्रचलित कानून बमोजिम करार सेवामा कबुलियत वन सहजकर्ताको पदमा नियुक्त गरी कबुलियती वन समुहको परिचालन तथा क्षमता अभिवृद्धिको लागि वार्षिक लक्ष्य बमोजिम कार्य गराउनु पर्नेछ।</p> <p>कबुलियती वन सहजकर्ता पदमा नियुक्त गर्दा स्थानीय व्यक्ति, शैक्षिक योग्यता र कार्य अनुभवलाई प्राथमिकतामा राख्नु पर्नेछ।</p> <p>डिभिजन वन कार्यालयमा अघिल्ला वर्षहरूमा नियुक्त गरिएका कबुलियती सहजकर्ताको कार्यसम्पादन कार्यालयको बैठकको निर्णयबाट सन्तोषजनक देखिएमा र निजले पुन कार्य गर्न इच्छा व्यक्त गरेमा पुनःम्याद थप गरी कबुलियती वन उपभोक्ता समुह परिचालनमा खटाउन सकिनेछ।</p> <p>वन प्रावधिकले आफुले गरेको कामको मासिक रुपमा डिभिजन वन कार्यालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्नेछ।</p>
<p>बजेट रक</p>	<p>यस कार्यक्रममा विनियोजित बजेट रकम कबुलियती वन</p>

<p>खर्च गर्ने विधि</p>	<p>प्राविधिकको पारिश्रमिक (रेन्जर पाँचौ तह) र फिल्डका लागि अन्य आवश्यक कार्यमा प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली बमोजिमको प्रक्रिया पुरा गरी खर्च गर्न सकिनेछ।</p>
<p>कार्यक्रमको नाम:</p>	<p>एक वडा एक वन स्वयंसेवक परिचालन</p>
<p>पूष्ठभूमि र उद्देश्य:</p>	<p>स्थानीय समुदायको परिचालन मार्फत वन क्षेत्रको संरक्षण तथा व्यवस्थापन गर्ने एवम् स्थानीय उपभोक्ता समुहलाई स्थानीय स्वयंसेवक मार्फत सशक्तिकरण तथा सहजिकरण गर्ने उद्देश्यका साथ यो कार्यक्रम राखिएको छ।</p>
<p>कार्यान्वयन विधि र सञ्चालन गरिने क्रियाकलाप</p>	<p>यो कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने प्रयोजनको लागि जिल्लाका सबै वडाहरूमा प्रति वडा एक जनाको दरले वन स्वयंसेवक छनौट गरि नियुक्त गर्नु पर्नेछ। वन स्वयंसेवक सम्बन्धित सब-डिभिजन वन कार्यालयले स्थानीय तह (वडास्तर) को समन्वयमा छनौट गरी डिभिजन वन कार्यालयमा पठाउनु पर्नेछ। यस कार्यक्रममा मुख्य गरी देहाय बमोजिमका क्रियाकलाप सञ्चालन गर्नु पर्नेछ:-</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ शैक्षिक योग्यता, समुदाय परिचालन क्षमता, स्थानीय स्तरमा बसोवास भएको अवस्था, उमेर एवं शारिरिक अवस्था समेत ध्यान दिई सम्बन्धित वडाको समन्वयमा वन स्वयंसेवक छनौट गर्ने यसरी छनौट गर्दा सम्भव भएमा वन तथा वातावरण सम्बन्धि शिक्षा हासिल गरेका वा तालिम प्राप्त व्यक्तिलाई छनौट गर्ने,

- ✓ वन स्वयमसेवकलाई अभिमुखीकरण गर्ने,
- ✓ वन स्वयमसेवकलाई नियुक्ति-पत्र दिने,
- ✓ वन स्वयम् सेवक परिचालन तथा प्रतिवेदन प्राप्त गर्ने।

वन स्वयंम् सेवकले गर्नु पर्ने कार्यहरू:-

- (क) स्थानीयस्तरमा वन संरक्षण सम्बन्धी सचेतना विस्तार तथा क्षमता अभिवृद्धी सम्बन्धि कार्य गर्ने,
- (ख) सामुदायमा आधारित वन व्यवस्थापन समुहको बैठकहरूको सहजिकरण गर्ने,
- (ग) सामुदायमा आधारित वन व्यवस्थापन समुहको नियमित अनुगमन गर्ने,
- (घ) समुदायमा आधारित वन व्यवस्थापन समुहमा सुशासन एवम पारदर्शिता कायम गर्ने गराउने,
- (ङ) वन अपराध सम्बन्धि सूचना प्रदान गर्ने (डिभिजन वन कार्यालयलाई),
- (च) आवश्यकता बमोजिम वन संरक्षण, व्यवस्थापन लगायत समुदायलाई सहयोग गर्ने,
- (छ) प्रत्येक स्वयंसेवकले डिभिजन वन कार्यालयबाट स्वीकृत ढाँचामा मासिक प्रतिवेदन सब-डिभिजन वन कार्यालयमा पेश गर्ने।

वन स्वयंम् सेवकलाई दिन सक्ने पारिश्रमिक तथा सेवा

सुविधा:

- (क) वन सहजकर्ता स्वयंम् सेवक हुने भएकोले मासिक पारिश्रमिक उपलब्ध नहुने,

	<p>(ख) सम्बन्धित वडा अन्तरगत वन उपभोक्ता समुहको बैठक सहजिकरण गरे बापत प्रति बैठक रु. ७५० र साधारण भेला सहजिकरण गरे बापत प्रतिभेला रु. १००० सम्म भत्ता उपलब्ध गराउन सकिने,</p> <p>(ग) डिभिजन वन कार्यालयले स्वयम् सेवकलाई वन संरक्षण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी आवश्यकता बमोजिम तालिम तथा क्षमाता विकास गर्न सक्ने,</p> <p>(घ) स्वयम् सेवकलाई डिभिजन वन कार्यालय तथा सब डिभिजन वन कार्यालयबाट आयोजना हुने गोष्ठी तालिम सेमिनार आदिमा सहभागि गराउन सकिने,</p> <p>(ङ) छ महिना भन्दा बढी कार्य गर्ने स्वयम् सेवकलाई कार्यानुभव प्रमाणपत्र उपलब्ध हुने।</p>
--	---

<p>बजेट रकम खर्च गर्ने विधि</p>	<p>यस कार्यक्रममा विनियोजन भएको रकम देहाय बमोजिम खर्च गर्न सकिनेछः-</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ सब-डिभिजन स्तरमा वन स्वयं सेवकको अभिमुखीकरण कार्यक्रम, ✓ वन स्वयंम् सेवकबाट उपभोक्ता समुहको बैठक तथा भेला सञ्चालन गरे बापतको भत्ता वापतको रकम भुक्तानी, ✓ वन स्वयंम् सेवकलाई स्टेसनरी तथा साधारण झोला। <p>यस कार्यक्रम बमोजिम वन स्वयंसेवकलाई भुक्तानी दिँदा भेला तथा बैठकको उपस्थिति तथा निर्णय पुस्तिका अनिवार्य रूपमा संलग्न गरी राख्नु पर्नेछ।</p> <p>कार्यालयले प्रत्येक वडामा भएका वन स्वयंम् सेवकको ढाँचा निर्धारण गरी अभिलेख कायम राख्नु पर्नेछ।</p>
<p>कार्यक्रमको नामः</p>	<p>सामुदायिक वनको कार्ययोजना नविकरणमा सहयोग</p>
<p>पृष्ठभूमि र उद्देश्यः</p>	<p>सम्बन्धित डिभिजन वन कार्यालयको क्षेत्राधिकार भित्र पर्ने म्याद समाप्त भएका सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहका वन व्यवस्थापन कार्ययोजना तयार गरी वन व्यवस्थापनका क्रियाकलाप सञ्चालन गर्नको लागि यो कार्यक्रम तर्जुमा गरिएको छ।</p>
<p>क्रियाकलाप तथा</p>	<p>यस कार्यक्रम अन्तरगत डिभिजन वन कार्यालयले आफ्नो जिल्लाका म्याद समाप्त भएका वन व्यवस्थापन कार्ययोजना</p>

<p>कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रक्रिया</p>	<p>नविकरण गर्न सहयोग गर्नु पर्नेछ। यस कार्यक्रम अन्तरगत नविकरण गरिने सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहमा देहाय बमोजिमका क्रियाकलाप सञ्चालन गर्नु पर्नेछः-</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ कार्यसमिति बैठक सञ्चालन गर्ने, ✓ वन सिमाना तथा वन श्रोत सर्वेक्षण गर्ने, ✓ तथ्याङ्क सङ्कलन विश्लेषण तथा कार्ययोजना तयारी गर्ने, ✓ कार्ययोजना अनुमोदन तथा स्वीकृतिको प्रक्रिया अगाडी वढाउने। <p>यो कार्यक्रम कार्यान्वयन डिभिजन वन कार्यालयमा उपलब्ध प्राविधिक कर्मचारीबाट गर्नु पर्नेछ र कुनै कार्यालयमा प्राविधिक कर्मचारी अभाव भएकोमा वन विज्ञानमा स्नातक तह उत्तिर्ण गरेका वन प्राविधिक वा परामर्शदाता फर्म वा कम्पनीसँग परामर्श सेवा खरिद गरी कार्यान्वयन गर्न सकिनेछ।</p>
<p>बजेट रकम खर्च गर्ने विधि</p>	<p>यस कार्यक्रमको लागि विनियोजित भएको रकम देहाय बमोजिम खर्च गर्न सकिनेछः-</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ उपभोक्ता समुहको भेला बैठकमा खाजा खर्च, ✓ स्टेसनरी तथा वन मापन यन्त्रहरु खरिद, ✓ वनश्रोत सर्वेक्षणमा खटिने कर्मचारीलाई भत्ता। <p>वन व्यवस्थापन कार्ययोजना तयारीको लागि प्रतिगोटा बीस हजार भन्दा बढी रकम खर्च गर्न पाईने छैन। परामर्श सेवा खरिद गर्दा प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली</p>

	बमोजिमको प्रक्रिया अवलम्बन गर्नु पर्नेछ।
कार्यक्रमको नाम:	सामुदायिक वनको दिगो वन व्यवस्थापन कार्ययोजना तयारी तथा कार्यान्वयन
पृष्ठभूमि र उद्देश्य:	उत्पादनशिल सामुदायिक वनको वन सम्बर्द्धन प्रणालीमा आधारित दिगो वन व्यवस्थापन कार्ययोजना तयार गरी वन व्यवस्थापन मार्फत वनको उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्धि गरी वन पैदावारको विक्रिवितरणमार्फत सामुदायिक वनको आयस्तर वृद्धि गर्ने तथा स्थानीय रोजगारी सृजना गर्ने उद्देश्यले यो कार्यक्रम राखिएको छ।
क्रियाकलाप तथा कार्यान्वयन प्रक्रिया	<p>यस कार्यक्रम मार्फत सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहको दिगो वन व्यवस्थापन कार्ययोजना तयार तथा स्वीकृतिसँग सम्बन्धित देहायका क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्न सकिनेछ:-</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ सब डिभिजन वन कार्यालयको समन्वयमा उत्पादनशिल सामुदायिक वनको पहिचान गर्ने, ✓ सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहको आमभेला राखी दिगो वन व्यवस्थापन कार्ययोजनाबारे आवश्यक अभिमुखीकरण तथा छलफल गरी सो कार्ययोजना लागु गर्ने सम्बन्धमा आवश्यक निर्णय गरी कार्ययोजना तयारी कार्य अगाडी बढाउने, ✓ प्रदेश सरकारबाट स्वीकृत कार्यविधि बमोजिम सामुदायिक वनको वन सम्बर्द्धन प्रणालीमा आधारित दिगो वन व्यवस्थापन कार्ययोजना तयारी तथा स्वीकृति

	<p>गर्ने,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ दिगो वन व्यवस्थापन कार्ययोजना कार्यान्वयनको लागि अनुदान सहयोग (कटान उपकरण, अग्निरेखा निर्माण लगायत)।
<p>बजेट रकम खर्च गर्ने विधि</p>	<p>यस कार्यक्रममा विनियोजन भएको रकम देहायका कार्यमा खर्च गर्ने सकिनेछः-</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ दिगो वन व्यवस्थापन सम्बन्धमा अभिमुखीकरण तथा प्रारम्भिक छलफल कार्य, ✓ कार्ययोजना तयारीको लागि प्रति कार्ययोजना बढीमा एक लाख रुपैयाँमा नबढ्ने गरी परामर्श सेवा खरिद कार्य, ✓ कार्ययोजना कार्यान्वयनको लागि सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहको लागत साझेदारी समेत हुने गरी प्रति सामुदायिक वन एक लाख रुपैयाँमा नबढ्ने गरी अनुदान रकम उपलब्ध हुने कार्यमा। <p>यस कार्यक्रम बमोजिमको रकम खर्च गर्दा प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली, कर्णाली प्रदेशको खर्च मापदण्ड निर्देशिका बमोजिमको प्रक्रिया पुरा गरी गर्नु पर्नेछ। यस कार्यक्रममा विनियोजित रकमको बढीमा चार प्रतिशतसम्म रकम कार्यालयले सामान्य वन मापन उपकरण खरिद तथा सामुदायिक वन छनौट एवम् स्थलगत निरीक्षणको लागि कन्टिन्जेन्सीको रूपमा प्रयोग गर्न सक्नेछ।</p>

कार्यक्रमको नाम:	सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहलाई लेखा प्रणालीमा व्यवस्थापन (स्थायी लेखा नम्बर प्राप्तिमा सहयोग)
पृष्ठभूमि र उद्देश्य:	आर्थिक अवस्था कमजोर भएका सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहबाट हुने आर्थिक कारोबारलाई राष्ट्रिय अर्थप्रणालीमा मुलप्रवाहीकरण गर्न तथा सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहबाट हुने योगदानलाई समेत राष्ट्रको आर्थिक क्षेत्रमा स्थापित गर्नको लागि जिल्लाका सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहलाई अनिवार्यरूपमा स्थायी लेखा नम्बर प्राप्त गर्ने उद्देश्यले यो कार्यक्रम राखिएको छ।
क्रियाकलाप हरु	सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहहरूलाई नियमानुसार लेखा परिक्षण गरी स्थायी लेखा नम्बर (PAN) प्राप्तिमा सहजिकरणका लागि आवश्यक क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्न सकिनेछ। यस कार्यक्रमको कार्यान्वयनबाट स्थायी लेखा नम्बर प्राप्त गरेका सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहको विवरण तयार गरी निर्देशनालयमा पेश गर्नु पर्नेछ।
खर्च विधि	यस कार्यक्रममा विनियोजित रकमबाट देहाय बमोजिम खर्च गर्न सकिनेछ:- <ul style="list-style-type: none"> ✓ सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहको लेखा परीक्षण खर्चमा सहयोग, ✓ सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहले बुझाउनु पर्ने कर भुक्तानीमा पचास प्रतिशत सम्म अनुदान सहयोग, ✓ सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहको लेखा परीक्षण

	<p>अनुमोदन तथा सामुदायिक वनको आमभेलामा खाजा खर्च वापत हुने खर्चमा सहयोग,</p> <p>✓ स्टेसनरी, यातायात खर्च।</p> <p>सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहले लेखा परीक्षण गरी स्थायी लेखा नम्बर प्राप्त गर्दा सम्म प्रति समुह बढीमा बिस हजार रुपैयाँसम्म सहयोग उपलब्ध गराउन सकिनेछ।</p>
कार्यक्रमको नाम:	उत्कृष्ट सामुदायिक वन तथा कबुलियती वन पुरस्कार
पृष्ठभूमि र उद्देश्य:	वन तथा वातावरण संरक्षणमा क्रियाशिल उत्कृष्ट सामुदायिक वन र कबुलियती वन समुहलाई पुरस्कृत गरी वन संरक्षण तथा व्यवस्थापनमा प्रोत्साहन गर्ने उद्देश्यले यो कार्यक्रम राखिएको छ।
क्रियाकलाप र कार्यान्वयन विधि	<p>यो कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा देहाय बमोजिमका क्रियाकलाप देहाय बमोजिम सञ्चालन गर्नु पर्नेछ:-</p> <p>✓ कार्यालयले उत्कृष्ट सामुदायिक तथा कबुलियती वन उपभोक्ता समुह छनौट गर्ने मापदण्ड तयार गरी स्वीकृत गर्ने,</p> <p>✓ योजना शाखा प्रमुखको संयोजकत्वमा तीन सदस्यीय उत्कृष्ट सामुदायिक/कबुलियती वन समुह छनौट समिति गठन गर्ने,</p> <p>✓ स्वीकृत मापदण्डको आधारमा सव-डिभिजन वन कार्यालयले आफ्नो क्षेत्रभित्रका सम्भावित उत्कृष्ट</p>

	<p>सामुदायिक वन तथा कवुलियती वन सिफारिस गरी पठाउने,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ सव-डिभिजन वन कार्यालयबाट सिफारिस भएका उपभोक्ता समुहहरूमध्ये छनौट समितिले स्वीकृत मापदण्डको आधारमा छनौट गरी पुरस्कारको लागि सिफारिस गर्ने, ✓ जिल्लास्तरीय कार्यक्रम आयोजना गरी वा जिल्ला वन क्षेत्र समन्वय समितिको बैठकबाट उत्कृष्ट सामुदायिक वन तथा कवुलियती वन लाई पुरस्कार वितरण गर्ने, ✓ पुरस्कार प्राप्त गर्ने उपभोक्ता समुहको विवरण निर्देशनालयमा पठाई कार्यालयमा अभिलेख व्यवस्थित गरी राख्ने।
<p>बजेट रकम खर्च गर्ने विधि</p>	<p>यस शिर्षकमा विनियोजित रकमबाट पुरस्कार वापतको रकम वितरण, प्रशंसा-पत्र, व्यानर, खाजा, स्टेसनरी तथा छनौट समितिको बैठक भत्तामा, उपभोक्ता समुहका दुई जना सम्म पदाधिकारीलाई यातायात खर्चमा खर्च गर्न सकिनेछ।</p>
<p>कार्यक्रमको नाम:</p>	<p>सरोकारवालाहरूको समन्वय बैठक</p>
<p>पृष्ठभूमि र उद्देश्य:</p>	<p>डिभिजन वन कार्यालयका गतिविधिहरू सम्बन्धमा जिल्लास्थित सरोकारवालाहरूलाई जानकारी गराउन, कार्यालयका गतिविधिमा सुझाव प्राप्त गर्न तथा स्थानीयको अपनत्व कायम गर्ने उद्देश्यले यो कार्यक्रम राखिएको छ।</p>

<p>सञ्चालन गर्न सकिने क्रियाकलाप</p>	<p>यसका कार्यक्रम मार्फत जिल्ला वन क्षेत्र समन्वय समितिको बैठक सञ्चालन (त्रैमासिक रूपमा), बैठकमा कार्यालयले गरेका क्रियाकलापहरूको प्रस्तुति तथा वन क्षेत्रका विषयमा उठेका विभिन्न सवालमा छलफल गरी समितिमार्फत आवश्यक निर्णय गर्न तथा समन्वयन गर्ने कार्य गरिनेछ र यसरी भएका समितिको बैठकबाट भएका निर्णय तथा काम कारवाही बारे छुट्टै निर्णयपुस्तिका तथा अभिलेख बनाई राख्नु पर्नेछ।</p>
<p>बजेट रकम खर्च गर्ने विधि</p>	<p>यस शिर्षक विनियोजित रकम कर्णाली प्रदेशको प्रचलित खर्च मापदण्ड निर्देशिका बमोजिम बैठक भत्ता, खाजा खाना खर्च तथा स्टेसनरीमा खर्च गर्न सकिनेछ।</p>
<p>कार्यक्रमको नाम:</p>	<p>विद्यालयस्तरिय लोपोन्मुख वन्यजन्तु संरक्षण सचेतना कार्यक्रम</p>
<p>पृष्ठभूमि र उद्देश्य:</p>	<p>वन, वन्यजन्तु तथा जैविक विविधता संरक्षणको लागि विद्यार्थीहरूमाझ सचेतना विस्तार गर्ने उद्देश्यले यो कार्यक्रम राखिएको छ।</p>
<p>क्रियाकलाप हरू</p>	<p>यो कार्यक्रम सब-डिभिजन वन कार्यालयले वार्षिकरूपमा आफ्नो क्षेत्रका कुनै माध्यमिक विद्यालयमा देहाय बमोजिमका क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्नु पर्नेछ:-</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ सचेतनामुलक कक्षा सञ्चालन(माध्यमिक स्तरमा), ✓ सचेतनामुलक अन्य कार्यक्रम (न्याली, सडक नाटक, हाजिरी जवाफ, वक्तृत्वकला)।

	सचेतनामुलक कक्षा सञ्चालन गर्नुपूर्व कक्षा सञ्चालन गर्ने कर्मचारीले लोपोन्मुख वन्यजन्तुहरुको परिचय, महत्व, चुनौतिहरु, संरक्षणका उपायहरु सहितको कक्षागत विषयवस्तु तयार गरी डिभिजनल वन अधिकृतबाट स्वीकृत गराई मात्र सञ्चालन गर्नु पर्नेछ।
बजेट रकम खर्च गर्ने विधि	यस कार्यक्रममा विनियोजित रकम देहाय बमोजिम खर्च गर्न सकिनेछ:- <ul style="list-style-type: none"> ✓ खाजा तथा स्टेसनरी खर्च, ✓ खटिने कर्मचारीलाई भत्ता, ✓ यातायात खर्च (कर्मचारीलाई), ✓ सभा/न्याली, सडक नाटकमा हुने खाजा, पुरस्कार वितरण तथा प्रमाणपत्र छपाईमा हुने खर्च।
कार्यक्रमको नाम:	सब डिभिजन स्तरिय योजना तर्जुमा गोष्ठी
पृष्ठभूमि र उद्देश्य:	सब-डिभिजन वन कार्यालयले आगामि आर्थिक वर्षको लागि प्राप्त गरेको बजेट सिमाभित्र रही वन संरक्षण तथा वन अपराध नियन्त्रण, वन व्यवस्थापन तथा काठ दाउँरा उत्पादन तथा सामुदायिक सचेतना विस्तार सम्बन्धि कार्यक्रम तथा योजना छनौट गर्नको लागि यो कार्यक्रम राखिएको छ।
सञ्चालन गरिने क्रियाकलाप	यो कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा देहायका क्रियाकलाप तथा प्रक्रिया अवलम्बन गर्नु पर्नेछ:- <ul style="list-style-type: none"> ✓ सब-डिभिजन वन कार्यालयले आफ्नो क्षेत्रभित्र पर्ने

<p>तथा प्रक्रिया</p>	<p>स्थानीय तहका वन वातावरण शाखा हेर्ने जनप्रतिनिधि, सामुदायिक/कबुलियती /धार्मिक/निजि वन समुहका प्रतिनिधिहरू, माध्यमिक विद्यालयका वातावरण शिक्षक तथा वन कर्मचारीहरूको उपस्थितमा चैत्र महिनाभित्र आगामि वर्षको वन तथा वातावरण सम्बन्धि कार्यक्रमहरू तयार गर्न एक दिने गोष्ठी सञ्चालन गर्ने, ✓ योजना तर्जुमा गोष्ठीबाट छनौट भएका योजना तथा कार्यक्रम डिभिजन वन कार्यालयमा पेश गर्ने।</p>
<p>बजेट रकम खर्च गर्ने विधि</p>	<p>यस कार्यक्रमको लागि विनियोजित रकम देहाय बमोजिम खर्च गर्न सकिनेछः-</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ गोष्ठीमा सहभागीहरूको खाना/खाजा खर्च, ✓ स्टेसनरी, व्यानर खर्च, ✓ यातायात खर्च, ✓ प्रतिवेदन तयारी तथा संयोजक भत्ता आदि। <p>यो कार्यक्रमको बजेट रकम खर्च गर्दा कर्णाली प्रदेशको प्रचलित खर्च मापदण्ड निर्देशिका बमोजिम गर्नु पर्नेछ।</p>
<p>कार्यक्रमको नामः</p>	<p>वार्षिक योजना तर्जुमा गोष्ठी</p>
<p>पृष्ठभूमि र उद्देश्यः</p>	<p>जिल्लास्तरमा आगामि आर्थिक वर्षको लागि डिभिजन वन कार्यालयले सरोकारवालाहरूको उपस्थितिमा वन संरक्षण, वन व्यवस्थापन तथा समुदाय परिचालन लगायतका योजनाहरू छनौट गर्ने उद्देश्यले यो कार्यक्रम राखिएको छ।</p>

<p>क्रियाकलाप तथा कार्यान्वयन प्रक्रिया</p>	<p>डिभिजन वन कार्यालयले सबै सब-डिभिजन वन कार्यालयबाट सञ्चालन भएको सब- डिभिजन स्तरिय योजना तर्जुमा गोष्ठीबाट प्राप्त भएका योजनाहरुलाई एकिकृत एवम् आवश्यक परिमार्जन छलफल गरी उक्त गोष्ठीबाट अनुमोदन गरी सोको विवरण निर्देशनालय मार्फत मन्त्रालयमा पेश गर्नु पर्नेछ।</p>
<p>बजेट रकम खर्च गर्ने विधि</p>	<p>यस कार्यक्रमको लागि विनियोजित रकम देहाय बमोजिम खर्च गर्न सकिनेछ:-</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ गोष्ठीमा सहभागीहरुको खाना/खाजा खर्च, ✓ स्टेसनरी, व्यानर खर्च, ✓ यातायात खर्च, ✓ प्रतिवेदन तयारी तथा संयोजक भत्ता आदि। <p>यो कार्यक्रमको बजेट रकम खर्च गर्दा कर्णाली प्रदेशको प्रचलित खर्च मापदण्ड निर्देशिका बमोजिम गर्नु पर्नेछ।</p>
<p>कार्यक्रमको नाम:</p>	<p>संरक्षण दिवस समारोह</p>
<p>पृष्ठभूमि र उद्देश्य:</p>	<p>वन, वातावरण तथा जैविक विविधता संरक्षण सम्बन्धि प्रचार-प्रसार गर्दै सचेतना विस्तार गर्न संरक्षण सम्बन्धि राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय दिवस मनाउने तथा त्यसका लागि स्थानी सहभागिता बढाउने उद्देश्यले यो कार्यक्रम राखिएको छ।</p>
<p>सञ्चालन गर्न सकिने</p>	<p>यस कार्यक्रम अन्तरगत देहाय बमोजिमका क्रियाकलापहरु सञ्चालन गर्न सकिनेछ:-</p>

<p>क्रियाकलाप</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ संरक्षण सम्बन्धी सभा/न्याली/गोष्ठी सञ्चालन, ✓ विद्यालय/क्लब/समुदाय/जिल्ला स्तरिय अन्तरक्रिया तथा छलफल कार्यक्रम सञ्चालन, ✓ हाजिरी जवाफ तथा वक्तृत्वकला कार्यक्रम सञ्चालन, ✓ सचेतनामुलक सडक नाटक जस्ता क्रियाकलाप सञ्चालन।
<p>बजेट रकम खर्च गर्ने विधि</p>	<p>यस शिर्षकमा विनियोजित रकम सम्बन्धित क्रियालापगत लागत अनुमान तयारी तथा स्वीकृत गरी कर्णाली प्रदेश सरकारको प्रचलित खर्च मापदण्ड निर्देशिका बमोजिम हलभाडा, ब्यानर, पुरस्कार तथा प्रमाणपत्र वितरणमा खर्च गर्न सकिनेछ।</p>
<p>कार्यक्रमको नाम:</p>	<p>जिल्लाबाट सञ्चालन भएका सम्पूर्ण कार्यक्रमहरुको वार्षिक प्रगति पुस्तिका प्रकाशन</p>
<p>पृष्ठभूमि र उद्देश्य:</p>	<p>कार्यालयबाट सम्पादन भएका वार्षिक क्रियाकलापहरु अभिलेखिकरण तथा सार्वजनिकिकरण गर्नको लागि यो कार्यक्रम राखिएको छ।</p>
<p>क्रियाकलाप हरू</p>	<p>यस कार्यक्रमबाट डिभिजन वन कार्यालयले वर्षभरीमा सम्पन्न गरेका क्रियाकलापलाई समेटि वार्षिक प्रगति पुस्तिका तयार तथा प्रकाशन गरी मन्त्रालय, निर्देशनालय, जिल्लास्थित प्रदेश सरकारका कार्यालयहरु र जिल्लाका सबै स्थानीयतहहरुलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ। साथै प्रगति पुस्तिकाको डिजिटल प्रति कार्यालयको आधिकारीक वेवसाईटमा राख्नु पर्नेछ।</p>

<p>बजेट रकम खर्च गर्ने विधि</p>	<p>यस शिर्षकमा विनियोजित बजेट रकम प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली बमोजिम तथ्याङ्क सङ्कलन, प्रतिवेदन तयारी, स्टेसनरी, तथा पुस्तक प्रकाशनमा खर्च गर्न सकिनेछ।</p>
<p>कार्यक्रमको नाम</p>	<p>विषालु सर्प उद्धार तथा पुनर्स्थापना लागि सिप सहयोग</p>
<p>क्रियाकलाप तथा खर्च विधि</p>	<p>यस शिर्षकमा विनियोजित रकम विषालु सर्पको कारणले वर्षेनी हुने गरेको मानवीय क्षति न्यूनीकरण र सर्पको समेत संरक्षणका लागि उद्धारमा खटिने कर्मचारीलाई प्रविधि तथा सिप विकासमा खर्च गर्न सकिनेछ। यसमा विनियोजित बजेट सर्प उद्धारका लागि प्रयोग गरिने औजारहरू/उपकरण, मानवीय सुरक्षाका सामग्रीहरू खरिदका साथसाथै यस किसिमको औजारहरू प्रयोगका लागि प्रशिक्षक मार्फत इच्छुक वन कर्मचारी तथा सर्प प्रेमीलाई तालिमको आयोजना समेत गर्न सकिनेछ।</p> <p>यस शिर्षकमा विनियोजित रकमबाट उपकरण खरिद गर्नु पर्दा प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली बमोजिम र अन्य खर्च कर्णाली प्रदेश खर्च मापदण्ड निर्देशिका बमोजिम गर्नु पर्नेछ।</p>
<p>कार्यक्रमको नाम:</p>	<p>हिंस्रक वन्यजन्तु व्यवस्थापनका लागि Dart Gun खरिद</p>
<p>क्रियाकलाप तथा खर्च</p>	<p>मानव वन्यजन्तु द्वन्द्वमा संलग्न हिंस्रक वन्यजन्तु लाई लट्ठ्याई नियन्त्रणमा लिई व्यवस्थापन गर्नको लागि Dart</p>

गर्ने विधि	Gun खरिद गरिनेछ। यस कार्यक्रममा विनियोजन भएको रकम प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली बमोजिम खरिद गरिनेछ।
कार्यक्रमको नाम:	वन्यजन्तु उद्धारकेन्द्र स्थापना
पृष्ठभूमि र उद्देश्य:	घाईते, टुहुरा तथा मानव-वन्यजन्तु द्वन्दमा संलग्न वन्यजन्तुहरुलाई उद्धार गर्न, घाईते तथा टुहुरा वन्यजन्तुहरुलाई उद्धार र उपचार पश्चात प्राकृतिक वासस्थानमा छोड्ने गरी व्यवस्थापन गर्नको लागि यो कार्यक्रम राखिएको छ।
क्रियाकलाप हरू	यस कार्यक्रम अन्तरगत देहाय बमोजिमका क्रियाकलाप सञ्चालन गरिनेछ:- <ul style="list-style-type: none"> ✓ उद्धार गरिएका वन्यजन्तुहरुलाई राख्नको लागि खोर एवं आवश्यक पूर्वाधार निर्माण गर्ने, ✓ उद्धार गरिएका वन्यजन्तुको हेरचाहको लागि केयर टेकर को व्यवस्थापन गर्ने, ✓ उद्धार गरिएका वन्यजन्तुको लागि आवश्यक आहारा तथा औषधि व्यवस्थापन गर्ने, ✓ वन्यजन्तु उद्धारको लागि आवश्यक औजार तथा उपकरण (Movable case house, Rescue net, Staff-safety gears) खरिद गर्ने।
खर्च विधि	यस कार्यक्रममा विनियोजन भएको रकम प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली र कर्णाली प्रदेशको खर्च मापदण्ड

	निर्देशिका बमोजिम पूर्वाधार निर्माण कार्य, वन्यजन्तु उद्धार केन्द्रको लागि कार्यालय सञ्चालन, आहारा-औषधि तथा उपकरण खरिद, कर्मचारी पारिश्रमिक तथा सेवा सुविधा, आवश्यकता बमोजिम भेटेरीनरी सेवा खरिद/भत्ता आदिमा खर्च गर्न सकिनेछ।
कार्यक्रमको नाम:	Best Forester Award (उत्कृष्ट वनकर्मी पुरस्कार)
कार्यक्रम कार्यान्वयन तथा खर्च विधि	मन्त्रालयले स्वीकृत गरेको मापदण्ड बमोजिम प्रदेशमा कार्यरत वन प्राविधिक कर्मचारीहरू मध्ये उत्कृष्ट कम्तिमा तीन जना कर्मचारीहरूलाई यो पुरस्कार उपलब्ध गराइनेछ। यस कार्यक्रममा विनियोजित रकम पुरस्कार वितरण तथा पुरस्कार वितरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा हुने खर्च कर्णाली प्रदेशको प्रचलित खर्च मापदण्ड निर्देशिका बमोजिम हुनेछ।
कार्यक्रमको नाम:	Research Grant for Students
कार्यक्रम कार्यान्वयन विधि	यो कार्यक्रम मन्त्रालयबाट स्वीकृत शोधपत्र अनुसन्धान सहयोग उपलब्ध गराउने कार्यविधि २०७५ बमोजिम कार्यान्वयन हुनेछ।
कार्यक्रमको नाम:	वन तथा वातावरण सम्बन्धि प्रचार-प्रसार सामग्री तयारी
पृष्ठभूमि र उद्देश्य:	वन, वातावरण तथा जैविक विविधताको संरक्षणको लागि सामग्री तयारी तथा प्रकाशन गरी प्रचार-प्रसार गर्नको लागि

	यो कार्यक्रम राखिएको छ।
कार्यक्रम कार्यान्वयन तथा खर्च विधि	लागत अनुमान तयारी तथा स्वीकृत गरी प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली बमोजिम यो कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछ। यस कार्यक्रममा विनियोजित रकमबाट रेडियो, एफ. एम जस्ता सञ्चार माध्यमबाट कार्यक्रम उत्पादन गरी प्रचार प्रसारका कार्य गर्न सकिनेछ।

खण्ड (ख)

एकीकृत भु- तथा जलाधार संरक्षणका कार्यक्रम कार्यान्वयन विधि

कार्यक्रमको नाम:	भू-संरक्षण क्रियाकलाप वायोइन्जिनियरिङ्ग प्रविधि अवलम्बन गर्ने
पृष्ठभूमि र उद्देश्य:	एकीकृत जलाधार व्यवस्थापन तथा भू-संरक्षण र सिमसार व्यवस्थापनका क्रियाकलाप सञ्चालन गर्दा वायोइन्जिनियरिङ्ग प्रविधि अवलम्बन गरी कम खर्चिलो, वातावरण मैत्री दिगो संरचना निर्माण गर्न यो कार्यक्रम राखिएको छ।
सञ्चालन गरिने क्रियाकलाप	यो कार्यक्रम अन्तर्गत देहायका क्रियाकलाप सञ्चालन गरिनेछ:- <ul style="list-style-type: none"> ✓ कार्यक्रम सञ्चालन हुने जलाधार क्षेत्रमा फसाइन, पालिसेड, बाँस रोपण, ब्रस लेयरिड, क्रिववाल, वाटलिड, घाँस रोपण जस्ता उपयुक्त वायोइन्जिनियरिङ्ग प्रविधिको प्रयोग गर्ने, ✓ स्वीकृत कार्यक्रमको स्थान औचित्य र

	<p>आवश्यकता हेरी मुख्य संरचनाको जलाधार क्षेत्रमा कम्तीमा दश प्रतिशत रकम वायोइन्जिनियरिङ्ग कार्यको लागी छुट्टाइ लागत इष्टिमेट तयारी तथा स्वीकृति गर्ने,</p> <p>✓ कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा स्थानीय सहभागिताको सुनिश्चतता गर्नु पर्ने।</p>
रकम खर्च गर्ने विधि	<p>यस कार्यक्रमको लागी विनियोजन भएको रकम स्वीकृत लागत अनुमानको अधिनमा रही देहाय बमोजिम खर्च गर्न सकिनेछ:-</p> <p>✓ वीउ, कटिङ्ग, विरुवा खरिद तथा ढुवानी,</p> <p>✓ संरचना निर्माणको लागी आवश्यक समाग्री तथा ज्याला,</p> <p>✓ संरचनाहरुको दिगो संरक्षण र व्यवस्थापनका कार्य।</p>
कार्यक्रमको नाम	नर्सरी मर्मत, विरुवा उत्पादन
कार्यक्रम कार्यान्वयन विधि	यो कार्यक्रमको कार्यान्वयन डिभिजन वन कार्यालयबाट सञ्चालन हुने नर्सरी मर्मत तथा विरुवा उत्पादन कार्यविधि बमोजिम गरिनेछ।
कार्यक्रमको नाम	नदी/खोला किनार संरक्षण तथा तटबन्ध
पृष्ठभूमि र उद्देश्य:	नदि तथा खोला किनारा संरक्षण गरी खेतीयोग्य जमिनको तथा जनधनको संरक्षण गर्नको लागी यो कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
क्रियाकलाप	यो कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न देहायका क्रियाकलापहरु

<p>तथा कार्यान्वयन विधि</p>	<p>सञ्चालन गरिनेछः-</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ खोला किनार सृदुढीकरण, खोला किनार तटवन्धन गर्ने, ✓ खहरे रोकथाम, नदीकटान नियन्त्रण गर्ने, ✓ सेल्टरबेल्ट ग्रीनबेल्ट निर्माण, बाँध तथा डाइक निर्माण गर्ने, ✓ जोखिमयुक्त वस्तीहरूको संरक्षण, स्पर, डाइक तथा चेक ड्याम निर्माण गर्ने, ✓ वायोइन्जिनियरिङ्ग संरचना निर्माण, संरक्षण आयमूलक कार्यक्रम सञ्चालन, ✓ फलफुल विरुवा रोपण, रिभेटमेन्ट तथा रिटेनिङ्ग वालको निर्माण कार्य।
<p>बजेट रकम खर्च गर्ने विधि</p>	<p>यस शिर्षकमा विनियोजित रकम प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली बमोजिम खर्च गर्नु पर्नेछ।</p>
<p>कार्यक्रमको नामः</p>	<p>उत्तरी जलाधार क्षेत्रमा पानी पुनः भरण पोखरी तथा ड्याम निर्माण</p>
<p>पृष्ठभूमि र उद्देश्यः</p>	<p>वर्षातमा परेको पानी सङ्कलन गरी भलबाट हुने भू-क्षयको समस्यालाई न्यूनिकरण गर्ने र माथिल्लो तटीय क्षेत्रका ताल, पोखरी, सिमसार क्षेत्रको संरक्षणबाट सुर्खेत उपत्यकाको सतहमुनिको पानी भण्डारणमा टेवा पुगाउन यो कार्यक्रम राखिएको छ।</p>
<p>सञ्चालन गरिने क्रियाकलाप</p>	<p>ताल तलैया तथा पोखरी निर्माण, आकासे पानी सङ्कलन संरचना, रनअफ हार्भाष्टिड ड्याम, परम्परागत पोखरी</p>

	<p>मर्मत तथा पुन निर्माण, खोला खोलिसहरूमा चेकड्याम, वायोइन्जिनियरिङ्ग संरचना निर्माण, रिचार्ज पिट, रिभर्स बोरीङ्ग, ट्रेन्च, कार्यालयले यस भन्दा पहिले बनाएका पोखरी, ताल, हार्भेष्टिड ड्यामहरूको मर्मत तथा थप व्यवस्थित बनाउने लगायतका कार्य गर्न सकिनेछ।</p>
<p>बजेट रकम खर्च गर्ने विधि</p>	<p>यो शिर्षकमा विनियोजित रकम प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली बमोजिम खर्च गरिनेछ।</p> <p>यो कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा प्याकेज अनुसारका क्रियाकलाप तथा प्याकेज अवधि तोकिएको छुट्याएको बजेटलाई सो क्रियाकलापको स्वीकृत बजेट मानी खरिद प्रक्रिया अगाडी बढाउन सकिनेछ।</p> <p>एक प्याकेजलाई एक स्थान वा आवश्यकता अनुसार एक वा एक भन्दा धेरै स्थानमा अलग अलग समुहसँग संझौता गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिनेछ।</p>
<p>कार्यक्रमको नाम</p>	<p>गल्छी/पहिरो रोकथाम तथा भू-क्षय नियन्त्रण</p>
<p>पृष्ठभूमि र उद्देश्य:</p>	<p>माटो र उर्वर भूमिको संरक्षणका लागि विभिन्न इन्जिनियरिङ्ग र वायोइन्जिनियरिङ्ग कार्य गरि माटो वग्नवाट रोकनुका साथै सार्वजनिक तथा निजी सम्पतिको संरक्षण गरी हरियालीमा वृद्धि एवम् वातावरणमैत्री विकास निर्माणमा जोड दिन भू-क्षय नियन्त्रणका कार्यहरू अन्तरगत गल्छि/पहिरो र भूक्षय नियन्त्रणका कार्य गर्ने यो कार्यक्रम राखिएको छ।</p>
<p>क्रियाकलाप तथा सञ्चालन</p>	<p>यो कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा देहायका क्रियाकलाप सञ्चालन गरिनेछ:-</p>

विधि	<ul style="list-style-type: none"> ✓ चेकड्याम, टेवा पर्खाल लगायतका संरचना निर्माण, ✓ पानीभल व्यवस्थापनका लागि संरक्षण पोखरी निर्माण, ✓ पानी निकास संरचना निर्माण, ✓ बायोइन्जिनियरिङ्ग संरचना निर्माण तथा पशुचौपाया रोकथामका लागि घेरावारा निर्माण, ✓ भू-क्षय तथा पहिरो नियन्त्रण, ✓ फलफुल विरुवा रोपण, ✓ प्रविधि प्रवर्धन स्थलको रूपमा विकास, ✓ संयुक्त स्थलगत अनुगमन, अनुभव आदान प्रदान कार्य।
बजेट रकम खर्च गर्ने विधि	यस शिर्षकमा विनियोजित रकम प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली बमोजिम खर्च गर्नु पर्नेछ।
कार्यक्रमको नाम	पानी पुनःभरण संरचना निर्माण/संरक्षण पोखरी तालतलैया दह निर्माण
पृष्ठभूमि र उद्देश्यः	जलाधार क्षेत्रलाई मध्यनजर गरी त्यसको माथिल्लो भागमा आवश्यक वानस्पतिक एवम् संरचनात्मक उपायहरूवाट भू-क्षय रोकथाम र विभिन्न प्रकारका पानी पुनःभरण संरचना निर्माण कार्य गर्ने उद्देश्यले यो कार्यक्रम राखिएको छ।
सञ्चालन हुने क्रियाकलाप	<p>यो कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा देहायका क्रियाकलाप सञ्चालन गरिनेछः-</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ नयाँ पोखरी ताल निर्माण तथा पुराना पोखरी ताल र दहहरू भएमा सूधार र संरक्षण,

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ गल्लिछ पहिरो उपचार, ✓ चेकड्याम तथा टेवा पर्खाल निर्माण, ✓ भल तर्काउने तथा सुरक्षित भल व्यवस्थापन, ✓ पानी वितरण संरचना निर्माण, ✓ वायोइन्जिनियरिङ्ग प्रविधि अवलम्बन, ✓ संरक्षणमुलक आयमुलक कार्यक्रम, ✓ फलफुल विरुवा रोपण, ✓ कार्यालयले सञ्चालन गरेका विगत वर्षहरूको पानी पुनःभरण संरचना निर्माण कार्यहरूको मर्मत सम्भारका कार्य।
<p>बजेट रकम खर्च गर्ने विधि</p>	<p>यस शिर्षकमा विनियोजित रकम प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली बमोजिम खर्च गरिनेछ। विगत आर्थिक वर्षमा गरिएका कार्यक्रमहरूमा स-साना मर्मत सम्भार तथा प्रभावकारी वनाउन गर्नु पर्ने थप कार्यक्रम गर्नु परेमा समेत यो कार्यक्रमको विनियोजित रकम खर्च गर्न सकिनेछ।</p>
<p>कार्यक्रमको नाम</p>	<p>पानी स्रोत तथा पानी मुहान संरक्षण</p>
<p>पृष्ठभूमि र उद्देश्यः</p>	<p>महत्वपूर्ण तथा लोपोन्मुख पानीका श्रोतहरूको पहिचान एवम् प्रयोग भइरहेका अव्यवस्थित मुहानमा पानीको उपलब्धता र गुणस्तर अभिवृद्धि गर्नुका साथै स्थानीय समुदायमा पानीको सहज आपूर्ति गर्न यो कार्यक्रम राखिएको छ।</p>
<p>सञ्चालन हुने क्रियाकलाप</p>	<p>यस कार्यक्रम अन्तर्गत विभिन्न इन्जिनियरिङ्ग संरचना निर्माण, वानस्पतिक संरचना निर्माण, गल्लिछ पहिरो</p>

	<p>रोकथाम, कन्टुरवाटलिङ्ग, कन्टुरगर्हा, कन्टुर खाडल, कन्टुर बाँध, टेवापर्खाल, छेकबाँध, डाइभर्सन च्यानल, सुरक्षित पानी निकास संरचना निर्माण, पानी सङ्कलन ट्याङ्की निर्माण, पानी वितरण संरचना तथा पोखरी निर्माण, तारवार घेरावार हेरालु व्यवस्थापन कार्य, पानी व्यवस्थापनको संरचना निर्माण, वृक्षारोपण, संरक्षण ट्रेन्च निर्माण, भल व्यवस्थापन संरचना निर्माण, फलफुल विरुवा रोपण, पानी श्रोत संरक्षण, गेग्रान व्यवस्थापन संरचना निर्माण तथा संयुक्त अनुगमन क्रियाकलापहरु सञ्चालन गर्न सकिनेछ।</p>
<p>बजेट रकम खर्च गर्ने विधि</p>	<p>यस शिर्षकमा विनियोजित रकमको खर्च गर्ने विधि प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली बमोजिम हुनेछ।</p>
<p>कार्यक्रमको नाम</p>	<p>बुलबुले गुरुयोजना कार्यान्वयन सुर्खेत (क्रमागत योजना)</p>
<p>पृष्ठभूमि र उद्देश्यः</p>	<p>समिति बुलबुलेको संरक्षण, विकास र सौन्दर्यकरणका लागि सुर्खेत उपत्यकता नगर विकासबाट तयार भएको गुरुयोजना बमोजिमका क्रियाकलापहरु कार्यान्वयनको लागि यो कार्यक्रम राखिएको छ।</p>
<p>सञ्चालन गरिने क्रियाकलाप</p>	<p>नगर विकास समितिको निर्णय र गुरुयोजनामा उल्लेख भएका क्रियाकलाप।</p>
<p>कार्यान्वयन प्रक्रिया र खर्च विधि</p>	<p>यो कार्यक्रम कार्यान्वयनको लागि देहायका प्रक्रिया अवलम्बन गर्नु पर्नेछः-</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ नगरपालिकाले नगरविकास समितिको निर्णय

	<p>सहित कुन कार्यक्रम गर्ने एकिन गरि सिफारिस माग गर्ने,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ प्रदेश सरकारको लगानीमा सञ्चालन हुने कार्यक्रमका सम्बन्धमा प्रदेश सरकारको कानूनको परिपालना गर्ने सम्बन्धमा नगरविकास समितिको प्रतिबद्धता माग गर्ने, ✓ साझेदारीमा र नियमित रेखदेख गर्नुपर्ने कार्यक्रमका लागि विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन तयार गर्ने तथा नियमित रेखदेख र मर्मत मम्भार नगरविकास समितिले गर्ने सम्बन्धमा समझदारी गर्ने। <p>नगरविकास समितिबाट प्राप्त विस्तृत परियोजना बमोजिमका क्रियाकलापमा कार्यालयले प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली बमोजिम यो कार्यक्रममा विनियोजित रकम खर्च गर्न सकिनेछ।</p>
<p>कार्यक्रमको नाम</p>	<p>आकस्मिक आइपर्ने भू-क्षय नियन्त्रण कार्यक्रम</p>
<p>पृष्ठभूमि र उद्देश्य:</p>	<p>आकस्मिक रूपमा आउने बाढी, पहिरो, भू-क्षय तथा भुकम्पबाट हुन पुगेको भू-क्षयजन्य क्षति र जोखिममा तत्काल राहात उपलब्ध गराउन तथा थप क्षति हुन नदिन आकस्मिक कार्यका लागि यो कार्यक्रम राखिएको छ।</p>
<p>क्रियाकलापहरू</p>	<p>यो कार्यक्रम अन्तर्गत देहाय बमोजिमका क्रियाकलाप सञ्चालन गर्न सकिनेछ:-</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ संम्बेधनशिलता र आवश्यकताका आधारमा ग्यावियन जालि वितरण गर्ने,

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ घर/गोठ, वस्ति तथा खेतियोग्य जमिन जोखिममा रहेको स्थानमा उपयुक्त सिभिल इन्जिनियरिड तथा वायोइन्जिनियरिड प्रविधि अवलम्बन गरी आवश्यक कार्य गर्ने, ✓ पानी श्रोत संरक्षण, सिचाइकुलो संरक्षण, गल्लिछ पहिरो तथा खोलाकिनारा संरक्षण जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।
<p>कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रक्रिया र खर्च विधि</p>	<p>यो कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा देहायको विधि अवलम्बन गर्न सकिनेछ:-</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ स्थानिय वडाको सिफारिस, स्थानीय प्रहरी मुचुल्का तथा समुह वा व्यक्तिको निवेदन सहितका माग सङ्कलन गर्ने, ✓ माग बमोजिम आवश्यकता अनुसार ग्याविन जाली वितरण गर्ने, ✓ एकै स्थानमा २०० भन्दा धेरैको संख्यामा ग्याविन जाली वितरण गर्नु परेमा दैविप्रकोप उद्धार समितिको समेत सिफारिस संलग्न राख्नु पर्ने, ✓ अत्यावश्यकिय स-साना कार्यक्रमका लागि कार्यालयमा प्राप्त भएका निवेदनहरू, विगत आर्थिक वर्षमा कार्यालयले सञ्चालन गरेका क्रियाकलापमा भएको क्षतिको मर्मत सम्भार गर्नु परेमा समुहको माग र स्थानिय तहको सिफारिसका आधारमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने,

	<p>✓ ग्यावियन जाली खरिद गर्नु परेमा त्रैमाषिक लक्ष्यमा तोकिएको बजेटलाई कुल वजेट मानी उक्त त्रैमासिकमा सोही वजेट वरावरको मात्र खरिद प्रक्रिया अगाडी बढाउन सकिनेछ।</p> <p>यस कार्यक्रममा विनियोजित रकम प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली बमोजिम खरिद कार्य गरी वितरण गर्नु पर्नेछ।</p>
--	---

खण्ड (ग)

वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षणका कार्यक्रम कार्यान्वयन विधि

कार्यक्रमको नाम	अध्ययन अनुसन्धान अन्तरगतका क्रियाकलाप
कार्यन्वयन प्रक्रिया	स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अन्तरगतका विभिन्न अध्ययन अनुसन्धानका क्रियाकलाप कार्यालयले प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली बमोजिमका प्रक्रिया पुरा गरी कार्यान्वयन हुनेछ।
कार्यक्रमको नाम:	नवप्रवेशी वनरक्षकहरूलाई सेवा प्रवेश तालिम
कार्यक्रमको उद्देश्य, क्रियाकलाप तथा कार्यान्वयन विधि	वन सेवामा नयाँ नियुक्ति भएका वन रक्षक कर्मचारीहरूलाई वन सेवासँग सम्बन्धित कार्य जिम्मेवारीको अभिमुखिकरण गरी प्रभावकारी रूपमा परिचालन गर्नको लागि यो कार्यक्रम राखिएको छ। यस कार्यक्रम अन्तरगत वन सेवामा नयाँ नियुक्ति भएका प्रदेशभर कार्यरत वन रक्षक कर्मचारीहरूलाई सहभागि गराउनु पर्नेछ।

	यो कार्यक्रम प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली र कर्णाली प्रदेश खर्च मापदण्ड निर्देशिका बमोजिम कार्यान्वयन गर्नु पर्नेछ।
कार्यक्रमको नाम:	वन व्यवस्थापनसँग सम्बन्धित आधुनिक प्रविधि सम्बन्धि तालिम (रेन्जर, अधिकृत)
कार्यक्रमको उद्देश्य, क्रियाकलाप तथा कार्यान्वयन विधि	वन संरक्षण तथा व्यवस्थापनका लागि आवश्यक आधुनिक प्रविधिहरु तथा औजार/उपकरणहरुको प्रयोगको सिकाई तथा अभ्यास गराई क्षमता अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्यले यो कार्यक्रम राखिएको छ। यो कार्यक्रम प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली र कर्णाली प्रदेश खर्च मापदण्ड निर्देशिका बमोजिम कार्यान्वयन गर्नु पर्नेछ।
कार्यक्रमको नाम:	वातावरणीय अध्ययन सम्बन्धि तालिम (जनप्रतिनिधी र कर्मचारी)
कार्यक्रमको उद्देश्य, क्रियाकलाप तथा कार्यान्वयन विधि	संघीय तथा प्रदेशका वातावरण संरक्षण ऐन तथा नियमावलीमा भएका प्रावधानहरु बारेमा स्थानीय तहका जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरुलाई अभिमुखिकरण गर्नको लागि यो कार्यक्रम राखिएको छ। यो कार्यक्रम प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली र कर्णाली प्रदेश खर्च मापदण्ड निर्देशिका बमोजिम कार्यान्वयन गर्नु पर्नेछ।

कार्यक्रमको नाम:	Springshed Management Training for Young Foresters
कार्यक्रमको उद्देश्य, क्रियाकलाप तथा कार्यान्वयन विधि	पानीका मुलहरुको आधार क्षेत्रको पहिचान गरी संरक्षण तथा व्यवस्थापनका प्रविधिहरुको बारेमा वन सेवाका रेन्जर/अधिकृत तहका कर्मचारीहरुलाई जानकारी तथा अभिमुखिकरणको लागि यो कार्यक्रम राखिएको छ। यो कार्यक्रम प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली र कर्णाली प्रदेश खर्च मापदण्ड निर्देशिका बमोजिम कार्यान्वयन गर्नु पर्नेछ।
कार्यक्रमको नाम:	कानुनी कार्यविधि तालिम (अधिकृत तथा रेन्जर स्तरिय)
कार्यक्रमको उद्देश्य, क्रियाकलाप तथा कार्यान्वयन विधि	वन अपराधको अनुसन्धान, तहकिकात तथा अभियोजन सम्बन्धमा वन सेवाका रेन्जर/अधिकृत तहका कर्मचारीहरुलाई तालिम प्रदान गरी क्षमता अभिवृद्धि गर्नको लागि यो कार्यक्रम राखिएको छ। यो कार्यक्रम प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली र कर्णाली प्रदेश खर्च मापदण्ड निर्देशिका बमोजिम कार्यान्वयन गर्नु पर्नेछ।
कार्यक्रमको नाम:	सार्वजनिक खरिद सम्बन्धि तालिम
कार्यक्रमको उद्देश्य, क्रियाकलाप तथा कार्यान्वयन विधि	सार्वजनिक खरिद सम्बन्धि प्रचलित कानुनहरुको बारेमा खरिद प्रकृत्यामा संलग्न हुने कर्मचारीहरु (कार्यालय प्रमुख, लेखा, योजना, स्टोर) लाई तालिम

	<p>प्रदान गरी क्षमता अभिवृद्धि गर्नको लागि यो कार्यक्रम राखिएको छ।</p> <p>यो कार्यक्रम प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली र कर्णाली प्रदेश खर्च मापदण्ड निर्देशिका बमोजिम कार्यान्वयन गर्नु पर्नेछ।</p>
कार्यक्रमको नाम:	अन्तर प्रदेशिय वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण सम्बन्धी गोष्ठी
कार्यक्रमको उद्देश्य, क्रियाकलाप तथा कार्यान्वयन विधि	<p>विभिन्न प्रदेशहरूमा भएका तालिम तथा अध्ययन अनुसन्धान सम्बन्धमा सिकाई आदान प्रदान गरी वन सेवाका कर्मचारीहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्नको लागि यो कार्यक्रम राखिएको छ।</p> <p>यो कार्यक्रम प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली र कर्णाली प्रदेश खर्च मापदण्ड निर्देशिका बमोजिम कार्यान्वयन गर्नु पर्नेछ।</p>
कार्यक्रमको नाम:	होटेल, रेष्टुरेन्ट तथा होमस्टेको लागि आतिथ्यता तालिम
कार्यक्रमको उद्देश्य, क्रियाकलाप तथा कार्यान्वयन विधि	<p>कर्णाली प्रदेशका होटेल, रेष्टुरेन्ट तथा होमस्टे सञ्चालकहरूलाई पर्यटनमैत्री व्यवहार तथा आतिथ्यता प्रदान सम्बन्धि क्षमता अभिवृद्धि गर्नको लागि यो कार्यक्रम तय गरिएको छ।</p> <p>यो कार्यक्रम प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली र कर्णाली प्रदेश खर्च मापदण्ड निर्देशिका</p>

	बमोजिम कार्यान्वयन गर्नु पर्नेछ।
कार्यक्रमको नाम:	Training Need Assessment (TNA) Workshop
कार्यक्रमको उद्देश्य, क्रियाकलाप तथा कार्यान्वयन विधि	विगतका तालिमहरुको प्रभाव मुल्याङ्कन तथा आगामि दिनमा आवश्यक पर्ने तालिम पहिचान गर्नको लागि यो कार्यक्रम राखिएको छ। यो कार्यक्रम प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली र कर्णाली प्रदेश खर्च मापदण्ड निर्देशिका बमोजिम कार्यान्वयन गर्नु पर्नेछ।

खण्ड (घ)

पर्यटन प्रवर्द्धनका कार्यक्रम कार्यान्वयन विधि

कार्यक्रमको नाम:	शे गुम्वा मेला: प्रचार-प्रसार तथा प्रदर्शनी कार्यक्रम
पृष्ठभूमि र उद्देश्य:	नेपालको माथिल्लो डोल्पा (Upper Dolpa) क्षेत्रमा पर्ने महत्वपूर्ण पर्यटकिय स्थल शे गुम्वामा हरेक १२ वर्षमा लाग्ने मेलाको आवश्यक तयारी तथा प्रचार-प्रसार गरी समग्र कर्णाली प्रदेशको पहिचान अन्तराष्ट्रिय जगतमा बढाउनको लागि यो कार्यक्रम राखिएको छ।
सञ्चालन गरिने क्रियाकलाप	यस कार्यक्रम कार्यान्वयनको लागि देहाय बमोजिमका क्रियाकलाप गरिनेछ:- <ul style="list-style-type: none"> ✓ शे गुम्वा मेलाको प्रचार-प्रसार, ✓ शे गुम्वा क्षेत्रको धार्मिक/साँस्कृतिक/ऐतिहासिक महत्वको विषयवस्तुको प्रकाशन,

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ वेवसाईट सञ्चालन? ✓ मेलामा डिभिजन वन कार्यालयबाट स्टल सञ्चालन, ✓ मेलामा प्रदर्शन हुने झाँकीहरुमा पुरस्कार तथा प्रशंसापत्र वितरण।
बजेट खर्च गर्ने विधि	यस शिर्षकमा विनियोजन भएको रकम प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली बमोजिम कार्यक्रम सञ्चालन हुने क्रियाकलाप तथा यातायात/ढुवानी जस्ता कार्यमा खर्च गर्न सकिनेछ।
कार्यक्रमको नाम:	पर्यटकीय स्थलहरुको प्रचार-प्रसार समग्री तयारी
पृष्ठभूमि र उद्देश्य:	जिल्लामा रहेका महत्वपूर्ण पर्यटकिय स्थलहरुको पहिचान गरी प्रचार-प्रसार मार्फत पर्यटन प्रवर्द्धन गर्नको लागि यो कार्यक्रम राखिएको छ।
सञ्चालन हुने क्रियाकलाप	<p>यस कार्यक्रम अन्तरगत देहायका क्रियाकलाप सञ्चालन गर्न सकिनेछ:-</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ जिल्लास्तरमा पर्यटन प्रवर्द्धनमा कार्यरत व्यक्ति/संघ/संस्था एवं सरोकारवालाको बैठक राखी महत्वपूर्ण पर्यटकिय स्थलहरुको पहिचान गरी अभिलेखिकरण गर्ने, ✓ पहिचान भएका पर्यटकिय स्थलहरुको प्रचार-प्रसारको लागि कार्यालयले परामर्श सेवा मार्फत विभिन्न प्रचार समग्री उत्पादन

	एवम् वितरण गर्ने।
खर्च विधि	यस शिर्षकमा विनियोजन भएको रकम प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली बमोजिमको खर्च गर्न सकिनेछ।
कार्यक्रमको नाम:	स्कि महोत्सव
पृष्ठभूमि र उद्देश्य:	हिमाली क्षेत्रमा अभ्यास गरिने साहसिक खेल स्कीको प्रवर्द्धन गरी पर्यटन प्रवर्द्धन गर्ने उद्देश्यले यो कार्यक्रम राखिएको छ।
सञ्चालन गरिने क्रियाकलाप	यस कार्यक्रम अन्तर्गत देहाय बमोजिमका क्रियाकलाप सञ्चालन गरिनेछ:- <ul style="list-style-type: none"> ✓ स्कि खेलसँग सम्बन्धित विभिन्न निकायको बैठक, ✓ स्कि खेलको तयारी तथा पुर्वअभ्यास, ✓ स्कि महोत्सवको तयारी तथा सञ्चालन गर्ने।
खर्च विधि	यस शिर्षकमा विनियोजन भएको रकम प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली बमोजिम कार्यक्रम सञ्चालन हुने क्रियाकलाप तथा यातायात/ढुवानी जस्ता कार्यमा खर्च गर्न सकिनेछ।

खण्ड (ङ)

उद्योग तथा उपभोक्ता हित संरक्षणका कार्यक्रम कार्यान्वयन विधि

कार्यक्रमको नाम:	सिप विकास तालिम तथा रोजगार विकास कार्यक्रम
पृष्ठभूमी तथा उद्देश्य	लघु, घरेलु तथा साना उद्योगको स्थापना, विकास, विस्तार र प्रवर्द्धनका लागि आवश्यक पर्ने उद्योग तथा व्यवसायसँग सम्बन्धित सीपमुलक तालिम प्रदान गरी व्यवसाय सञ्चालन एवम् स्वरोजगार हुन चाहने लाभग्राहीहरूलाई स्थानीय कच्चा पदार्थमा आधारित, प्रविधि तथा बजार माग, परम्परागत सिप तथा निर्माण सेवामा आधारित ज्ञान, सिप प्रदान गरी रोजगार हुन सक्ने क्षमताको विकास गराउने उद्देश्यले यो कार्यक्रम राखिएको छ।
कार्यक्रम सञ्चालन प्रक्रिया	यो कार्यक्रम मन्त्रालयको सिप विकास तालिम तथा रोजगार विकास कार्यक्रम सञ्चालन दिग्दर्शन, २०७८, तथा उद्यमशिलता विकास तालिम सञ्चालन दिग्दर्शन, २०७८ को प्रक्रिया पुरा गरी सञ्चालन गर्नु पर्नेछ। यो कार्यक्रम मार्फत भौगोलिक रूपमा पीछडिएको जिल्ला (जुम्ला, मुगु, हुम्ला, डोल्पा, कालिकोट) का लाभग्राही बढी मात्रामा सहभागी गराउने उद्देश्यका साथ उल्लिखित जिल्लाको हकमा प्रशिक्षार्थी खाजा खर्च वापत प्रति व्यक्ति प्रति कार्यदिन दुई सय रुपैयाका दरले उपलब्ध गराउन सकिनेछ। तर, प्रतिव्यक्ति लागतका सम्बन्धमा वृद्धी भएको भत्ता समेतलाई समावेश गर्न सकिनेछ। कार्यक्रममा विनियोजित बजेटको तीस प्रतिशत रकम

	स्थानीय कच्चा पदार्थमा आधारित, साठी प्रतिशत रकम आधुनिक एवम् बजार मागमा आधारित, पाँच प्रतिशत रकम कला संस्कृति एवम् परम्परागत सिपमा आधारित र पाँच प्रतिशत रकम निर्माण सेवामा आधारित तालिम सञ्चालनमा खर्च गर्नु पर्नेछ, र यसरी प्रतिशतका आधारमा तालिम कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा दिग्दर्शन बमोजिम प्रशिक्षार्थी संख्या कम वा बढी भएमा उक्त कम वा बढी संख्यालाई अन्य तालिममा मिलान गरी सञ्चालन गर्न सकिनेछ।
कार्यक्रमको नाम:	सिप विकास तालिमका लागि कच्चा पदार्थ तथा सामग्री
पृष्ठभुमी तथा उद्देश्य	सीप विकास तालिम कार्यक्रमलाई व्यावहारिक रूपमा सञ्चालन गर्न मेसिन औजार तथा कच्चा पदार्थ आवश्यक पर्ने भएकोले त्यस्ता सामग्री व्यवस्थापनको लागि यो कार्यक्रम राखिएको छ।
कार्यक्रम सञ्चालन प्रक्रिया	यो कार्यक्रम मन्त्रालयको सिप विकास तालिम तथा रोजगार विकास कार्यक्रम सञ्चालन दिग्दर्शन, २०७८, बमोजिमको प्रक्रिया अबलम्बन गरी सञ्चालन गरिनेछ।
कार्यक्रमको नाम:	उद्यमीहरूलाई औद्योगिक मेला महोत्सवमा सहयोग
पृष्ठभुमी तथा उद्देश्य	कर्णाली प्रदेश भित्रका लघु, घरेलु तथा साना उद्यमीहरूबाट उत्पादित वस्तुहरूलाई बजारीकरणको माध्यमबाट प्रवर्द्धनमा सहयोग गर्ने हेतुले यो कार्यक्रम तय गरिएको हो।

<p>कार्यक्रम सञ्चालन प्रकृया:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • यो कार्यक्रमबाट स्थानियस्तर, प्रदेशस्तर, राष्ट्रियस्तरमा आयोजित मेला वा प्रदर्शनी जस्ता कार्यक्रममा उद्यमी/उत्पादनलाई सहभागीताको लागि सहयोग गरिनेछ । • मेला वा प्रदर्शनी कार्यक्रममा सहभागीताको लागि पत्र/जानकारी प्राप्त भएमा निर्देशनालय/कार्यालयले सरोकारवाला तथा उद्यमीहरूलाई सहभागीताको लागि सूचना आवाहन गर्नेछ । • उत्पादन छनौटको हकमा, कृषी तथा वन पैदावारमा आधारित वा परम्परागत सीपमा आधारित उत्पादनलाई प्राथमिकता दिनुपर्नेछ । त्यसैगरी, उद्योग छनौटको हकमा, महिला उद्यमी समुह वा सहकारी उद्योगलाई प्राथमिकता दिनुपर्नेछ । • यो कार्यक्रमबाट उद्यमीलाई प्रचलित नियमानुसार कार्यक्रममा सहभागिता हुनको लागि आतेजाते वापत यातायात खर्च, खाना-खाजा-बाँस खर्च,सामाग्री ढुवानी खर्च र प्रदर्शनी वापत लाग्ने खर्च उपलब्ध गराउन सकिनेछ ।
<p>कार्यक्रमको नाम:</p>	<p>औद्योगिक प्रदर्शनी</p>
<p>पृष्ठभुमी तथा उद्देश्य</p>	<p>जिल्ला भित्रका लघु, घरेलु तथा साना उद्यमीबीच वस्तु तथा सेवाको उत्पादन, सोको गुणस्तर, ब्रान्ड तथा परिमाणका बारेमा औद्योगिक प्रदर्शनी मार्फत आम सर्वसाधारण,व्यापारी तथा सरकारी निकायलाई जानकारी</p>

	<p>एवम् सूचना उपलब्ध गराई उत्पादित वस्तुको प्रवर्धन तथा बजारीकरण मार्फत उपभोगमा वृद्धि गराउने उद्देश्यले यो कार्यक्रम राखिएको छ।</p>
<p>कार्यक्रम सञ्चालन प्रक्रिया</p>	<p>यो कार्यक्रम देहा बमोजिम सञ्चालन गर्नु पर्नेछः-</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ सरोकारवालासँगको छलफल एवम् सहकार्यमा कार्यालयले छनौट मापदण्ड बनाई प्रदर्शनी कार्यक्रम गर्नु पर्नेछ, संख्यात्मक सहभागिताको हकमा बजेट उपलब्धका आधारमा गर्नु पर्नेछ र कार्यक्रम अवधी कम्तीमा दुई दिनको गराउनु पर्ने, ✓ कार्यक्रमलाई व्यापकता दिन उद्यमी व्यवसायी, सरकारी निकाय, सामाजिक क्षेत्र, निजी क्षेत्र, गैह सरकारी क्षेत्र, विदेशी संस्था लगायत सरोकारवाला सबैलाई आमन्त्रण गर्नु पर्ने, ✓ उत्पादन छनौटको हकमा, कृषि तथा वन पैदावारमा आधारित वा परम्परागत सिपमा आधारित उत्पादनलाई प्राथमिकता दिनु पर्ने र उद्योग छनौटको हकमा, महिला उद्यमी समुह वा सहकारी उद्योगलाई प्राथमिकता दिनु पर्ने, ✓ प्रदर्शनीमा सहभागी भएका मध्ये उत्कृष्ट उद्यमीलाई करसमेत बीस हजार रुपैयाँ, द्वितिय र तृतीय हुनेलाई क्रमशः दश हजार र सात हजार रुपैयाँ पुरस्कार रकम उपलब्ध गराउन सकिने र उत्कृष्टताको मापन मूल्याङ्कन समितिको मूल्याङ्कनको

	<p>आधारमा हुने, यो कार्यक्रमबाट उद्यमीलाई कर्णाली प्रदेश खर्च मापदण्ड निर्देशिका बमोजिम यातायात खर्च, खाना-खाजा तथा बाँस खर्च, सामग्री ढुवानी खर्च र प्रदर्शनी वापत लाग्ने खर्च उपलब्ध गराउन सकिनेछ।</p>
कार्यक्रमको नामः	प्रादेशिक औद्योगिक प्रदर्शनी
पृष्ठभूमी तथा उद्देश्यः	<p>कर्णाली प्रदेश भित्रका लघु, घरेलु तथा साना उद्यमीबीच वस्तु तथा सेवाको उत्पादन, सोको गुणस्तर, ब्रान्ड तथा परिमाणका बारेमा आम सर्वसाधारण, व्यापारी तथा सरकारी निकायलाई जानकारी एवम् सूचना उपलब्ध गराई उत्पादित वस्तुको प्रवर्धन तथा बजारीकरण मार्फत उपभोगमा वृद्धि गराउने उद्देश्यले यो कार्यक्रम राखिएको छ।</p>
कार्यक्रम सञ्चालन प्रक्रिया	<p>यो कार्यक्रम देहाय बमोजिमको प्रक्रिया अवलम्बन गरी कार्यान्वयन गर्न सकिनेछः-</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ प्रदेशका सबै जिल्ला स्थित उद्यमीलाई सहभागिताका लागि आव्हान गर्ने, संख्यात्मक सहभागिताको बजेट उपलब्धका र कार्यक्रम सञ्चालन अवधी कम्तिमा दुई दिनको हुने, ✓ सरोकारवालासँगको छलफल एवम् सहकार्यमा निर्देशनालयले सहभागी छनौट मापदण्ड बनाई प्रदर्शनी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने,

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ कार्यक्रमलाई व्यापक बनाउन उद्यमी व्यवसायी, सरकारी निकाय, सामाजिक क्षेत्र, निजी क्षेत्र, गैह्र सरकारी क्षेत्र, विदेशी संस्था लगायत सरोकारवाला सबैलाई अवलोकनका लागि आमन्त्रण गर्नु पर्ने, ✓ उत्पादन छनौटको हकमा कृषी तथा वन पैदावारमा आधारित वा परम्परागत सिपमा आधारित उत्पादनलाई प्राथमिकता दिनु पर्ने र उद्योग छनौटको हकमा महिला उद्यमी समुह वा उद्यमी समुह वा सहकारी उद्योगलाई प्राथमिकता दिनु पर्ने, ✓ प्रदर्शनीमा सहभागी भएका मध्ये उत्कृष्ट उद्यमीलाई करसमेत पचास हजार रुपैयाँ, द्वितिय र तृतीय हुनेलाई क्रमशः तीस हजार र बिस हजार रुपैयाँ पुरस्कार रकम उपलब्ध गराउन सकिने र उत्कृष्टताको मापन मूल्याङ्कन समितिको मूल्याङ्कन आधारमा गर्ने। <p>यो कार्यक्रमबाट उद्यमीलाई कर्णाली प्रदेश खर्च मापदण्ड निर्देशिका बमोजिम यातायात खर्च, खाना-खाजा तथा बाँस खर्च, सामग्री ढुवानी खर्च र प्रदर्शनी वापत लाग्ने खर्च उपलब्ध गराउन सकिनेछ।</p>
<p>कार्यक्रमको नाम:</p>	<p>औद्योगिक अध्ययन अवलोकन भ्रमण कार्यक्रम</p>
<p>पूष्ठभुमी तथा उद्देश्य:</p>	<p>प्रदेश बाहिर तथा देश भित्र स्थापित व्यावसायी, उद्योगी, उद्योग प्रतिष्ठान तथा विज्ञहरुसँग स्थलगत अध्ययन अवलोकन मार्फत सफल अभ्यास एवम् सिकाईलाई</p>

	<p>प्रदेशमा भित्र्याउदै प्रदेश भित्रका उद्योगहरुको प्रवर्द्धन तथा विकास गराउने उद्देश्यका साथ यो कार्यक्रमको राखिएको छ।</p>
<p>कार्यक्रम सञ्चालन प्रक्रिया</p>	<p>यो कार्यक्रम देहाय बमोजिमको प्रक्रिया अवलम्बन गरी कार्यान्वयन गर्न सकिनेछः-</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ सरोकारवालासँगको समन्वय तथा छलफलमा अल्लो प्रशोधन तथा बुनाई, उच्च हिमाली भेगका खाद्य वस्तु प्रशोधन तथा प्याकेजिङ्ग, जडिबुटी प्रशोधन तथा प्याकेजिङ्ग, नेपाली हाते कागज, छाला प्रशोधन तथा छालाजन्य उत्पादन जस्ता स्थानीय कच्चा पदार्थमा आधारित उत्पादनमूलक उद्योग मध्ये बढीमा तीन वटा क्षेत्रलाई अध्ययनको विषय बनाई भ्रमण कार्यक्रम आयोजना गर्नु पर्ने, ✓ जिल्लागत सहभागिताको हकमा बजेट उपलब्धता आधारमा प्रति जिल्ला कम्तिमा एक वा सो भन्दा बढी उद्योगको प्रोप्राइटरलाई सहभागी गराउन सकिने, ✓ भ्रमण कार्यक्रममा सहभागी हुने उद्योगको उद्देश्य अध्ययनको विषय क्षेत्रसँग नमिल्ने भएमा छनौट नगर्ने, ✓ सरोकारवालाको सहभागिताको हकमा प्रादेशिक इकाईका प्रमुख वा प्रतिनिधी एक जना (उद्योग क्षेत्रमा आवद्ध) लाई मात्र सहभागी गराउनु पर्ने र निर्देशनालय/कार्यालय, तालुक मन्त्रालय तथा अन्य

	<p>सरकारी निकायबाट सहभागी गराउने सन्दर्भमा सम्बन्धित कार्यालयले निर्धारण गरे बमोजिम हुने,</p> <p>✓ भ्रमण प्रयोजनार्थ सवारी साधनको भाडा, होटल बाँस खर्च, खाना तथा खाजा खर्च सम्बन्धित स्थानको प्रचलित दररेटका आधारमा गर्ने र अध्ययन अवलोकनमा सहजिकरण गर्ने सम्बन्धित स्थानको सहजकर्तालाई पारिश्रमिक वापत प्रति दिन प्रति व्यक्ति बढीमा तीन हजारसम्म उपलब्ध गराउन सकिने र त्यसरी सहजिकरणको कार्य गर्ने सहजकर्ताको योग्यता र कार्यविवरण निर्देशनालय निर्धारण गरे बमोजिम हुने।</p> <p>बजेट उपलब्धताका आधारमा प्रचलित कर्णाली प्रदेश खर्च मापदण्ड निर्देशिका बमोजिम वाह्य जिल्लाबाट सहभागी हुनेको हकमा सहभागी हुन आउँदा र फर्कदा यातायात, खाना खाजा तथा बाँस खर्च उपलब्ध गराउन सकिनेछ।</p>
<p>कार्यक्रमको नाम:</p>	<p>उद्योग वाणिज्य सम्बन्धी घुम्ती शिविर सञ्चालन</p>
<p>पृष्ठभुमी तथा उद्देश्य</p>	<p>प्रदेश कानून बमोजिम स्थानीय तहमा हस्तान्तरित उद्योग तथा वाणिज्य सम्बन्धीको अधिकारलाई जनता सामु सुसुचित गराउन र सम्बन्धित स्थानिय तहलाई अभ्यस्त गराउँदै अन्तरसकारी समन्वयलाई सार्थक गराउनुका साथै स्थानीय स्तरमा उद्योग तथा वाणिज्य सम्बन्धी निजी फर्म दर्ताको सेवा उपलब्ध गराउने उद्देश्यले यो कार्यक्रम</p>

	राखिएको छ।
कार्यक्रम सञ्चालन प्रकृया:	<p>यो कार्यक्रम देहाय बमोजिमको प्रक्रिया अवलम्बन गरी कार्यान्वयन गर्न सकिनेछः-</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ सम्बन्धित स्थानीय तह र सम्बन्धित क्षेत्रको सरोकारवालाहरुको सहभागितामा कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने, ✓ घुम्ती शिविर सञ्चालन क्रममा अनलाइन राजश्व दाखिला हुन नसक्ने अवस्थामा प्रचलित कानून बमोजिम रसिद काटी राजस्व सङ्कलन गर्न सकिने र त्यसरी लिएको राजश्व शिविर समाप्त भए लगत्तै दाखिला गरी आर्थिक अभिलेख व्यवस्थित गर्नु पर्ने, ✓ घुम्ती शिविरमा सम्बन्धित कार्यालयको क्षेत्राधिकार बमोजिम उद्योग वाणिज्य प्रशासनका काम कार्यवाही सञ्चालन गर्नु पर्ने, ✓ उद्योग वाणिज्य प्रशासन अन्तरगत घुम्ती शिविरमा प्रवाह हुने सेवाको विवरण सम्बन्धित कार्यालयले निर्धारण गर्न सक्ने, ✓ बजेट उपलब्धताका आधारमा सम्बन्धित कार्यालयले सबै स्थानीय तहमा घुम्ती शिविर सञ्चालन गर्न सक्ने, ✓ एउटा स्थानीय तहमा सञ्चालन हुने घुम्ती शिविरको अवधि कम्तिमा दुई दिनको हुनु पर्ने। <p>यस कार्यक्रममा विनियोजित रकम उल्लिखित क्रियाकलाप गर्दा कर्मचारीको दैनिक भ्रमण भत्ता तथा सवारी साधनको</p>

	भाडा आदिमा कर्णाली प्रदेशको प्रचलित खर्च मापदण्ड निर्देशिका बमोजिम खर्च गर्नु पर्नेछ।
कार्यक्रमको नाम:	उपभोक्ता हित सम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रम
पृष्ठभूमि तथा उद्देश्य:	उपभोक्ताले पाउनु पर्ने गुणस्तरीय वस्तु तथा सेवा, उपभोक्तालाई हुन सक्ने हानी नोक्सानी, नोक्सानी वापतको क्षतिपूर्ती जस्ता विषयको सुनिश्चतताका लागि उपभोक्ता हित संरक्षण सम्बन्धी विविध प्रकारका चेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने उद्देश्यले यो कार्यक्रम राखिएको छ।
कार्यक्रम सञ्चालन प्रक्रिया	सम्बन्धित कार्यालयले बजेट उपलब्धताका आधारमा यो कार्यक्रम सञ्चालन गर्न देहायका क्रियाकलापहरु सञ्चालन गर्न सकिनेछः- <ul style="list-style-type: none"> ✓ स्थानीय स्तरमा सार्वजनिक छलफल, बहस वा अन्तरक्रिया कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, ✓ शिक्षालय वा विद्यालय स्तरीय विभिन्न प्रतिस्पर्धात्मक प्रतियोगिता तथा जनचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, ✓ सचेतनामूलक पोष्टर, पम्प्लेटिङ्ग, व्यानरिङ्ग, वाल पेन्डिङ्ग, सूचना प्रसारण, श्रव्यदृष्य सामग्री निर्माण, सामाजिक सञ्जाल मार्फत सूचना बुष्टिङ्ग। उल्लिखित क्रियाकलाप सञ्चालन गर्दा सो अन्तरगत गर्नु पर्ने सहायक क्रियाकलाप, सहभागी वा समन्वय गर्ने क्षेत्र कार्यालयले निर्धारण गरी यस कार्यक्रममा विनियोजित रकम

	सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली तथा कर्णाली प्रदेशको प्रचलित खर्च मापदण्ड निर्देशिका बमोजिम खर्च गर्नु पर्नेछ।
कार्यक्रमको नाम:	बजार अनुगमन
पूष्ठभुमी तथा उद्देश्य:	उपभोक्ताले पाउनु पर्ने गुणस्तरीय वस्तु तथा सेवा, मूल्य र कालोबजारी तथा कृत्रिम अभाव नियन्त्रण एवम् नियमन, उपभोक्तालाई हुन सक्ने हानी नोक्सानी, नोक्सानी वापतको क्षतिपुर्ती जस्ता बिषयको सुनिश्चतताका लागि उपभोक्ता हित संरक्षण सम्बन्धी प्रचलित कानून बमोजिम बजार अनुगमनका कार्य गर्ने उद्देश्यले यो कार्यक्रम राखिएको छ।
कार्यक्रम सञ्चालन प्रक्रिया	यो कार्यक्रम कर्णाली प्रदेश बजार अनुगमन समितिको निर्णयानुसार सञ्चालन हुनेछ र यो कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा सम्बन्धित कार्यालयले जिल्ला स्थित सबै स्थानीय तह तथा विविध प्रकारका व्यवसाय समावेश गरी कार्यक्रमको कार्ययोजना बनाई कार्ययोजना स्वीकृत भएको पन्ध्र दिनभित्र स्वीकृत गरी निर्देशनालय मार्फत मन्त्रालय पठाउनु पर्नेछ। यस कार्यक्रममा विनियोजित रकम प्रदेश बजार अनुगमन समितिबाट गठित जिल्ला बजार अनुगमन समितिका अतिरिक्त सम्बन्धित कार्यालयले आकस्मिक रूपमा गर्ने व्यवसाय अनुगमनका कार्यमा खर्च गर्न सकिनेछ।
कार्यक्रमको नाम:	असल अभ्यास संगालो

<p>पूष्ठभूमी तथा उद्देश्यः</p>	<p>उद्योग तथा उपभोक्ता हित संरक्षण निर्देशनालय/कार्यालयहरूबाट सिप विकास तालिम वा अनुदान सहयोग प्राप्त गरी वा निजी पहलमा उद्योग व्यवसाय सञ्चालन मार्फत आफ्नो जीवन रूपान्तरण गरेका उद्यमीको सफलताको कथा सहितको बुकलेट तयार गर्ने उद्देश्यले यो कार्यक्रम राखिएको छ।</p>
<p>कार्यक्रम सञ्चालन प्रक्रिया</p>	<p>यो कार्यक्रमबाट देहाय क्रियाकलाप सञ्चालन गर्न सकिनेछः-</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ उद्यमीहरूले लेखेका आफ्नो सफलताको कथाहरू संग्रह गरी बुकलेट प्रकाशन गर्ने, ✓ निर्देशनालय/कार्यालयले विगतमा साप विकास तालिम वा अनुदान सहयोग प्राप्त गरी वा निजी पहलमा उद्यमशितामा गरिरहेका वा रोजगारी गरिरहेका उद्यमीको सफलताको कथा सहितको पुस्तिका जिल्लागत रूपमा प्रकाशन गरी सोको जानकारी एवम् १/१ प्रति निर्देशनालय एवम् मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ।
<p>कार्यक्रमको नामः</p>	<p>सीप प्रतियोगिता</p>
<p>पूष्ठभूमी तथा उद्देश्य</p>	<p>उद्योग तथा उपभोक्ता हित संरक्षण निर्देशनालय/कार्यालयहरूबाट गत आर्थिक वर्षहरूमा सिप विकास तालिम प्राप्त गरेका प्रशिक्षार्थीबिच प्रतियोगिता आयोजना गरी सिप विकास तालिमलाई गुणस्तरीय तथा</p>

	<p>प्रर्वधन गर्ने उद्देश्यले यो कार्यक्रम राखिएको छ ।</p>
<p>कार्यक्रम सञ्चालन प्रक्रिया</p>	<p>यो कार्यक्रम देहाय बमोजिमका क्रियाकलाप सञ्चालन सकिनेछः-</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ सरोकारवालासँगको छलफलबाट निर्देशनालय/कार्यालयले उपयुक्त ठानेको कम्तिमा एक विषयमा प्रतियोगिता सञ्चालन गर्नु पर्ने, ✓ प्रतियोगितामा सहभागी हुनका लागि कम्तिमा पन्ध्र दिने सूचना आव्हान गर्ने, ✓ प्रतियोगिताका सहभागी मान्यता प्राप्त संस्थाबाट सिप विकास तालिम प्राप्त गरेका र व्यवसाय दर्ता गरी सञ्चालन गरिरहेका उद्यमी हुनु पर्ने, ✓ उद्यमी छनौट सम्बन्धी मापदण्ड मापदण्ड सम्बन्धित कार्यालयले निर्धारण गर्नु पर्ने र यसरी मूल्याङ्कन गर्दा प्रतियोगिताको मुल्याङ्कन सैद्धान्तिक (मौखिक) २० अङ्क र प्रयोगात्मक ८० अङ्क गरी कूल १०० अङ्क निर्धारण गरी गर्नु पर्ने, ✓ प्रतियोगितामा प्रथम हुनेलाई कर समेत बिस हजार रुपैयाँ, दोश्रो हुनेलाई दश हजार रुपैयाँ र तेश्रो हुनेलाई सात हजार रुपैयाँ पुरस्कार रकम उपलब्ध गराउन सकिने । <p>प्रतियोगिताको मुल्याङ्कन तथा सञ्चालन निर्देशनालय/कार्यालयको संयोजकत्वमा दुईजना विषय विज्ञ सहितको टोलीले गर्नेछ । विषय विज्ञको सुविधा प्रचलित</p>

	कानून बमोजिम हुनेछ।
कार्यक्रमको नाम:	एक जिल्ला एक उत्पादनका लागि सिपसँग सहयोग कार्यक्रम
पूष्ठभूमी तथा उद्देश्य:	सम्बन्धित जिल्लामा प्रर्याप्त मात्रामा उपलब्ध हुने मध्ये कुनै स्थानीय कच्चा पदार्थमा आधारित सिप विकास तालिम प्रदान गरी उद्यमीमा रूपान्तरण गर्न प्रविधि तथा बजारीकरणमा सहयोग गर्न उद्देश्यले यो कार्यक्रम राखिएको छ।
कार्यक्रम सञ्चालन प्रक्रिया	<p>यो कार्यक्रम कार्यान्वयन देहायका क्रियाकलाप देहायका प्रक्रिया अवलम्बन गरी गरिनेछः-</p> <p>(क) <u>कार्यक्रमको लागि विषय छनौट:</u> विगत वर्षमा छनौट भएका विषयका अतिरिक्त विषयमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने गरी कार्यक्रम छनौट गर्नु पर्नेछ।</p> <p>(ख) <u>सहभागि छनौट:</u> जिल्ला स्थित सबै स्थानिय तहबाट कम्तीमा एक जना व्यक्तिलाई सहभागी गराउनु पर्नेछ र यसरी छनौट गर्दा कुनै स्थानिय तहबाट सहभागिता हुन नसके उक्त संख्या अन्य स्थानीय तहमा मिलान गर्नु पर्नेछ।</p> <p>(ग) <u>मेसिन तथा औजार तथा कच्चा पदार्थमा सहयोग:</u> रूपान्तरित उद्यमीको व्यवसायलाई दिगो बनाउन मेशिन औजार तथा कच्चा पदार्थ खरिदमा सहयोग गर्ने कार्यका लागि कार्यालयले प्रति उद्यमी लागत</p>

सहभागिता बाहेक बढीमा साठी हजार रुपैयाँ वा लाभग्राहीले खरिद गरि ल्याएको बील रकमको लक्षित वर्गको हकमा सत्तरी प्रतिशत र अन्यको हकमा पचास प्रतिशत रकममा जुन कम हुन्छ सो बराबरको रकम सहयोग स्वरूप उपलब्ध गराउन सकिनेछ।

(घ) तालिम कार्यक्रम सञ्चालन:

यस कार्यक्रम मार्फत तालिम सञ्चालन गर्दा मन्त्रालयले बनाएको सीप विकास तालिम तथा रोजगार विकास कार्यक्रम सञ्चालन दिग्दर्शन, २०७८ बमोजिम तालिम कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

(ङ) उत्पादित सामग्रीको प्रवर्धन तथा अनुगमन निरीक्षण:

उद्यमीबाट उत्पादित सामग्रीहरूको ब्रोसियर छपाई, प्रदर्शनी, विज्ञापन जस्ता विभिन्न बजारीकरणका क्रियाकलाप सञ्चालन गर्न सकिनेछ। साथै यस कार्यक्रम मार्फत कार्यालयको नियमित अनुगमन निरीक्षण, प्रगती पुस्तिका निर्माण एवम् विविध प्रशासनिक कार्य समेत गर्न सकिनेछ।

कार्यक्रममा हुने खर्च व्यवस्थापन:

- ✓ यो कार्यक्रमबाट उद्यमशिलता तथा सीप विकास तालिम प्रदान गर्दा प्रचलित कर्णाली प्रदेश खर्च मापदण्ड निर्देशिका बमोजिम खाना, खाजा तथा आवासको व्यवस्था वापतको खर्च व्यवस्थापन गर्न

	<p>सकिनेछ, यसरी खर्च गर्दा कार्यालयले तालिम, खाना, खाजा तथा आवासको लागि प्रति व्यक्ति प्रति तालिम बढीमा पैसठ्ठी हजारसम्म खर्च गर्न सक्नेछ।</p> <ul style="list-style-type: none">✓ प्रशिक्षार्थीलाई उद्यमीमा रूपान्तरण गर्न उद्योग दर्ता तथा कर दर्ताको प्रक्रियामा सामेल गराउने प्रयोजनको लागि कार्यालयले प्रति व्यक्ति लागत सहभागिता बाहेक बढीमा दश हजार रुपैयाँसम्म सोधभर्ना दिन सक्नेछ।✓ उत्पादित सामग्रीको प्रवर्धनको लागि प्रति कार्यक्रम बढीमा पचास हजार रुपैयाँ खर्च गर्न सकिनेछ, यसका लागि कार्यालयले विधुतीय सौगात घर मार्फत बजारीकरण समेत बजारीकरण गर्न सक्नेछ।✓ कार्यालयको नियमित अनुगमन निरीक्षण, प्रगती पुस्तिका निर्माण एवम् विविध प्रशासनिक कार्यको लागि प्रति उद्यमी पाँच हजार रुपैयाँ खर्च गर्न सकिनेछ र यसरी तयार पारिएको प्रगती पुस्तिका अनिवार्य रूपमा सम्बन्धित कार्यालयले निर्देशनालय तथा मन्त्रालयमा पेश गर्नु पर्नेछ।
कार्यक्रमको नाम:	वस्तु विकास प्रशिक्षण कक्ष निर्माण

<p>पूष्ठभूमी तथा उद्देश्य</p>	<p>स्थानीय कच्चा पदार्थ वा परम्परागत सिप वा बजारको मागमा आधारित उत्पादनलाई केन्द्रमा राखी त्यस्तो वस्तु (उत्पादन) लाई थप परिष्कृत बनाउन कार्यशाला वा सीपमूलक तालिम सञ्चालन गर्दै वस्तुको बजार प्रवर्द्धन गर्ने तथा सीपमूलक तालिमको महत्त्व र औचित्यतालाई बढावा दिन यो कार्यक्रम राखिएको छ।</p>
<p>कार्यक्रम सञ्चालन प्रक्रिया</p>	<p>यो कार्यक्रम कार्यालय तथा निर्देशनालयमा निर्माण भएका वस्तु विकास प्रशिक्षण कक्ष सञ्चालन तथा सदृढीकरण गर्ने कार्य गरिनेछ।</p>
<p>कार्यक्रमको नामः</p>	<p>संस्थागत सेवा प्रवाह सम्बन्धी कर्मचारी क्षमता विकास तालिम (प्रदेश स्तरिय)</p>
<p>पूष्ठभूमी तथा उद्देश्यः</p>	<p>प्रदेश कानून बमोजिम स्थानीय तहमा हस्तान्तरित उद्योग तथा वाणिज्य प्रशासनको जिम्मेवारीलाई अभ्यस्त एवम् कानुन सम्मत बनाउन आवश्यक प्रशिक्षण वा कार्यशाला वा अन्तरक्रिया कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने उद्देश्यले यो कार्यक्रम राखिएको छ।</p>
<p>कार्यक्रम सञ्चालन प्रक्रिया</p>	<p>यो कार्यक्रम स्थानीय तहका कर्मचारी, सरोकारवाला निकाय तथा जिल्ला स्थित कार्यालयका कर्मचारीको सहभागितामा सञ्चालन गर्नु पर्नेछ। कार्यक्रमका सहभागिको भत्ता, प्रशिक्षक तथा अन्य खर्च कर्णाली प्रदेश सरकारको प्रचलित खर्च मापदण्ड निर्देशिका बमोजिम हुनेछ।</p>

कार्यक्रमको नाम:	छाला उद्योग प्रवर्द्धन, कालिकोट
पृष्ठभूमि र उद्देश्य	झोला, कम्मर पेटी,पर्स,जुत्ता,ज्याकेट, चप्पल जस्ता छालाजन्य कच्चा पदार्थमा आधारित उद्यमको उत्पादन तथा व्यवसायिकरण, विकास तथा प्रोत्साहन गर्न आवश्यक पूर्वाधार निर्माण, मेसिनरी औजार उपकरण खरिद वा भन्सार छुट दिने तथा प्रविधि हस्तान्तरण गरी उद्यमशीलता विकास, रोजगारी सिर्जना, निर्यात प्रवर्द्धन र आयात प्रतिस्थापन गर्ने उद्देश्यले यो कार्यक्रम राखिएको छ।
कार्यक्रम सञ्चालन प्रक्रिया	यो कार्यक्रम अनुदान व्यवस्थापन कार्यविधी नियम बमोजिमको प्रक्रिया अवलम्बन गरी कार्यान्वयन गर्नु पर्नेछ।

निर्णय भएको मिति: २०८१/०६/२०

आज्ञाले,

दीर्घ नारायण कोइराला
प्रदेश सरकारको सचिव

आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेतमा मुद्रित